"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukształis ir
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

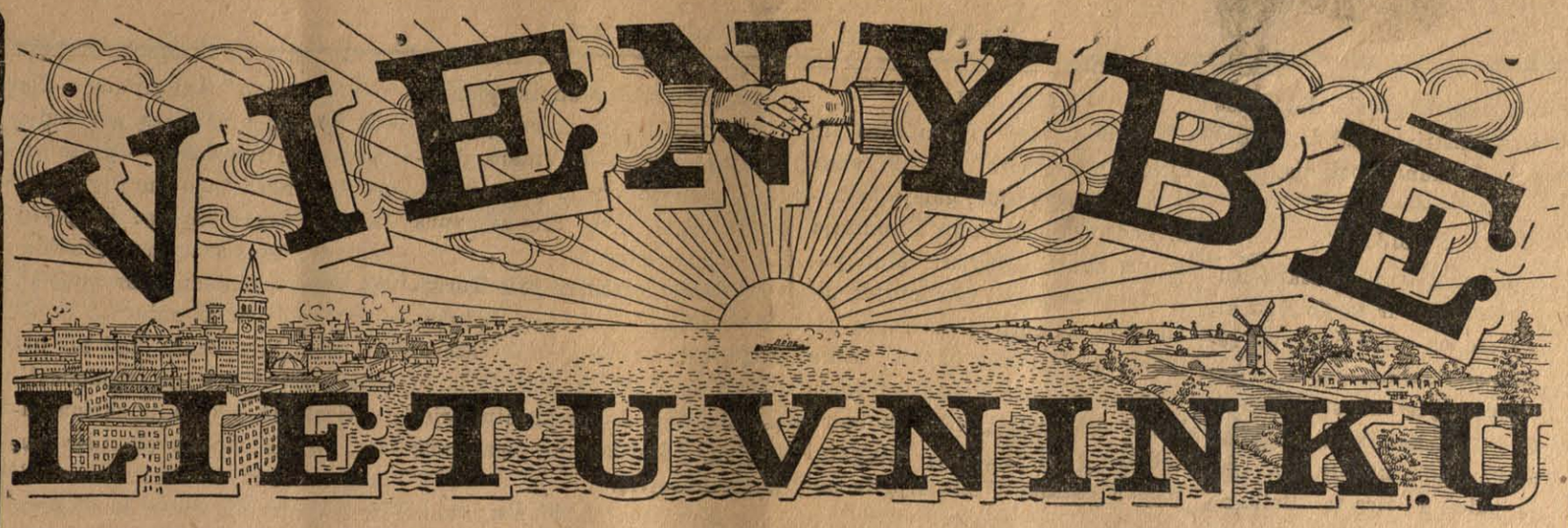

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukształis &
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 9. Brooklyn, N. Y. 26 d. Vasario (February 1913 m. Metai XXVIII.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

GARBĖ.

Šiuo mano straipsneliu aš noriu sau plačiau apsvarstyti ir šiek-tiek išaiškinti klausimą, kas tai yra garbė. Labai atsiprašau — gal kam šis mano pasikalbėjimas bus nuobodus, gal kas pasakys: „Ot, kas čia per reikalas apie garbę laikraštyje rašinėti"... Taigi, mieli skaitytojai, lai bus man atleista, kad aš pasistengsiu pasidalinti mintinis su jumis.

Garbė — yra menkas dalykėlis, jei į ją žiūrėti paviršutiniai, visai nesigilinant vidurin jos svarbos. Kiekvienas žmogus už savo garbę turi kovoti, kaipo už savo didžiausį turtą; juk garbė, tai pats žmogus. Žmogus be garbės gyvenime reiškia tiek, kiek tas mažas drabužio šmotelis, suvalkiotas po kojomis ir niekam nebereikalingas, apart vieno senų skurlių pirkėjo. Sakau, žėdnas suprantantis žmogus, kovoja už savo garbę, jis *ją* sergsti, kad *jinai* neišslystų iš jo. Tas žmogus, kuris supranta garbės svarbą, kuris žino, kad be garbės jis yra netikęs visuomenės gyvenime, jis neturi nuo jos paguodonės, jis stačiai sakant, yra neapkenčiamas ir nuo visų paniekintas; vienu žodžiu — tai yra šmotas suvalkioto drabužio. Todel žmogus už savo garbę taip uoliai ir kovoja. Bet... kaip kovoja? — reikia pačiam gerai suprasti *jos* svarbą, reikia žmogui turėti mandagumo, reikia visad būti teisingu, reikia gerbti save ir kartu gerbti savo artimą — savo draugus, pažįstamus ir abelnai visus žmones; trumpai sakant, reikia turėti gerą širdį — *žmogaus širdį*, o tuomet žmogus bus gerbjamas kitų ir visad jo jausmai bus pilni užsiganėdinimo, džiaugsmo, ir jam viskas seksis gyvenime.

Pas žmogų turi širdyje rastis toji žarija *žmogiškumo*, idant kitam bereikalingai neišplėšus tos garbės, tos brangios savasties; priešingai, liks peržengtos *žmogiškumo* tiesos, nes reik atsiminti, kad išplėšus kartą žmogui tą garbę, labai sunku, o kartais ir visai nebgalima jos jau sugrąžinti, nors ir labai geistų „piktadaris" tą savo nuodėmę atitaisyti. Čia galima suprasti, kad nuplėšimas garbės yra didžiausis prasikaltimas, beveik lygus žmogaus užmušimui. Kad nebegalima sugrąžinti nuplėštos garbės, aš čia paduosiu vieną priedimą, kurį aš kur tai išskaičiau, o dar ir girdėjau pasakojant, bet kurį aš skaitau teisingu.

Parapijonįs, supykę ant savo klebono, mažai apsisvarstė ir visai bereikalingai paleido daug neteisingų ant jo paskalų ir apšmeižimų, kuomi nuplėšia jam garbę. Po nekurio laiko, sąžinės graužiami, parapijonįs atėjo pas kleboną ir sako: „Gerb. klebone! Męs neteisingai atėmėme tau garbę, bet šiandien mus sąžinė graužia ir męs vėl norime tą savo apšmeižimą atšaukti ir sugrąžinti tau garbę, bet kokiu būdu galima tai atlikti?" Išklausęs tuos nusižemi nimų ir atgailos parapijonių žodžius, klebonas šitai pratarė į juos: „Širdingai dėkuoju už tai, mano parapijonįs! — būdą gi tam aš suradau šitokį: paimkite pagalvę, užlipkite su ja ant augšto namo ir paleiskite iš jos visas plunksnas-pūkus ant oro, o paskui pasistengkite vėl surinkti juos ir galop pagalvę sugrąžinkite man!"

Ar gi tai nepuikus priedimas? Na, mielas skaitytojau, ar supratai tą uždavinį? — Ar galėjo parapijonįs surinkti tuos pūkus, išnešiotus į visas šalis vėjo? — Niekados. Taip jie naglėjo ir išplėštos garbės sugrąžinti savo klebonui.

Čia yra tik priedimas, bet taip yra kiekviename atsitikime — paleidai neteisingus apšmeižimus po platų pasaulį, nuplėšiai žmogui garbę ir nors kažinkaip norėtum paskiaus sugrąžinti ją, vienok to pasiekti jau negali, kaip tie parapijonįs negalėjo surinkti vėjo išnešiotų plūnksnų-pūkų. Taip mums reikia suprasti garbę ir visad ir visur rutėti žmogiškumo jausmus, idant tos garbės bereikalingai iš žmogaus neišplėšti. To reikalauja doros įstatai, ant to remiasi žmonijos civilizacija ir kultūra, tame užsiveria šaltinis meilės, kuri yra pamatu viso to, kas yra pasaulyje prakilnaus ir gerbtino. Bet kodel, duokim, pas mus, lietuvius, ant to mažai atkreipiama atidžios? Žvilgterėkime į lietuviškus laikraščius ir tęn pamatysime, kad nuolat dergiama žmonių vardai ir plėšiama žmonių garbė; tęn pamatysime tikrą drabstymą purvais — viens parašė, kitas taiso, trečias, matydamas tokį neteisingumą, atšaukia, kad tai neteisybė ir tt. Vadinasi, kas kiek ant ko užpyko, mokėdamas rašyti, jis nieko nepaisydamas per laikraščius plėšia garbę ir geram žmogui. Ar tai žmogiškumas?..

Laiks nuo laiko tenka patėmyti laikraščiuose prisipažinimus ir persiprašymus, kad tęn ir tęn buvo neteisingai parašyta, arba viešai kalbėti, kad dalykai visai kitaip stovi, kad apkaltintas per laikraščius ar prakalboje žmogus, yra visai nekaltas ir tt. Vienok toks prisipažinimas ir persiprašymas spaudoje negali jau atsakančiai sugrąžinti nuplėštą šlovę ir suteptą garbę nekaltai žmogaus ypatai. Ypač tas garbės įžeidimas apsireiškia paskutiniu laiku tarpe Amerikoje gyvenančių lietuvių, ką męs visi galime pastebėti. Laikas būtų suprasti, kas tai yra garbė ir ant kiek baisus yra darbas tą garbę žmogui išplėšti. *Jonas Kerdiejus.*

Peržvalga.

// **Amnistijos šešėliai.** Vienas Rusijos laikraštis, savo ilgame straipsnyje tarp ko kito praneša, kad valdiškose sferose eina tarybos suteikti amnistiją apkaltintiems pagal šių punktų: 103, 104, 106 ir 107; paskui — leisti emigrantams sugrįžti tėvynėn, kriminališkiems ir politiškiems prasikaltėliams amžiną katorgą aprubežiuoti 14 metų bausme, o laikinią katorgą sutrmpinti per pusę; visos literatiškos ir politiškos bylos, nesurištos su atėmimu teisių, tur likti panaikintomis.

*

// **Pirmas lietuviškas vakaras.** Tiflisas, Kaukazas. Nesenai Tiflise atsibuvo lietuviškas vakaras su lošimu — sulošta „Neatmezgamas mazgas" ir „Velnias be boba"; paskui dainavo choras. Tai pirmas lietuviškas vakaras Kaukazo kalnuose.

*

// **Lietuviai Varšavoje.** Amerikos lenkų laikraščiai praneša, kad Varšavoje gyvenantieji lietuviai jau nuo kiek laiko stengiasi išgauti nuo vyskupo paliepimą įvesti vienoj bažnyčioj lietuviškas pamaldas. Galop vysk. Ruškevičе su tuom sutiko ir paskyrė lietuviams vieno hospitalio bažnyčią, jei tik susiras lietuvių nemažiau 200 ypatų, kurie to reikalauja. Jau užsirašė lietuvių virš 400 yp. ir pamaldos lietuviškoj kalboj jau, tur-būt, prasidėjo.

*

// **Kauno gub. maldnamiai.** Katalikiškų bažnyčių ir koplyčių skaitlius Kauno gub. siekia iki 250; stačiatikių (pravolslavų) — 60; liuteronų — 30, reform.-kalvinų — 10; vienuolynų skaitoma: trįs stačiatikių ir trįs katalikų.

*

// **Dar naujas laikraštis.** Kaip praneša „Lietuvos Ūkininkas", nuo pradžios šių metų Kaune pradėjo eiti naujas mėnesinis laikraštis „Lietuvos Apžvalga". Laikraščio pakraipa esanti klerikalinė. Redaktorium esąs kun. Juoz. Dobužinskis.

*

// **Žydų statytojų unija,** norėdama užkenkti rusų laikraščiui „Russkoje Slovo", mano greit pradėti leisti savo rusišką savaitraštį.

*

// **Popiežius** paleidęs enciklika, skelbdamas klerikalinių laikraščių boikotą; mat, dalis klerikalų pripažįsta, jog popiežius turėtų geruoju gyventi su Italijos karaliumi ir visa tauta; taigi tokių idėjų skelbėjams ir parašyta šita enciklika. Uždraustus laikraščius galės skaityti tik vyskupui leidus.

*

// **Švietimo ministerija** (Rusijoje) sutarė naujas taisykles apie mokyklas kitataučių (ne rusų) vaikams. Pagal naujo sumanymo visi mokslo dalykai, išskyrus tikėjimą, jau nuo pirmųjų metų turi būti mokinami rusų kalba.

Politikos savaite

SUV. VALSTIJOS.

Einant smarkiai kovai Meksikos sostinėje gręsė didis pavojus Suv. Valst. pavaldiniams. Reikalaujant S. V. ambasadoriui Wilson'ui pagelbos, buvo išsiųsta keletas kariškų laivų į Meksikos prieplaukas, idant, reikalui esant, paduoti savo žmonėms pagelbą. Apart to buvo padaryta keliose valstijose savo rųšies „mobilizacija", kad galima būt atsakančių kareivių skaitlių įvesti į šiaurinę Meksiką. Vienok S. V. prezidentas Taftas stačiai žengti Meksikon nesiskubino; viena — jis nenorėjo, baigdamas savo prezidentavimo dienas, pradėti kovą su kita valstija, o antra — jis matė ne labai tvirta esančia savo krašto kariuomenę, kuri mūšyje su meksikonais gali pažeminti savo gerą vardą. Galop prez. Taftas, pasiremdamas ant pranešimų prez. Maderos ir gen. Diaz'o, kuriuodu užtikrino svetimtaučių nepaliečiamybę, nematė perdaug didelio pavojaus delei savųjų.

Prašalinus prez. Madero, laikinis prez. Huerta savo laiške prez. Taftui užtikrina, kad su juom esanti visa krašto spėka ir kad nuo to laiko Meksikoje viešpatausiąs pilnas ramumas. Prez. Taftas su visa ministerija nutarė, kad dabartiniame momente nėra reikalo siųsti kariuomenę į Meksikos valstiją — reikia laukti, ir tik galutiname karte daryti tikrai aktyviškus žingsnius.

Čia dar reik pridūrti, kad, pradėjus Suv. Valst. „gaspadoriaut" Meksikoje, būtų tam pasipriešinusios, kaip galima patyrti iš kitų laikraščių, kitos romaniškosios valstijos šiaurės ir pietų Amerikos, o taipgi nekurios Europos valstijos, kurioms visai negeistinas Suv. Valstijų perdidelis įsigalėjimas.

MEKSIKA.

Kruvinas dienas praleido Meksikos valstija. Didžiausis maištas ir kova atsibuvo valstijos sostinėj, Meksiko, nors bruzdėjimas jautėsi ir kitose vietose.

Vasario 18. prezidentas Francisko Madero liko suareštuotas Tautiškame palociuje ir galop priverstas pasirašyti po rezignacija. Tas viskas atliktas vadovaujant gen. Blanquet'ui. Išpirmo prez. atsisakė išpildyti Blanquet'o reikalavimą, bet galų-gale pamatė, kad priešinties nėra išrokavimo, ypač, kad tada galima nustoti nejudinamojo turto, kurį jis turi Meksikoje.

Apstojus Madero Tautiškame palociuje vieinas kareivis, sujudintas Blanquet'o kalba, taikė jau jį nušauti, bet Madero sučiupo jam už rankos ir išmušė revolverį; tą matydami Madero šalininkai, metėsi jį gelbėti, bet buvo sulaikyti; pasigirdo keli šūviai— liko nušautu pulkininkas Riveroll; kalbama, būk tai Madero jį nušovęs.

Kartu su Madero liko suareštuoti jo brolis, jo šalininkai — ministeriai ir nekurie iš jo generolų ir kitų valdininkų.

Generolas Viktoriano Huerta, kurs vadovavo valdžios kariuomenę laike mūšių su Fel. Diaz'u, liko apšauktas lig laikiniu repsublikos prezidentu. Mat, jis naktį vasario 17. ilgai tarėsi su gen. Diaz'u kaslink užbaigimo tos kruvinos kovos; vienok Huerta čia pasirodo dvipusiu ir visai neištikimu.

Prašalinimas Maderos įvyko sutarus gen. Huerta'i su gen. Blanquet'u, kuris vasario 17. pribuvo miestan su 1,200 kareivių; Blanquet'as su savo kareiviais apstojo Tautišką palocių ir paėmė į savo rankas prez. Madero ir jo šalininkus.

Kada Blanquet'as „darbavosi" palociuje, tai gen. Huerta valgė centrališkame restorane pietus su prez. Madero's broliu Gustavu, generolais Angeles, Delgado ir kitais žymiais prezidento šalininkais. Apleidęs savo pietų draugus ir sužinojęs apie suareštavimą Madero, Huerta su 25 kareiviais sugrįžo atgal į restoraną ir visus juos suareštavo. (Gustavo Madero buvo tvirčiausiu ramsčiu ir patarėju prez. Madero's.)

Įvykus tai ūmai permainai buvo pasiųsti atstovai n.o Blanquet'o ir Huert'o, kaipo laikinio prezidento, pas gen. Fel. Diaiz'ą su pranešimais ir reikalavimu sustabdyti mūšį; Diaz'as sutiko tą išpildyti ir pripažino laikiniu prezidentu gen. Huert'ą.

Žmonių minios, sužmojusios apie puolimą prez. Madero's ir išrinkimą jo vieton gen. Huert'o, sveikino jį neperstojančia ovacija: „Lai gyvuoja prez. Huert'a, lai gyvuoja respublika, lai gyvuoja gen. Diaz'as!"

Maderos brolis Gustavo nugabentas arsenalan, kurį buvo užėmęs gen. Diaz'as su savo kareiviais ir čia, paliepus Diaz'ui, jis liko nušautas.

Vienok nerisur įvyko ramumas — žieminėj Meksikoj revoliucionierių vadai nenori pripažinti Huert'os laikiniu prezidentu — jie stato savo kandidatus.

Visa šita baisi kova Meksikos sostinėje padarė labai daug blėdies: užmuštais krito apie 3,000 žmonių, sužeistų liko apie 7,000 žm., daug suardyta namų, tarp ko katedr. bažnyčia ir užsienio dalykų rūmas; piningiškas nuostolis siekia daug millionų dolerių.

Dabar dar sunku pasakyti, ar ištiesų prasidės ramus gyvenimas Meksikoje, ar tas bus tik laikinis apmalšinimas; vienok ramumą užtikrina, kaip gen. Huerta, taip ir gen. Fel. Diaz'as.

Galimas daiktas, kad gen. Diaz'as liks prezidentu, o Huerta — karės ministeriu; apie tai net plačiai kalbama ir Meksikos miešte.

Liglaikinis prezidentas Vict. Huerta išdavė paliepimą, kad visi sumušimo vadai perduotų po jų vadovyste esančius kareivius į valstijos armiją ir visai atsiduotų naujajai valdžiai, priešingai su jais bus pasielgta pagal valstijos įstatų — jie spėka bus priversti nurimti ir pasiduoti. Tas paliepimas ypač atkreiptas į žymesniuosius revoliucijos vadus — Zapatą ir Orozco.

Senatorius De La Barra lieka užsienio ministeriu; gen. Menuelis Mondragon, kuris kovojo su Diez'u karės min., bet galutinai niekas nėra dar sutvarkyta.

Vasario 23. 11 val. nakties buvęs prez. Fr. Madero ir vice-prez. Suarez liko užmušti. Meksikos sostinėje vėl neramumas.

BALKANŲ KARĖ.

Didelių permainų karės lauke paskutiniomis dienomis neatsitiko. Pasirodo, kad turkai pas Bulair'ą ir Gallipoli panešė neapsakomai didžius nuostolius. Mat, jie buvo pasiryžę jokiu būdu ne-

atiduot tos labai svarbios iš strategiško atžvilgio pozicijos bulgarams.

Enver Bey, po permainymui valdžios Konstantinopolyj ir po Nizam Pašos užmušimui, surinko, kaip praneša nekurie laikraščiai apie 40,000 kareivių ir, išvadinęs juos netoli Bulair'o, norėjo apeiti bulgarų armiją ir duoti jai mirtiną smūgį. Vienok visuose susirėmimuose su bulgarais turkai galutinai pralaimėjo ir panešė labai didžius nuostolius, palikdami užmuštais tūkstančius kareivių.

Adrianopolis beveik be perstojimo bombordavimas; Bulgarijos žinios tvirtina, kad miestas jokiu būdu negali laikyties, daudel vietų matosi tik griuvėsiai bei pelenai.

Prie Čataldžos laiks nuo laiko iškįla menkos rųšies mūšiai, kuriuose turkai taip gi neša tik nuostolius.

Šiose dienose prie Skutari buvo keli smarkųs mūšiai, kuriuose juodkalniečiai parodė savo karišką gabumą ir stebėtiną atsidavimą ir pasiryžimą žūt ar pergalėt — juodkalniečių ir serbų čia krito apie 5,000 kareivių ir apie tiek buvo sužeistų; vienok mūšiai buvo jų laimėti: jie užėmė gan svarbias naujas pozicijas; nemažus nuostolius panešė ir turkai. Ypač smarkus buvo šturmas ir užėmimas forto Pordanioli; čia vadovavo patsai karalius Mikalojus; joudkalniečiai čia parodė tikrą heroizmą. jų žuvo virš 3000 kareivių.

Janinos spėkos taipgi vis eina silpnyn, nors graikai nededa perdaug spėkų, idant greičiau užimti miestą; priegtam ir graikų kareivių nėra čia perdaug — mat didžioji dalis Graikijos armijos yra šiaurinėj Tesanijoj.

Apart to paskutiniu laiku žuvo keli kariški Turkijos laivai.

TURKIJA.

Pralošimas mūšio ant Marmuro jūrės kranto, vadovaujant Ennej Bey'jui, turėjo labai didžią svarbą del Turkijos kariuomenės; ji galutinai nustojo vilties ir kareiviškos dvasios ir aiškiai pamatė visą savo silpnumą.

Tankiai tarp kareivių ir jų vadų iškįla pasipriešinimai, o vietomis net formališki mūšiai. Ypač neramumas apsireiškia tarp kareivių ant Gallipolio pussalio ir pačiame Konstantinopolyje.

Taip laike vieno tokio kareivių sukilimo sostinėje liko mirtinai sužeistas patsai Enver Bey, ką kareiviai padarė, kaipo atkeršijimą už pralošimą mūšio.

Enver Bey, tai vienas iš gabiausių Turkijos kariuomenės vadų ir ypač gabus vadovavime laike sumišimų. Jis vadovavo prie numetimo nuo sosto sultano Abdul Hamido, po jo vadovyste puolė nesenai ministerija, jo ranka buvo užmuštas Hazim Paša, jis skaitėsi pirmuojuo organizatorium ir vadovu jaunaturkių, bet štai priėjo ir jam galas; kitos gi žinios praneša, kad jis galutinai buvo kareivių užmuštas.

Šiose dienose buvo iškilęs Konstantinopolyje, Šv. Zofijos kvartale, gaisras; sudegė apie 200 namų.

Turkijos padėjimas dabar, ant kiek abelnai galima pasakyti, kaip yra blogas, kad jai grumoja galutina pražūtis — ji visko nustoja Europoje, jos kareivija liko sunaikinta, išdas galutinai ištuštintas, nes jau dabar šaukiasi piningiškos pagelbos į kitas valstijas; galop jai grumoja nustojimas žemės plotų Azijos pusėje, apie ką kalba Rusija, Francija ir Anglija. Tik gal iškilusi europinė karė išeis ant naudos Turkijai. Dabar turkai kreipėsi į didžiąsias Europos valstijas, kad tos sutaikintų su Balkanų koalicija.

RUSIJA.

Jei pažvelgti į oficiališkus Rusijos pranešimus ir tarybas su kitomis Europos valstijomis, tai rodos, kad ji visai nemano apie karę ir visomis jėgomis stengiasi visus ir visur sutaikinti. Vienok ištiesų pasirodo, kad Rusija, taip sakyti, palaiko visą tą Balkanų gaisrą ir tuom pat laiku stropiai rengiasi į karę su Austrija. Taip ji palaiko Bulgariją ir Juodkalniją ir duoda savo nurodymus Albanijai. Balkanų valstijėlės, kūrstomos Rusijos ir pasitikėdamos ant jos pagelbos, jei joms pradėtų nesisekti, deda visas savo spėkas, o apie užbaigimą karės nenori ir manyti.

Rusija, žinoma, nori tik pasinaudoti iš to viso; tarp ko kito ji slaptai tariasi su Anglija ir Francija kaslink užgrobimo Turkijos žemės plotų Azijos pusėj. Galop ji pasitiki, jei kils karė, pergalėti Autsriją ir nuo jos užgrobti nemažą žemės gabalą.

Ypač smarkiai Rusija pradėjo rengtis prie karės, kada pablogėjo tarybos tarp Rusijos ir Bulgarijos ir kada Rusijos caras davė gan aštrų atsakymą Austrijos imperatoriaus pasiutiniui kuningaikščiui Hohenloe.

Taip su neapsakomu greitumu drūtinami visi strategiški punktai Volynijoj ir Lenkijoj; bet paskutinąiją Rusija nor apsaugoti, kad atsilakyti nuo kilusio lenkų maišto, kuris beveik atvirai yra rengiamas Volynijos parubežiuose fortuose stovi apie 150,000 kareivių ir virš 2,500 kanuolių. Centru tų visų drūtviečių yra Lietuvos Brastva (Brest-Litovsk); paskui atnaujinti ir labai sudrūtinti fortai — Luck'as, Demblin'as ir mūsų **Kaunas**; šituose paskutiniuose punktuose sutraukta daug amunicijos ir visokių karei reikalingų dalykų, kad būt pakaktinai kokiems 6—8 mėn.

Sparčiai taipgi tvirtinamos ir papildomos kareiviais atsakantesnios vietos palei Rumunijos rubežių.

Rusijoj dabar vien tik ir kalba apie būsiančią karę, kuri, manoma, būtinai prasidės kovo-balandžio mėn.

Šiose dienose Peterburge apsireiškė puolimas piningų kurso ir tikra panika bankuose.

AUSTRIJA.

Austrijos valdžia, gavusi ypatoje savo imperatoriaus grūmojantį Rusijos caro atsakymą, vėl subruzdo rengti ir kiek galint dauginti savo armiją; ji taipgi deda visas spėkas, kad padaryti nekurius strategiškus punktus neprieinamais ir nepergalimais ir aprūpinti juos ilgam laikui amunicija ir visokiais karės prietaisais.

Šiose dienose atsibuvęs ministerių susirinkimas, kuris tęsėsi apie 8 val., nutarė, kad Austrija dabar neturi mislyti apie demobilizaciją, bet, priešingai, apie didesnį padauginimą kareivių skaitliaus ir sudrūtinimą tvirtaviečių; Austrija turi būti kiekvienoje valandoje pasirengusi stoti į karę su Rusija.

Austrija, žinoma, daug pasitiki ant Vokietijos, kuri taipgi yra pasirengusi karėn, nors paskutiniose dienose iš Vokietijos ateinančios žinios rodo, kad ji, prisibijodama Anglijos, kitus karei tarp Rusijos ir Austrijos, laikytųsi nuošaliai, visai nesikištų ton karėn; bet tas vargiai galėtų atsitikti.

RUMUNIJA.

Tarybos tarp Rumunijos ir Bulgarijos vasario 17—19. visai buvo pablogėjusios; galėjo manyti, kad už dienos-kitos Rumunija užpuls ant Bulgarijos. Mat, pasiųstas Bulgarijai Rumunijos ultimatumas duoti jai už ramų užsilaikymą Balkanų karės laiku žemės plotą pas Juodąsias jures kartu su Silistrija liko bulgarų valdžios neišpildytas; bulgarai atsisakė atiduoti Silistriją ir norėjo dar tęsti tarybas. Rumunijos valdžia sutraukė didžią kariuomenę prie Bulgarijos rubežiaus, kurį jau manoma peržengti vasario 20.

Vienok žinios nuo vasario 20. iš Peterburgo (Rusija) praneša, kad Rumunija kreipėsi į Rusijos valdžią, kad ta sutaikintų ja su Bulgarija; apsiima pamėginti. Santaikos tarybose dalyvaus ir kitos valstijos; atsibus savo rųšies trečiųjų teismas.

FRANCIJA.

Vasario 18. užėmė prezidento vietą naujai išrinktasis Raymond Poikare. Visa iškilmė perėjimo augščiausios Francijos respublikos valdžios nuo Arm. Fallieres į rankas R. Poikare atsibuvo Elizejaus palociuje.

Prezidentas Poinkare ant žodžių prasišalinusio prezidento: „Perduodu Jums Francijos respubliką", atsakė: „Pasišvenčiu tarnauti respublikai". Kada gi Arm. Fallieres perdavė R. Poikare valstijos antspaudą, jiedu pasibučiavo, o tuom pat laiku pasigirdo kanuolių trenksmai, kurie apskelbė Francijos respublikai tą prezidentūros permainą. Miesto rotužėje buvo paregta iškilmės užkanda, laike kurios dainavo skaitlingas choras, geriausių Paryžiaus dainorių „Marselietę" ir kitus patriotiškus hymnus; tuom pačiu laiku iš augštybėje esančio orlaivio buvo apsčiai mėtomos ant kelio, vedančio rotužėn ir ant rotužės gyvos gėlės, kas darė stebūklingai gražų įspūdį.

Sunku apsakyti visą Paryžiaus gyventojų entuziazmą ir sujudimą, kuris apsireiškė tą dieną Francijos sostinėje.

Laikomos buvo iškilmės ir kituose valstijos miestuose.

Taip paėmė ant 7 metų laiko prezidentystės valdžią Raymond Poinkare, kuris pasižadėjo dėti visas savo pastangas del gerovės Francijos respublikos ir francūzų tautos. Žmonės tuoj jį praminė „liaudies prezidentu" ir visa francūzų tauta labai yra juom užganėdinta.

CHINIJA.

Nekurį laiką Chinijoj viskas tartum jau ėjo ramiu keliu, bet dabar vėl visame krašte jaučiasi kokis — tai neramumas. Priežastimi to viso yra Mongolija. Prezidentas Juan-Ši-Kai pasakė, kad jis negali vesti kokių-nors tarybų ir daryti sutartuves su kraštu, kuris priklauso Chinijai, yra jos provincija. Chinai yra pasirengę stoti į karę, bet valdžia stengiasi užbaigti tą klausimą be kraujo praliejimo ir reikalauja tik pasidavimo Mongolijos Chinijos suverinetetui.

Iš Visur.

× **Turkijos moteris.** Konstantinopolis. Šiose dienose visos prakilnesniosios Turkijos moteris laikė mitingą, ant kurio nutarė pardduoti visus savo brangius padabinimus, o tuos piningus pavesti armijos reikalams. Vidaus dalykų ministerio žmona pirmoji pasiuntė visus savo brangumynus finansų ministeriui.

× **Graikai artinasi prie Turkijos sostinės.** Londonas. Nekurie laikraščiai praneša, kad vasario 16—17. graikai išsodino iš laivų ant Mažosios Azijos krantų, prieš inėjimą į Dardanielių siaurumą 40,000 kareivių.

× **Chinijos prezidentu,** kaip pranešama iš Pekino, išrinktas buvęs laikinis prezidentas Juan-Ši-Kai.

× **Juodkalniečiai sumušti.** Londonas. Čionai gauta žinia iš Konstantinopolio, kad viename mūšyje pas Scutari juodkalniečiai panešė didelius nuostolius.

× **Caro atsakymas.** Vienna. Caro atsakymas ant laiško Austrijos imperatoriaus, kurį inteikė pribuvęs Rusijon pasiutinis kuningaikštis Hohenloe, buvo trumpas, bet kartu ir aštrus.

Caras laiške Austrijos imperatoriui rašo, kad Austrija savo atsinešimu prie slaviškų tautelių privertė Rusiją pasirūpinti jomis; bet toliau caras priduria, kad jis pilnai tiki, kad pasiseks visus nesusipratimus, iškilusius tarp Austrijos ir Rusijos, išrišti ramiu keliu.

× **Muštynės tarp lenkų ir vokiečių darbininkų.** Berlinas. Pranešama, kad Vestfalijoje tarp vokiečių ir lenkų darbininkų buvo šiose dienose iškilusi smarki kova, kur pasinaudota peiliais ir revolveriais. Sustabdymui mūšio pakviesta policija.

× **Darbininkų armija.** Geneva, Šveicarija. Anot tarptautiško darbininkų sekretoriaus organizuotų profesionališkos sąjungose darbininkų visuose pasaluio kraštuose 1912 m. skaitėsi 13,000,000 žmonių; iš tų ant Anglijos ir Vokietijos išpuola 7,000,000 darbininkų.

× **Orlaivystė Vokietijoje.** Berlinas. Valdžia įnešė į reichstagą (vaslt. parliamentą) projektą, idant pakėlimui orlaivystės būtų paskirta 20,000,000 markių.

× **Drūtina kareiviją.** Bruselis, Belgija. Karės ministeris atstovų rūman įnešė naują bilių kaslink reorganizacijos armijos; šitam dalykui reikalinga $4,200,000.

Iš Lietuvos.

Kauno gub. miškų apsaugojimo komitetas užgynė mišką kirsti per 20 metų Domeikos dvare Skauroduose (Ukm. pav.) ir per 44 metus Skoduciškių dvare. Taippat pripažinta, kad ir ligšiol mišką tęn kirtę prieš įstatymus. Dabar tuose dvaruose miško visai jau būk nebelikę.

Žydų laikraščiai rašo, kad į Kelmę buvęs atvažiavęs šokių mokytojas, nusamdęs miestelyj salę ir davinėjęs šokių lekcijas. Tomis lekcijomis pasipiktinęs žydų rabinas, nes šokti esa nuodėmė. Šokių mokslui prasidėjus buvusios kelios nelaimės — mūrininkas nukritęs iš augšto, vaikas nuskendęs, kitas miręs smegenų uždegimu, du džiovininkai mirė staigu vieną dieną. Rabinas nutaręs, jog vis tai Dievo bausmė esanti už šokius. Ir mokytojas turėjas išsikraustyti.

NARVAIŠIAI, Utėnos valsč., Ukm. pav. Šiame sodžiuje gyveno nevedęs jaunas vaikinas Jonas Surgailis. Jis buvo labai doras, niekur nieko nekliudydavo ir negirtuokliaudavo. Už tai visos apylinkės buvo labai mylimas. Čia pat gyveno prasigėręs jau vedęs žmogus A. Narvaišis — grasa visai apylinkei savo muštynėmis. Jis esąs labai stipras: 80 plytų (apie 8 pūdus svarumo) užnešdavęs vienu paėmimu gana augštai, ant stogo. Savo kaimyno J. Slio jis labai nekentė, kad tas neprisidėdavęs prie jo „bandos", ir visokiais būdais jį skriausdavęs. J. S. melsdavęs: „Brolau, kam tu mane nekaltai skriaudi?" Kalėdų pirmąją dieną A. N. gerokai inkaušęs išvedęs J. S. į vakaruškas ir pareikalavęs iš jo išsigerti. Tam atsisakius reikalavimą išpildyti, A. N. pasielgęs su juo biški smagiaus, ne kaip paprastai.

Šendien t. y. gruodžio 29 d. jau kelinta diena, kaip J. S. guli ant oro **užmuštas** ir baisiai sudaužytas ir sudraskytas, kad nebegalima nė pažinti. Prie jo pristatyta sargyba. Laukiama daktaro. A. Narvaišis suimtas. **Jono draugas**

GRUZDŽIAI, Šiaul. pav. gruodžio 5 d. naujai išrinktasis viršaitis taip ingėrė, kad parvažiuojant namo, buvo arklio išmestas iš rogių, o ant ryt nieko nebeatminė. Arklys gi pražuvo. Pasklydo žinia, būk jį pavogę. Bet staiga, gruodžio 24 d. arklys buvo atrastas pelkėje tarp krūmų. Mat jis inbėgo, turbūt, pasibaidęs, į krūmus ir užkliuvo vadėmis už kelmuko. Nelaimingas gyvulys iškentėjo 19 dienų ir nakčių bado, šalčio, lietaus ir sniego; stovėdamas vandenyj jis ko ne užšalo ir vaikai, žaisdami ant ledo atrado jį, įšalusį su rogėmis ledan. Arklys buvo vos gyvas, išdžiūvęs, vieni kaulai. Dabar mažai beėda, turbūt nusibaigs. Ir vis tai per girtuokliavimą. **Nelaikio Aidas.**

RIETAVAS, Res. pav. **Blaivi sueiga.** Gruodžio 28 d. buvo Labardžių valsčiaus rinktinių suelga, kad išrinkus valdybą ir revizijos narius naujai atidaromam valsčiaus bankui. Beto svarstyta ir kiti reikalai.

Atidarant banką piningų turime 10 tūkstančių rub. surinktų iš procentų senai parduoto valsčiaus grūdų magazino piningų. Skolinama bus vienam žmogui ne daugiau, kaip 300 rub. Tiems, kurie nepriguli prie valsčiaus ir negyvena jo ribose visai neskolįs. Nuo tų žmonių, kurie priegulėjo prie ano magazino, imsią už paskolą 5 proc., o nuo pašalinių 6 proc. Patsai bankas savo skolintojams mokės 4 proc. Už čielybę banko piningų atsako valsčius.

Vyrai susirinko blaivųs iir apžiūrėjus banko spintą nuo 400 r., visiems patiko, kad nesudeganti.

Atidėngus sueigą, išrinko į valdybą: J. Gudauską, P. Kuzminskį ir A. Mockų; kandidatais — Urboną, Kazį ir Praną Vaitkus. Išrinkti visi blaivųs ir rimti vyrai. Jiems pavesta pasiskirti sau pirmininką ir kasierių. — Į tarybą ir reviziją be blaivųjų papuolė ir „pavargstančių".

Seimo Lepšys.

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA. „Artojaus" klube gruod. 16 dieną Agronomo Telšių pav. žemės dalykų komisijos buvo paskaitos apie pienininkavimo draugijos reikalingumą. Nutarta atidaryti miestelyje pienininkavimo draugiją. Įstatai ir prašymas su valstiečių parašais išsiųsta gubernatoriui patvirtinti. Įsisteigus šitai draugijai valdžia duosianti 1000 rub. — 500 rub. be gražinimo pieninės įrankiams-mašinoms įsitaisyti, o antri 500 rub. 5 metams be palaukų paskolįsianti. Toliaus, truputį buvo kalbėta apie karvių šėrimą ir gidymą žiemos laike. Netrukus iš žemės dalykų komisijos žadėjo prisiųsti „Artojui" šiuos ūkio įrankius: pukteli lopetą, sėjamąją mašiną ir akėčias pievoms akėti. Trėjeris grūdams valyti seniaus jau gautas. Už keletos savaičių agronomas vėl žadėjo apsilankyti su kitu specialistu ir daugesniai paaiškinti apie žemės išdirbimą, gyvulių šėrimią ir užlaikymą. **Adomas iš Rojaus.**

Mokyklų pradedamųjų Kauno gub. pernai atidaryta apie 100. Daugelyje vietų valstiečiai daro valsčiuose nutarimus, apsiimdami duoti po 1 deš. žemės mokyklai, iškirsti ir pristatyti medžiagą, kad tik valdžia inkurtų mokyklą. Tokius nutarimus padarė Niuronų, Naujėnų ir Piktagalos sodžiai Anykščių val., Leliūnų sodž. Debeikių val., Papilio sodž. Purėnų val., Rudyliai, Šaltėniai ir Miliunai Subačiaus valsčiaus, Justininkai Raguvos valsč. — visi Ukmergės pavieto.

(„Liet. Uk.")

VILNIUJE. Nuo lapkričio 1 d. pr. m. „Išeivių globojimo" biuras užsidarė, nes pritrūko lėšų jam palaikyti. Gaila, kadangi buvo tai įstaiga sumaningai vedama ir šiose vietose gyventojų emigracijos laikuose labai naudinga.

PANEVĖŽYS. Gruodžio 18 d. pr. m. netoli Panevėžio, už kokių keturių verstų rasta ant vieškelio vos gyva 18 metų mergina. Ši nelaimingoji tarnavo pas poną Staponavičių Paežerio dvare ir važiuodavo į Panevėžį pardavinėti pieno, sviesto ir sūrių. Minėtąją dieną pardavusi visus produktus ir surinkus 15 rub. grįžo linksma namo. Nepravažiavo nė pusės versto, kaip užpuolė ją pikti žmonės ir vos liko gyva. Žmonės važiavusieji vieškeliu davė žinią jos ponams, kurie atvykę, žinoma, piningų pas ją neberado.

Jonas Tiesis.

UKMERGĖ. Rengiamasi statyti naują bažnyčią, kuri kainuosianti 200,000 rub. Jau nemaža piningų surinkta. **L—bis.**

(„Liet. Žin.")

Vilniaus gubernatorių kamergerį Veriovkiną paskyrė amžinuoju garbės nariu Kauno gub. vaikų prieglaudų kuratorijos.

VAPRIAI, Ukmergės apskričio. Veprių parapijonįs visi lietuviai, tarp savęs namuose tevartoja lietuvių kalbą, o bažnyčioje kas ketvirtą nedėldienį yra lenkiškos pamaldos. Tomis dieinomis lietuviškai teskaitoma evangelija, o pamokslas ir visos giesmės lenkiškai. Lenkiškas giesmes gieda tos pačios mergaitės lietuvės ir tie patįs vyrai lietuviai, kurie paprastai gieda lietuviškai. Paskutiniu laiku vargonininkas Lukaševičius sutaisė choro prie vargonų iš tų pačių žmonių, kurie visada gieda bažnyčioje, ir dabar tas choras kiekvieną šventą dieną per mišias gieda lenkiškas giesmes, o norintiems giesmininkams giedoti lietuviškai sako, kad nėsa lietuviškų giesmių, kurias galima būtų per mišias giedoti. **Parapijonis.**

Nauja draugija. Patvirtinta Kretingos skolinamoji-taupomoji kasa. Draugja galės darbuoties Kretingos, Kartinos ir Darbėnų valsčiuose. Pajus — 100 rub. Paskolos nariai gali gauti ligi 300 rb. o užstatydami savo turtą ligi — 1000 rub. Vyresnybė pradžiai paskolino 3,000 rub.

Kauno Lietuvių Bankas įsteigtas 1911 m. spalių mėn. 20 d. su apyvartos kopitalu 11. 160 rub. Narių buvo 70. Iki 1913 m., sausio 1 d., tai yra per vienus metus ir du mėnesiu, narių prisirinko 301. Apyvartos kapitalo (narių įnašų) buvo 34,765 rub., o viso turto (balansas) 319.841 rub. Dividendo už 1912 Banko nariams yra apie 10 proc., todel yra nau-

dinga įsirašyti nariu ir gauti sulyginant didelį nuošimtį. Nuo šių metų sausio 1 d. už indėtus piningus Bankas moka: kada norint reikalaujant — 4%, reikalaujant per dvi savaiti — 5% ir per metus — 6%; už paskolą ima 8 — 9%. Piningus galima siųsti pačtu, nurodant, iki kokiam laikui siunčiami. Gavę piningus, Bankas tuojau siunčia tam tikrus dokumentus už atsiųstus piningus. Kieno piningai indėti yra metams, tai praslinkus jiems, inešėjas privalo pranešt Bankui, iki kokiam laikui jis dar palieka piningus. Nuošimčių gi už indėlį galima reikalaut atsiųsti pačtu arba padaryt iš jų naują indėlį, pranešant Banko valdybai.

Banko reikalai žymiai prasiplatinę; todel reikalingi piningaii platesnei apyvartai, kuri duotų ir didelę naudą bankui ir klientams.

Valdyba.

SKUODAS, Telš. apskr. Gruodžio 30 d. Skuodo bažnytėlėje buvo nepaprasta iškilmė: vietinis klebonas kun. dekanas Šiaulevičius kėlė savo 50 metų kuningavimo sukaktuves. Bažnyčioje iškilmėje dalyvavo daugybė žmonių: be jo dekanato kuningų, buvo susirinkusi dar didelė minia žmonių, atvykusių net iš kitų parapijų. Jubiliatas per visą savo ilgą kuningavimo laiką buvo tikras Kristaus tarnas, lygiai mylėjo savo artimą, neskirdamas nei tikėjimų nei luomų; tą savo meilę rodė jis ne tik žodžiu, bet ir pavyzdžiu. Todel sukaktuvių dieną jis gavo pasveikinimų ne tik iš dvasiškių, bet ir svetimtaučių — rusų, vokiečių ir žydų. Visi sveikintojai linkėjo kun. dekanui visokių Viešpaties malonių, tarp jų ir tas, kad jis gyventų dar daugel metų ir ilgai dar platintų tarp žmonių artimo meilę. **K. P. B**

LYGUMAI, Šiaulių pavieto Viensėdyje pas Kazimierą Šlandarį sausio 5 d. vakare apie 8 val. atėjo kaž-kokie žmonės, pabeldė į duris, klausdami kelio. Žmogus, nieko nemanydamas, atidarė duris. Nepažįstami jam tuojau užrišo akis ir ėmė mušti reikalaudami, kad pasakytų, kur yra piningai. Jo pačią taip-pat kankino: surisę rankas ir kojas, smarkiai primušė, įlaužė šonkaulį, buvo įsmeigę peilį į krutinę, bet nesudūrė visai, kad galėtų pasakyti, kur piningai. Viską iškrėtę, piktadariai paėmė 45 rub., geresnius daigtus ir arklį, sudraskė kasos kningutę ir, užrėmę duris, išėjo. Pats Šlandaris dabar labai serga, kažin ar beišgis. Šlanderis turi keletą dešimtinių žemės, yra žmogus blaivus ir darbštus, turi sūnų Amerikoje, kurie siunčia jam piningų, ir buvo laikomas turtingu žmogum.

Kaip dabar paaiškėjo, piktadarybė atsitiko taip. Pas kaimyną tarnavo piemeniukas, kuris girdavosi, kad pas jo motiną Šiauliuose ateina vagis, kurie atneša visokių daiktų ir žada jį išmokyti vokti. Tai tas piemeniukas ir atvedė paskui tuos galvažudžius. Bet pagal tą piemeniuką policijai pavyko juos visus suimti. **E. G.**

LAIŽUVA, Šiaulių apskr. „Vilties'' N 142 (627) 1911 m., aprašydamas čionykščius gėrimo ir blaivybės dalykus, teturėjau žinių kiek ir už kiek parduota alkoholio iš vietos sankrovos iki1910 m. Tais metais buvo monapolinės laimėta 23,727 rub. 29 kap. Kitais metais (1911) be jokių aiškių priežasčių suvartojimo gryno alkoholio pašokėta net iki 27,193 rb 42 kap.; per vienus metus spirito išgerta 3,466 rub. 13 kap daugiau, neg prieš tai metais. Tik ką pasibaigusiais 1912 metais vėl be jokių aiškių priežasčių suvartojimas alkoholio čia **sumažėjo 1,085 rb. 56 kap.**, nes sankrova bepardavė jo už 26,107 rb. 86 kap.

Būtų bent kiek džiaugsmo, kad aiškiai žinotume, jog tai Blaivininkų Draugijos veikimo ženklas. Tūkstantėlę laimėti visai apylinkei nedaug. Bet vis gi tai „laimėjimas'', kurs eidamas laipsniais didyn, galėtų ir labai žymiai pagerinti žmonių padėjimą.

K. J. Tumas.

BOGUSLAVIŠKIAI, Viln. gub. Sausio 20 d. 6 val po pietų klebonijoje buvo blaivininkų draugijos susirinkimas, rinko valdybą. Išrinkus valdybą, patįs blaivininkai suvaidino dvejetą veikalėlių. Po vaidinimais kun. Bertulis ir kun. Gumbaragis kalbėjo apie girtybės kenksmingumą ragino mesti gėrimą, būti blaiviems. Galų gale, mergaitės paskui gražiai padainavo. **Poška.**

Pabėgėlis. Sausio 20 d. pas Vilniaus policmeisterį atėjo jaunas vyrukas, kurs pasivadinęs save Vokiečių valdiniu Pranu Geroliu, paprašęs nusiųsti jį etapu Vokietijon, kadangi jis nebeturįs piningų iš ko gyventi ir kuo sugrįžti. Tačiau policmeisteriui prašytojas pasirodęs intariamas ir jis nusiuntęs tariamąjį Gerolį šnipų skyriun ištyrti. Pasirodę, kad tai esąs visai ne Vokiečių valdinys, bet pabėgusis iš kariuomenės iš Kievo miesto vadstietis Jonas Biežus, 168-to Miirgorodo pėstininkų pulko kareivis.

MALĖTAI, Vilniaus apskr. Malėtų parapijonįs nerimuoja: kun. Ozevičius nemoka lietuviškai kalbėti. Tiesa, jis sako lietuviškai pamokslą, bet tokia iškraipyta lietuvių kalba, kad daugiau žmones juokdina, nėgu jiems naudą suteikia. Kun. klebonas, kuris moka gerai lietuviškai, dažnai suserga. Todel kun. Ozevičiui tenka vienam atlikti bažnytines pareigas. Kuningo autoritetas Malėtų parapijoj jau labai dabar nupuolęs.

ŠVENČIONĮS. Švenčionų parapija beveik visa lietuviška: pamaldos taip sutvarkytos, kad dvi savaiti lietuviškai o trečią lenkiškai. Tuo tarpu tik vienas lietuvis kuningas. Kun. dekanas, nors ir skaitos lietuviu, bet lietuviškai silpnai moka ir lietuvių pamokslų bijo sakyti. Dabar į Švenčionis vėl siunčia lenką, kuningą Ščemirskį, nors žmogų dorą, bet silpnai mokantį lietuviškai. Taigi vėl grįžta senoji politika: sodinti į lietuvių parapijas lenkų kuningus, nemokančius lietuviškai.

ŠIAULIAI. Rygos latvių ekonomijos ūkio draugija žada steigti Šiauliuose savo skyrių.

— Sausio 19 d. sudegė inžinierio Kačkauskio ir Šmuilio cemento dirbinių dirbtuvė.

B. Aukštuolis.

ALSĖDŽIAI, Telšių ap. Bužėnų kaime, ūkininko A. vaikai sudegino visas trobas. Buvo taip. Išėjus tėvams į bažnyčią, vaikai, palikti be priežiūros, užkrėtė trobą ugnim ir sudegė troba ir tvartai, kuriuose buvo gyvuliai. Iš gyvulių išsigelbėjo vienas arklys ir tas apdegė. O kiti gyvuliai, karvės, avįs ir kiaulės sudegė. Troboje buvo ir piningų paslėptų apie 120 rublių, bet ir tie sudegę.

K. N.

(„Viltis''.)

Pas gydytoją.

— Kiek kartų ką nors suvalgau, kaip tuojau pajuntu sopėjimą.

— Tai kam valgai?

Iš Rusijos.

Prekystė Rusijos su S. A. V. Maskva. Vasario 16. Maskvoj atsibuvo tąm tikras susirinkimas, kuriame dalyvavo žymesnieji vietiniai pirkliai ir Suv. Valstijų konsulis; nutarta įsteigti čia Rusijos—Amerikos komercijos skyrių — biržą.

Laike to susirinkimo pranešta, kad iš Amerikos Rusion 1912 m. įvežta prekių už 80—90,000,000 rublių.

Mokslų akademija išrinko garbės nariu rusų rašytoją Morozovą, išsėdėjusį 20 metų kalėjime už politiškus prasikaltimus. Dabar-gi Morozovas irgi pasodintas metams kalėjimo už priešvaldiškas eiles. Akademija skaitoma augščiausia mokslo įstaiga Rusijoje; jos nariai gali būti tik mokyčiausi vyrai, ir yra tik kelios dešimtįs.

Kareiviavimo dalykai. Pagal patvirtintų birželio mėn. 1912 m. įstatų vyriškiai, kuriems suėjo 15 metų amžiaus visai neišleidžiami iš Rusijos pavaldinybės iki visai nebus liuosi nuo kareiviavimo.

Gausi auka. Peterburgas. Artilerijos generolas Fedorovas užrašė visą savo turtą lygiomis dalimis Peterburgo technologų institutui, moterių medicinos institutui, karo medicinos akademijai ir dar dviem moksleivių sušelpimo draugijom. Kiekvienai įstaigai išpuola maždaug po 70 tūkst. rublių.

Ištvirkimas Maskvoje. Nuo 1905—1911 m. Maskvoje išviso gimė 212,275 vaikai, iš kurių 51, 559 be šliūbo. Niekur turbūt taip negirtuokliaujama, kaip Maskvoje.

Tragikomedija ant tiltu. Kiek laiko atgal Omske, Siberijoj turėjo vietą šitokis tragikomediškas atsitikimas. Mažas vaikas, užsikvempęs ant geležinio tilto grotų, norėjo pažiūrėti, kas dedasi apačioje ant upės. Užsiinteresavęs reginių, jis taip užsimiršo, kad dikčiai iškišo liežuvį. Tada buvo stiprus šaltis. Liežuvis momentališkai prišalo prie grotų ir vaikas nebegalėjo jo atitraukti. Aplink vaiką greit susirinko nemažas būrys žmonių. Stovėję ant tiltu policistai yt apsvaigę šokinėjo, nežinodami, ką daryti. Žinia apie tą atsitikimą greit paplito po visą miestą, ir didžios minios žmonių traukė pažiūrėti nelaimingojo vaiko. Kiekvienas davė savo patarimus. Dauguma pritarė chirurgiškai operacijai, t. y. liepė pjauti. Liko tuoj pakviestas feldšeris, akušerka ir veterinariškas gydytojas. Ant laimės galop dasiprotėjo pranešti apie tai miesto policmeisteriui. Policmeisteris, dar iki pribūsiant medicinos personalui, pasiuntė policistą į traktierių atnešti karšto vandens. Kada-gi tuom vandeniui buvo aplietas liežuvis, tai jis greit atsiliuosavo, ir vaikas buvo tuoj nuvežtas į artimiausį ligonbūtį. Tai mat, kokia Rusijos šalis.

Indomios vestuvės. Nesenai viename miestelyje arti Peterburgo atsibuvo vestuvės 80 metų našlės su našliu 47 metų; stebėtina tas, kad 80 metę nuotaka buvo išvogta jos 47 m. sužieduotiniu iš jos giminaičių namų. Dvasiškis surišęs tą nenormalį porą, patrauktas teisman.

Tikras ypatos aprašymas. Čeliabinsko pavieto viršininkas savo augštesniai valdžiai duoda raportą apie sulaikymą vieno žmogaus su sekančiais įstabumais.

„25 metų, 2 arš. ir 1 verško, kūno sudėjimas normališkas, valgo vidutiniškai, nekalba jokia kalba.

Apšvietimas Rusijoje. Peterburge atsibuvo susivažiavimas del apsvarstymo stovio moterių apšvietos Rusijoje. Vienas iš kalbėtojų, Dūmos atstovas Kliudževas savo ilgame pranešime nurodė nekurias gan indomias skaitlines apie plėtojimąsi apšvietos Rusijoje. 1802 m. valstijos apšvietimo reikalams valdžia buvo paskirus 2,500,000 rublių; 1902 m.— 21,860,000 rub.; 1912 m. — 36,624, 000 r., 1913 m. — 136,000,000 r.; iš jų moterių mokslainėms — 16,000,000 r.

Reik atkreipti domą ant vidurinių mokyklų mokinių skaitliaus: Peterburgo gub. vienas mokinys išpuola ant 99 žmonių, Maskvos— ant 146 žm., Fergano krašto — ant 3,717 žm.

Kalbėtojas kviečia visus kuogreičiausiai pradėti kovą su tuo neapsakomu žmonių tamsumu.

Bobų maištas. Į vieną Mogilevo gub. sodžių pribuvo „ponas'', kuris norėjo atidengti tęn traktierių. Vietiniams valstiečiams jis pasiūlijo du kibiru degtinės, kad jie tik nutartų atidengti smūklę.

Vyrai sutiko; bet bobos, daug jau nukentėjusios nuo vyrų girtuokliavimo, pakėlė maištą. Jos susirinko iš viso sodžiaus su šakėmis ir kitais įrankiais ir grūmojo nubausti traktieriaus savininką. „Ponas'', daug nelaukdamas, kur-tai dingo, o bobos „šturmavojo'' visas slaptąsias smūkles.

Iš Amerikos.

Septyni vaikai sudegė. Harrisburg. Vasario 20., užsidegus čia vienam namui žuvo ugnyję 7 vaikai nuo 1—12 metų amžiaus. Tėvai buvo išėję miestan šio-to pasipirkti ir tik sugrįžę namon, jie pamatė baisų reginį; jie buvo pripirkę vaikams žaislų ir saldumynų, bet bereikalo. Šeimyna tą pačią dieną norėjo išvažiuoti ant farmų.

$22,000 už mažąjį pirštuką. Seattle, Wash. Vasario 20. teismas pripažino reikalavimą p-nios Valentino's iš Chicagos nuo Nerthern Pacific gelž. komp. $22,000; mat, jai važiuojant traukinyje, tapo durimis nukirstas mažasis pirštukas.

Kardinolas Farley Porto Rico'je. San Juan. Kardinolas Farley ir New Orleans'o arcivyskupas Blenkin kartu su didžiu skaitlium kuningų ir prelatų vasario 19. pribuvo į San Juan'ą, kur atsibus jubilėjinės iškilmės sukakimo 400 metų nuo pastatymo katalikiškos bažnyčios ant Porto Rico salos ir įsteigimo tęn pirmos naujame sviete diacezijos.

Šituos augštus svečius minios vietinių gyventojų sutiko su didžiu entuziazmu.

Streikierių kova. Boston. Vasario 20. ant gatvių buvo iškilusios muštynės tarp streikierių ir jiems atjaučiančių ir būrio jaunų vyrų, kurie vedė darbininkus-streiklaužius į So. Bostono dirbtuves. Liko daug sužeistų; policija tik-tik sustabdė muštynes; suareštuota 14 darbininkų.

Jack Johnson serga. Chicago, Ill. Plačiai žinomas bokseris Jack Johnson smarkiai serga pneumonija.

Užsinuodijo gazu. Kansas City, Mo. Nesenai viename iš netoli nuo šito miesto stovinčio miestelio atsitiko nelaimė. Metodistų maldnamyje laike pamaldų užsinuodijo gazu 20 žmonių, kurių šeši yra pavojingame padėjime, o vietinis dvasiškis vargiai išliks nuo mirties.

Prasidėjus pamaldoms visi pajuto gazo smarvę; tada dvasiškis su žiburiu ėjo sklepan, bet, jam tęnai nužengus, kilo ekspliozija, nuo kurios dikčiai nukentėjo maldnamis ir pats dvasiškis; laimė dar, kad ekspliozija buvo nesmarki.

„Laimės'' kraštas. Brazilijos gyventojų skaitlius, padėkavojant asčiai imigracijai, paskutiniais metais smarkiai pradėjo eiti augštyn; žmonės, mat, ir tęnai važiuoja laimės sau jieškoti. 1910 m. Brazilijon pribuvo 85,000 imigrantų, 1911 m. — 136,000 im., o 1912 m. — net virš 200,000 im.

Moterių teisės. St. Pol Min. Valstijos legislatūra priėmė bilių kaslink referendumo klausime apie suteikimą moterims lygių teisių.

Nelaimė maldnamyj. St. Louis. Laikant pamaldas prie numirėlio viename metodistų maldnamyje, nugriuvo sklepan grindįs, o kartu nupuolė kelios dešimtįs žmonių; dešimtis žmonių sužeista.

Iš Suv. Valstijų į Kanadą. 1912 m. iš Suv. Valstijų persikraustė į vakarinę Kanadą apie 200,000 žmonių, ant 70,000 daugiau, negu 1911 m. Kanadon traukia žmones geras javų uždėrėjimas.

Angliakasių kova. W. Virgina. Angliakasyklų rajonas vis dar karės stovyje. 25 mylios tolumo nuo Charlston'o šiose dienose ištiko kruvinas susirėmimas darbininkų-streikierių su milicija.

Minia streikierių, pribuvusi į Charlston'ą mėgino užimti valstijos rūmą, kur renkasi legistlatūros nariai. Pribuvusi didžiame skaitliuje policija palkomis ir revolveriais prašalino darbininkus. Liko suareštuota keletas darbininkų vadų; visi suimtieji bus teisiami karės teismu. Nuolat daromos pas darbininkus kratos — jieškoma ginklų; labai daug yra suareštuotų. Karės teismas tur peržiūrėti virš 150 bylų.

Valstijos senatas paskyrė $240,000 užlaikymui milicijos. Angliakasyklų savininkai yra užganėdinti, kad jie taip įerzino darbininkus, ir jie pasitiki užbaigti streiką savo naudai su pagelba milicijos. Tai, mat kokis darbininkų padėjimas šitoje laisvės šalyje!

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.

Paskutiniu laiku, kaip visiems jau žinoma, siaučia čia visų rūbsiuvių streikas — nežinia, kada jis užsibaigs.

Šv. Petro ir Povilo draugystės vasario 2. parengė vakarėlį, kuris gana gerai nusisekė. Žmonių nebuvo perdaug, nes oras buvo šaltas, bet ir tie, kurie buvo (sarmata net sakyti apie mųs lietuvius), nemokėjo gražiai apsieiti. Žinoma, dikčiai prigulėjo netikusi tvarka ir nuo prižiūrėtojų, nes tie nenumalšino vaikus, kurie lakstė aplink visą salę. Kažin kada mųs broliai susipras. Šv. Cicilijos choras sudainavo porą dainelių, kurios gana gerai skambėjo — „Pagrįžta piemenėlė ir „Eikim sesės''. Buvo pora solistų, kuriuodu taipgi gerai dainavo. Vyrų choras sudainavo „Saulė teka''. Potam buvo sulošta komedijėlė — „Be šulo''. Lošime dalyvavo šios ypatos: Jurgis — A. Širvinskas; Marė, jo žmona — K. Dubickiūtė; Sofija, našlė — L. Jančaičiūtė; Antanas Burbulis — A. Šlapelis; Tarnaitė — U. Stučkiūtė. Visi lošė jai gan gerai atliko savo roles. Buvo dar atlikta monologas komedija „Žydas ir Dzūkas''. Žydo rolę labai gerai atliko S. Platakis. Galop kalbėjo p. Petraitis.

Perejtią savaitę lankė čia misiją tėvas Kapucinas — tai cicilikai gavo tiek ir tiek pipirų.

Oras pas mus šaltas ir sniego dikčiai — tikra žiema prasidėjo.

L. J.

NEWARK, N. J.

Vasario 8. Plikaičio svetainėje buvo rodomi krutomieji paveikslai. Žmonių prisirinko labai daug, nes buvo garsinta, kad bus rodomi paveikslai apie „Titanic'o'' nuskendimą, ir daugelis troško pamatyti tą baisų atsitikimą.

Vienok apie „Titanic'ą'' paveikslų nerodė; žmonės pradėjo nerimauti; tada p. P. pranešė, kad šį vakarą negalima rodyti reikalaujamus paveikslus ir kartu pridūrė, kad platesnes žinias apie tai suteiks p. R.

Žmonės pradėjo balsiai šaukti, mušti kojomis į grindis — pasidarė formališka betvarkė; visi reikalavo atgal savo dešimtukus, nes jiems nesuteikiama tas, kas buvo pagarsinta ir kuom pasitikėdami jie ėjo žiūrėti paveikslų. P-nas R. paaiškino, kad New Yorko valdžia uždraudusi rodyti „Titanic'o'' skendimo paveikslus; tą ji padariusi delto, kad jais sutraukiamos minios žmonių, o patįs paveikslai neturį jokios reališkos papėdės ir esą gryna fantazija; galop p. R. pridūrė, kad jei šį vakarą būtų rodomi paveikslai apie „T.'', o tą sužinotų valdžia, tai visi svetainėje esantieji turėtų sėdėti po 6 mėnesius kalėjime už laužymą valdžios prisakymų.

Bet stebėtinas dalykas — juk apie tokį valdžios uždraudimą, jei jis ištiesų yra, rengėjai vakaro žinojo pirmiau, tai kam reikėjo garsinti uždraustus rodyti dalykus? Arba jei pirmiau apie tai nežinojo, tai kodel nepranešė einant žmonėms ant vakaro ir perkant bilietus? Čia aišku, kad rengėjai norėjo pritraukti daugiau publikos ir pasinaudojo tušča reklama; tokį pasielgimą galima pavadinti savo rųšies apgavyste ir suviliojimu žmonių; visa kaltė šitame atvejyje puola ant vakaro rengėjų pp. L. ir P., nors paskui p. L. persiprašė prieš publiką, kad tokis apgarsinimas paduotas iš nežinojimo. Vienok publika visad privalo kritiškiau atsinešti į visokios rųšies apgarsinimus, o rengėjams visokių vakarų vertėtų pasirūpinti suteikti tą, kas pranešama pagarsinimuose, nes, priešingai, pasirodo tik žmonių suvedžiojimas.

Tęn Buvęs.

NEWARK, N. J.

Vieną nedėlios dieną dar berželio mėnesyje, 1912 m., kun. V. Stakneviče, Šv. Traicės parapijos klebonas, pasakė griaudingą pamokslą atsisveikindamas su parapijonais; jis pranešė, kad važiuosiąs ant vakacijų, nes gavęs leidimą nuo vyskupo ant 3 mėnesių. Maldingi žmonės apgailėjo savo guodojamo kuningo, kad anas apleidžia juos ant nekurio laiko.

Praslinko 3, 6 mėn. ir daugiau, o jųjų mylimas klebonas nebesugrįžta. Parapijonai pradėjo nerimaut — kas galėjo su juom atsitikti? Galop nekurios bažnytinės draugystės nutarė kreipties su užklausimu apie dingusį kleboną

pas vyskupą; tas paaiškino, kad ištiesų davęs kun. V. Staknevičiui leidimą išvažiuoti, bet ne ant taip ilgo laiko, o dabar ir jis nežinąs, kur tas kuningas randasi.

Gavus tokį vyskupo atsakymą, tapo sušauktas parapijos susirinkimas vasario 10 d. per dabartinį kleboną kun. Pr. Jakštį. Pirmą kartą į 9 metus trustistai S. Pranis ir D. Šopis aiškino, kad kningos 1912 m. didelioj netvarkoj, taip kad negalima suprasti, kas tęn parašyta, o kitų 8 metų kningų visai nėsiranda. Vienbalsiai nutarta kreipties pas vyskupą, kad jis pajieškotų kun V. Staknevičės, kuris pagrįžęs tur atitaisyti klaidas. Toliaus tapo išrinktas komitetas prie rinkimo piningų bažnyčioje ir išdavimo kortelių, prie velykinės išpažinties. Kaslink pačios bažnyčios, tai ji yra medinė ir išrodo visai prasta, — kaip iš lauko taip ir viduryyje; statyta apie 11 metų atgal Šitą bažnyčią statant buvo padaryta skolos apie $20,000; nuo pastatymo iki gruodžio 1912 m. skolos atmokėta $15,300; skolos dar randasi $4,700.

Kun. V. Stakneviče buvo šioje parapijoje 9 metus; tad paimkime skaitlines nuo šitų metų.

Abelnos metinės ineigos siekia $7,000; išlaidos — apie $2,000, o išlaidų per tą patį laiką—$24,300. Tad kur dingo $38,700? Čia dar paduota tik abelna ineigų suma, bet jei pridėtume tuos šimtus ir dešimtukus, tai da pasidarytų keliolika tūkstančių. Žinoma, čia negalima sakyti, kad kun. V. Stankeviče prisisavino tą milžinišką sumą sudėtų biednų darbininkų piningų, po jo apleidimo šitos parapijos, nesiranda nei kningų, nei paliūdijimo, kur tie piningai randasi.

Kaimynai, persitikrinkite ir jųs, kokioje tvarkoje yra parapijos išdas, ar nesurasite ir jųs kokios-nors klaidos.

Parapijonas.

NEW BRITAIN, CONN.

Šiose dienose buvo čia SLA. 34 kp. mėnesinis susirinkimas, kuopon prisirašė, kaip praneša, 10 naujų narių. Įvedus pašalpos skyrių, žmonės noriai rašosi prie SLA. Matyt, kad tos draugijos narių skaitlius greitu laiku pakils vėl augštai. **A.**

BRIDGEPORT, CONN.

Čia susitvėrė Lietuvių Ukėsų Klubas; pirmininku tapo išrinktas J. Dulbis, jo pagelbininku — A. Armonaitis, raštininku — J. G. Žukauskas, išdininku — S. Pėstinykas. Iš pradžios gana skaitlingas būrys prisirašė draugų, nes buvo pigus įstojimas ir mėnesinė mokestis siekė tik 10c., bet toliau bus padidinta mokestis. Klubo susirinkimuose nebus jokių gėrimų, nes Klubas įsteigtas su tikslu platinimui mokslo, delko pirmiaausia geistina įsteigti g rą kningyną; paskui Klubas stengsis išgauti savo nariams ukėsystės popieras. Pereitą susirinkimą buvo paduotas sumanymas kaslink pašelpos Brooklyno streikieriams; paaukavo šie draugai: J. Dulbis, S. Pėstinykas, J. Marcinkevičius, A. Civinskas aukavo po 50c.; A. Armonaitis, V. Duoba, J. G. Žukauskaas aukavo po 25c. Šie piningai pasiųsti Streikierių išdininkui P. Mačiui, 120 Grand str., Brooklyn, N.

J. G. Žukauskaas.

PLYMOUTH, PA.

Sausio 30 d. 1913, Lietuvių „Business Men Association" parengė bankietą ir balių, kuris didelį įspūdį padarė ant visų plymouthiečių. Svetainė buvo papuošta žolynais ir vėliavomis. Publikos buvo į šimtą porų. Buvo daug svečių iš aplinkinių miestelių. Bevalgant svečiams vakarienę, panelė Varnagiriūtė palinksmino publiką su dainelėmis; panelė Varnagiriūtė pasirodė esanti gera solistė; dainos atliktos artistiškai. Su didžiu užganėdinimu visi klausė tų dainelių ir kiekvienas išnešė iš jų gerus įspūdžius. Plačiau aprašyti tą vakarą nesistengsiu, tik turiu pridūrti, kad bankietas ir balius nusisekė kuopuikiausiai. To vakaro rengėjais buvo sekančios ypatos: F. Dorin, B. Baigis, P. J. Chmieliauskas, P. Peterson, J. Kuningonis.

Būtų malonu, kad tankiau būtų rengiami panašųs vakarai, kur kiekvienas gali linksmai praleisti kelias valandas laiko.

Lietuvaitė.

SO. BOSTON, MASS.

Vasario 16. tarpe Bagočiaus ir 60 kuopos LSSA. 19 narių atsibuvo trečiųjų teismas. Ką teismas išnešė, nežinia; bet tik pribuvus man salėn pabaigoje teismo, vienas korespondentas pakilo nuo sėdynės ir sušuko: „Vyrai, ar galima dėti laikraštin Bagočiaus žodžius, kuris Susivienijimą pavadino „vagių lizdu?" Publika atsakė: „Taip, taip — Bagočius sakė, kad SLA. yra vagių lizdas; tą galima drąsiai dėti laikraštin". Korespondentas dar atkartojo: „Ar patvirtinate?" „Yes, yes" — patvirtino visi.

Vasario 16. LSS. salėje buvo koncertas; svarbesnieji artistai buvo sekanti: Ramdall (anglas griežė ant fleitos, Fel. Alėkna griežė ant smuikos; Sadauskiūtė iš Cambridge's su tūlu vaikinu dainavo duetą. Michelsonienė sakė deklamaciją „Suvargusi tėvynė"; Zaleckas perstatė monologą „Lietuviškas ponaitis"; buvo ir dar šis-tas atlikta.

Dabar Bostone eina rūbsiuvių streikas; čia yra atvažiavęs iš Brooklyno rūbsiuvių agitatorius ir organizatorius p. Augūnas, kuris kasdien sakė siuvėjams prakalbas. **M. S.**

MONTELLO, MASS.

Aplankęs šį miestelį kiekvienas gali pasidžiaugti, nes čia iš viso galima matyti, kad lietuviai gyvena geriau, kaip kitur, kad jie daugiau apsišvietę, kad jie ,galop, mažai yra atsidavę svaigalams. Visur matai gražius, ant 2—3 gyvenimų lietuvių namus ir keletą visokios rųšies krautuvėlių.

Nors Montello ne labai senai apgyventas lietuvių, bet jų čia dabar randasi apie trįs tūkstančiai.

Iš laikraščių daugiausiai skaito Keleivį, Laisvę, Kovą, kelis numerius Vien. Liet., T.; turbūt ir kitų laikraščių pareina, bet man neteko patyrti. Taipgi statosi savo „Tautišką Namą".

Tik šio miestelio vyrukams vertėtų ir prisidėti prie naudingų draugysčių, kaip tai prie SLA. ir TMD. Yra gerai žinoma, kad seniau Montello's lietuviai turėjo stiprią SLA. kuopą Kodel ir dabar nebūt galima sustiprinti tą kuopelę? — tada daug didesnę garbę apturėtų montello'iečiai, negu dabar turi... Patarčiau žiūrėti į viską plačiau, būti visapusiškesneis ir rimtai atsinešt į visus gyvenimo klausimus, idant, einant siauru kokios-nors pakraipos takeliu, netrukdyti abelnos pirmyneigos. **J. Žukauskas.**

MONTELLO, MASS.

Mano įspūdžiai tarp viengenčių.

Montello — tai dalis miesto Brockton'o; apgyventa beveik vien lietuviais; tęn jie turi savo namus, šiokius-tokius uždėjimus ir visoivairios rųšies biznius, — žodžiu — tai tikra lietuviška kolonija. Taigi teko ir man atsilankyti Montelloje, teka tęn pasisvečiuoti apie savaitę laiko, teko šį bei tą pastebėti, ir ot tas žineles, tuos savo įspūdžius čia ir noriu „V. L." skaitytojams pranešti.

Pirmu žvilgsniu man malonu pasakyti, kad čia lietuviai turi gerus uždarbius už savo triūsą; mat čeverykų dirbtuvėse visad beveik gerai apmokama, o čia kaip tik regis ir yra vien-tik tie darbai. Kaip girdėjau, tai lietuviai darbininkai tik ir kalba apie 3 dol į dieną; žinoma, nekurie uždirba ir mažiau, bet aplamai čia geri uždarbiai. Gerai uždirbdami, geriau jie ir užsilaiko — jų gyvenimas iš vienos pusės „džentlmoniškas": stubos švarios, gražios, miegkambariai, daugiausia užimami vien viena ypata, ne taip kaip kitur, po keturius viename kambaryje. Kaslink apšvietos, tai čia neužgirsti, kaip tai atsikartoja kitose vietose, „kad męs, girdi, nepripratę prie gazietų" — čia beveik žėdnas skaito laikraščius; tik turiu pastebėti, kad mergaitės kaip ir mažai dalyvauja gvildenime gyvenimo klausimų, o gal man taip tik atrodė?... Teko man tęn susipažinti su nekuriais vyrukais, kaip tai — Baltienu, Balsiu, Balioniu, Danaičiu ir kitais, su kuriais, turiu pasidžiaugti, puikiai pasikalbėjau. Nedėlioje 16 d. vasario per LSS. kuopą buvo parengtos „discusijos"; susirinko nemažai klausytojų. Mano draugai perstatė ir mane porą žodžių pasakyti, ir aš neatsisakiau, ką galėjau — kalbėjau... Paskiaus buvo gvildenamas klausimas: „Ar streikai atneša darbininkams naudą ar blėdį?" Daug buvo išreikštą nuomonių ir klausimas svarstomas visapusiškai. Galop vedėjas susirinkimo pasakė: „Kaip męs čia nekalbėsime, o kovoj su kapitalu reikalingas streikas"; visi susirinkusieji pilnai tam pritarė. Paskui Danaitis savo ilgoj ir aiškioj kalboj prilyginо šandinienius streikus prie daktaro su krienais; taipgi darodinėjo, kad tokie streikai nieko naudingo darbininkams neatneša, ir jis (Danaitis) tiki tik į visasvietinį streiką, kuris per 7 dienas gali išliuosuoti darbininkus. Nekurie darė užmėtinėjimus Danaičio išvedžiojimams, jis visokiais argumentais ramstė išreikštąją savo nuomonę. Na, tai tiek apie tą susirinkimą.

Toj pačioj salėj kiek pirmiau buvau atsilankęs per vaikų draugijėlės „Žiburėlis" susirinkimėlį, kur lietuvių vaikai yra mokinami savo prigimtoj kalboj, t. y. lietuviškai, skaityti, rašyti, deklamuoti, tautiškų žaislų ir tt. Mokina juos pp. Stankus, Balsis, Denbinskis ir Tulskis. Paskiau tuom pačiu vakaru mano draugai nusivedė mane į savo repeticijas, ty. teatrališkos draugijos „Vėsula" susirinkimėlį; tęn gražus būrelis mokinasi daug manalogų ir porą veikalėlių „Kerštinga Meilė" ir „Tarnas inpainiojo"; manoma greit tą pastatyti ant scenos. Vis tai, mat, jaunimas kruta ir tas man malonų darė įspūdį.

Taipgi turiu prisiminti, kad čia lietuviai stato puikų Tautišką Liaudies Namą ir mano, kad vasarai bus pastatyta; labai pagirtinas daiktas.

Bet, va ką aš pasakysiu dar, ir manau, kad vientaučiai paraus į gėdos — tai „gamblerystė"! Nors čia nesiranda saliūnų, bet gėralų netrūksta ir tankiai čia užsiimama „gamblėrių" darbais, ką liūdija tas, kad laike mano buvimo liko suimti keturi lietuviai — jaunikaičiai už lošimą kortomis ir turėjo užsimokėti po 5 dol.; turėtų montello'iečiai tą paprotį iššluoti, bet... kas šluos, kad, na, tegul jie patįs susipranta...

Tai tiek šiuom tarpu.

J. Kerdiejus.

BALTIMORE, MD.

Streikas paas L. Grife Bro. Co., kuris tęsiasi jau 5 savaitės, laikosi tvirtai — nei bosas nei darbininkai nenori nusileisti. Prie dirbtuvės stovi daugybė apginkluotų „sargų"; areštavimai būna tankųs; arti dirbtuvės stovi „pekliškas" vežimas, į kurį suareštuotus darbininkus kiša.

Vasarioi 10 d. sustreikavo lietuviškų rūbsiuvių 21 šapa. Susirinkę svetainėn darbininkai pastatė savo reikalavimus — pripažinimą unijos, 9 valandų darbo dieną, paaugštinimą algos ant 10 nuošimčių. Bėgyje 2 dienų apie 14 šapų darbininkai sugrįžo prie darbo, nes kontraktoriai išpildė jų reikalavimus; buvo net tokių kontraktorių, kurie neišleido darbininkų eiti ant streikų ir pasiskubino išpildyti jų reikalavimus.

Turiu dar pridūrti, kad energiškai darbuojas streiko dalykuose rūbsiuvių ir prosytojų unijos. Baltimorės rūbsiuviai lietuviai, kaip rodos, beveik yisi priklauso į uniją, o kurie dar nėra unijistais, tai greit bus priversti jais likti ,nes patįs kontraktoriai prižadėjo nelaikyti šapose nepriklausančių unijon darbininkų.

P. J—as.

CHICAGO, ILL.

Nauja parapija tveriasi! Chicagoje su priemiesčiais yra 8 lietuviškos parapijos; skaitytojas gal nusistebės, kad tiek daug yra, tai kam dar naują tverti? Yra tai visos Rymo-Katalikų bažnyčios, o šitoji neprigulės prie Rymo — ji bus „Neprigulminga"; ji tveriasi iš tų pačių Šv. Kryžiaus parapijonų ant Town of Lake. Vasario 9. buvo pirmas susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 500 žmonių; vasario 16. vėla turėjo susirinkimą.

Šv. Kryžiaus parapijoj jau nuo senai eina kivirčai-neužsiganėdinimai tarpe parapijonų ir dabartinio klebono kun. Skripkos. Galop priėjo prie to, kad žmonės labai karštai stvėrėsi tvert „neprigulmingą" parapiją, kurios kuningu būsiąs Urbonas, pagarsėjęs su savo „Žemaitjs".

Vasario 15. vakare „Dramos Draugija" turėjo savo draugišką vakarėlį „Aušros" (filija) svetainėje ant Town of Lake. Prasidėjo nuo 9 val. ir tęsėsi iki 4 val. ryto. Matomai linksminosi gerai; kiekvienas narių galėjo atsivesti po vieną artimą savo draugą. Iš vakaro nieko negaliu pranešti (kaip artistai linksminosi, manau, visuomenei nesvarbu). Bet sužinojau, kad „Dramos Drjon" priguli jau į 30 sąnarių ir kad jon nepriimsią daugiau, kaip iki 50. Pradeda mokyties naują veikalą — G. von Moser'io keturių veiksmų komediją „Su mielu noru", verstą lietuvių kalbon Mariutės. Statys ją scenoje gegužio mėnesyje. Taipgi išlengvo pradeda rengties „Dramos Dr-ja" prie lošimo Shakespear'o tragedijos — „Macbeth", kurią tik-ką išvertė lietuvių kalbon Kalėdų Kaukė— Kl. Jurgelionis.

Vakarai neapsistoja nė gavėnios laiku; iš pat pradžios porą savaičių dar kiek buvo apsistoję, bet dabar jau vėl subatos ir nedėlios vakarais kas-nors rengia šokius ar perstatymus.

Vėjalis.

CHICAGO, ILL.

Lietuviškas Politiškas ir Pašalpinis Klubas, kuris randasi ant 18-tos gatvės, išima pirmas ir antras ukėsystės popieras, del savo Klubo narių už visai menką prekę; Klube yra atsakančios ypatos, kurios nesigaili savo laiko patarnavimui Klubo sąnariams. Man rodos, kad lietuviams vertėtų rašyties į tokius Klubus ir stengties ingyti ukėsiškas popieras, nes kol męs nesame Amerikos ukėsais, męs neturime vardo ir teisių to krašto gyvenime; kuri tauta daugiau turi Amerikos ukėsų, ta geriau guodojama šiame krašte; galop labai svarbu dalyvauti rinkimuose.

Miestelyje Cicero, Ill., kuris yra visai arti Chicagos, Antano Bakciso saliūne po num. 1442 So. 49th Ct., nesenai liko begėdiškai prigautos dvi mergaitės — Nora Ežeskaitė 13 metų ir Ona Wisztok 15 metų; tos mergaitės viską ant teismo paaiškino, kaip su jomis atsitiko viršminėtoje vietoje; nurodė ir kaltininkus.

Nekurie mūsų Chicagos kuningėliai net nesisarmatija pasakyti, kokį graborių turi pasamdyti, nes, priešingai, išranda visokias priekabes ir ant galo visai į bažnyčią neįsileidžia. Taip panašiame atsitikime visai nesenai ant 18-tos gatvės numirėlio giminaičiai turėjo du sykiu važiuoti pas vyskupą, nes iškarto viskupui paliepus kuningas nepaklausė — o antrą sykį nuvažiavus paduoti vyskupui ant kuningo skundą, o numirėlį nuvežė į airių bažnyčią ant 19-tos ir Johnson gatvių, kur daug pigiau atliko tą darbą, ką lietuvis kuningas reikalavo.

Vienas lietuvis gyvenęs po num. 527 W. 16th str., gerai išsitraukęs, pradėjo bartis su kitu išsigėrusiu draugu, o trečias negirtas įsikišo į jų tarpą; vienas iš tų girtųjų, išsitraukęs peilį, kirto į galvą **tam negirtam draugui.** Gaspadinė išbėgus pašaukė policiją, kuri tuoj piktadarį nuvežė teisman, o antrą dieną teisdarys nubaudė jį ant $80.00, bet neturint užsimokėti piningų, jis liko išvežtas į „Bridewell", kur turės atidirbti po 50c. į dieną; tai tau ir degtinės vaisiai!

K. B. ant Canal gt. apleido savo moterį; jam prasišalinus prie moterėlės prisitaisė jaunas vaikinas, nesenai dar iš Lietuvos atvažiavęs, kuris tęnai-pat bučernėje dirbo; jis tą moterį gerai aprėdė, nupirko geras drapanas, kas jam lėšavo apie porą šimtų dol. Dabar K. B. sugrįžo pas savo moterį ir tas vaikinukas gavo sprukti toliau — net su policmonu gavo eiti savo baksą atsiimti. Tai geras pamokinimas del tokių, kurie su moterimis užsiima.

Anton Booben.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Kaip žinoma, čia yra L. P. Klubas; teko ir man porą sykių tęnai užeiti — nieko sau atrodo. Prie Klubo yra kningynas su gera pradžia; girdėjau, kad teatrą mokinasi lošti. Tas viskas labai pagirtina, bet apart to visi turime vieną blogiausį pasielgimą — liežuvio palaidumą. Čion atėjęs užgirsi žodelių, nuo kurių reikia ausis užsikimšti. Kad taip negražiai kalbėtų tamsųs katalikai, tuojau reikėtų į „Keleivį" dūmt, o jei socialistai — tai „Draugui"; bet čia visai kas kitas. Tuom atsižymi be skirtumo, progresistai, katalikai, socialistai ir visoki kiti; visi save skaito apsišvietusiais — dauguma jų skaito „Keleivius", „Kovas", „Saules", „Draugus" 'ir tt. Reiktų sarmatytis lietuviams tokius liežuvius burnoje turėti, nes liežuvavimas yra labai negražus dalykas.

Vasario 23. rengia čia prakalbas 56 LSS. kuopa. Kalbėtojas, regis, bus net iš Chicagos, Ill., K. Petraitis. **Suvargęs.**

CLEVELAND, OHIO.

Stebėtina šiemet žiema — iki vasario mėn. visai negalėjo suprasti, kad tai žiemos laikas. Pavasaris — ne pavasaris, ruduo — ne ruduo; nu, vienu žodžius, buvo tai labai malonus laikas — nekankina tave nei karštis, nei šaltis. Žmonės džiaugėsi iš taip malonaus oro.

Užstojus gi vasariui, viskas persimainė: apsireiškė žiemių vėjai, stiprus šaltis; na, visi nosis nuleido, ypač, kad šaltis netikėtai užklupo; daugelis galvoja, ar ilgai tęsis šalčiai. Kaip tai nesinori ir mislyti apie šalčius — juk jau beveik ranka pasiekiamas pavasaris.

Dirbame ne ant juoko — darbai eina gerai; žinoma, dolerių taipgi yra kiek reikiant. Net iš kitur atvažiavusiems nesunku čia darbą gauti. **Vincento Jonas.**

CLINTON, IND.

Daugiausiai čia dirba angliakasyklose. Darbai dabar eina pusėtinai. Lietuvių šitame mieste yra geras būrelis, iš kurių yra jau šiek-tiek ir prasilavinusių.

Vas. 25. buvo Lietuvos Sūnų draugystės parengtas balius; priegtam dar buvo ir prakalbos su dainomis. Prakalboje aiškino apie pašalpinės draugystės naudingumą nelaimėje ir ligoje; paskui aiškino apie naudą kiekvienos draugijos, kaipo apie apšvietos šaltinį ir kelią, vedantį prie doros ir artimo meilės. Paskui trumpai papasakojo apie New Yorko rūbsiuvių streiką, kviesdamas publiką suteikti streikuojantiems pašalpą. Galop priminė apie Lietuvą ir jos grožybes. Pabaigus kalbėti, išėjo dainuoti sekančios lietuvės: poni Navardauskienė, poni Tamoševičienė ir poni Karmažienė; dainavo šias dainas: „Lietuvos senovės paminėjimas", „Girios ūžia" ir „Su diev Lietuva". Dainos buvo atlinktos labai gerai. Man rodos, kad Clintone dar pirmą kartą moterįs pasirodė viešai su dainomis. Geistina, kad ir kitą kartą padainuotų mūsų Clintono lietuvės ir tuomi mus vyrus pažadintų prie tam panašių darbų.

Abelnai sakant, vakaras vidutiniškai sutvarkytas; tik nekurie prastokai užsilaikė; mat, nekurie murmėjo, kad taip ilgai tęsia kalbas, kad mažai liks laiko šokiams. Žinoma, visokių atsiranda.

Dovanas išlaimėjo sekančios ypatos: M. Sadauskiūtė, E. Armoniukė, J. Aleliūnas ir M. Sipaviče. **Žemaitis.**

GRAND RAPIDS, MICH.

Miesto taryba su pagelba majoro įvedė čia rinką anglių pardavinėjimui. Mat Coal Yard'ai labai pakėlė anglių kainą — kietasis anglis kainavo $8.95 už toną, minkštasis — $6.50. Miestas šią žiemą pradėjo pardavinėti tik kietąsias anglis už $8.25 toną; pirkėjams atsieina 70c. pigiau; kitiems gi metams žada ir mikštųjų pertraukti. Gyventojai labai džiaugiasi, kad nors truputį gauna pigiau.

Sausio 26 d. lietuvių lošėjų ratelis vaidino „Pirmi Žingsniai"; sulošė vidutiniškai; publikos susirinko pusėtinai.

Darbai eina gerai; bet šiaip naujiems darbas yra sunku gauti. Kaip atšils, tai daug mažų farmierių išeis ant ūkių dirbti, o tada ir dirbtuvėse reikalaus daugiau darbininkų.

Iki Grabnyčių buvo šilta, bet dabar atšalo; pusėtinai yra sniego, net su rogėmis važinėja.

Lietuvos Sūnų draugija apie 20. vasario perkels mitingus laikyti į naują svetainę, kuri jau baigiama statyti.

Lietuvos Sūnų draugija tiktai 3 metai kaip gyvuoja, o jau turi 230 sąnarių, apie $4,000.00 turto; 1913 m. išrinkti nauji viršininkai; prez. V. Liungas, jo pagelbininkas — P. Kaušius; sekretoriais — J. Besasparas ir A. Jasaitis; išdin. — Iz. Jankauskas ir išdo globėjais — M. Grigas ir J. Kaušius. Namo budavojimo komitetan: J. G. Draugelis, Garnupis, J. Kumpelys, K. Pašluota ir J. Stankus. **Garnupis.**

GRAND RAPIDS, MICH.

Mūsų lietuviai parapijonįs nupirko kuningui kleboniją. Kuomet rinko piningus, tai sakė, kad tas namas prigulės parapijai; bet, kada nupirko namą, tai kuningas su kitais savo šalininkais užrašė jį ant vyskupo vardo, delko daugelis pradėjo murmėti, pamatę tokią neteisybę. Vas. 2 d. kun. Gervickas bažnyčioj paaiškino žmonėms, del kokios priežasties jis taip padarė. Mat, trūko dar piningų, tai reikėjo paimti iš bankos. Kitaip negalėjo gaut paskolinti, kaip tik per vyskupą, tai delto taip ir padaryta. „Kokie jųs neišmanėliai, — kalbėjo kuningas, — net man juokas, kad jųs nesuprantat dalyko; juk čia vyskupas prie parapijos nieko materiališkai neturi, tik dvasiškai''.

Vienas vaikinas nunešė tris dolierius užmokėt už bažnyčios sėdynę; bažn. sekretorius to mokesnio nepriėmė, nes kuningas įsakė, kad kas norės užsimokėt už sėdynę, tai pirma turi duot ant namo šešis dolerius. Vaikinas reikalaujamų piningų nemokėjo. Po kelių dienų šis vaikinas išvažiavo kitan miestan. Susio 26 d. kun. J. Gervickas apšaukė tą vaikiną bažnyčioj, pridūrdamas, kad daug yra parapijoj jaunikaičių, kurie apgauna bažnyčią, ką ir padarė vienas vaikinas. Tai kame kuningėlis surado apgavystę ir net viešai apie tą pagarsino.

Bijūnėlis.

PORTLAND, OREGON.

Vasario 9. Dany Hall atsibuvo Lietuvių Laisvės Klubo narių susirinkimas; jame dalyvavo apie 30 vyrų ir 6 moterįs.

Tarpe visų susirinkusių jautėsi kokis tai nepaprastas draugiškumas ir vienybė. Jie, matyt, čion susirinko, kad išreikšti savo nuomones ir padaryti reikalingus nutarimus. Susirinkimas atsibuvo del pakėlimo seno Klubo.

Buvo, tarp ko kito, kelbėta apie sutvėrimą lietuviškos parapijos, apie parkvietimą lietuvio kuningo, nes, priešingai, žmonės yra priversti su dvasiškais reikalais kreiptis pas svetimtaučių kuningus.

Aš nurodinėjau, kad lietuviškas kuningas čia visai nėra reikalingas, kad gilma ir be jo apsieiti, o iš nekurių atžvilgių jis būt net kenksmingas, nes tuoj lietuviai išsiskirstytų į dvi šaki — bedievių ir dievotų, o čia vėl nesutikimai, pravadžiavimai ir tt.

T. Kassales.

LOS ANGELES, CAL.

Vienok didelis oro skirtumas įvairiose Suv. Valstijų dalyse — taip rytinėj dalyj dabar, kaip praneša laikraščiai, siaučia šalčiai, sniegas, o pas mus neapsakomas gražums: viskas nuo užklupusio šalčio jau pasitaiso, oras dabar visai šiltas, medžiai jau pradėjo žydėti, nors kiek buvę šalčiai ir pagadino žiedus, bet dabar vėl viskas atgijo; visokios gėlės taipgi žydi kuopuikiausiai. Gražus, vienok, dabar pas mus laikas... **M. Minkus.**

„Vienybės Lietuvninkų" byla su Bagočium.

Tąsa.

(Iš „Lietuvos''.)

Vasario 10 d., 1913, 2 val. po pietų pradėta vėl tardyti byla. Kaip ir 8 d., subatoje, šiandien klausinėta vienas tik p. Bagočius. Daugiausia atidžios atkreipta į taip vadinamąjį religijos klausimą.

„Vienybės Lietuvninkų'' advokatui užklausus, ar Bagočius atlieka katalikų bažnyčios apeigas, jis atsakė, kad nuo šešių metų jau nebeinąs išpažinties, o bažnyčias dažnai lankąs, ir tai netik katalikiškas, bet ir kitų tikėjimų.

Kl.: — Dėlko tamsta neatlieki katalikų bažnyčios apeigų?

Ats.: — Katalikų kuningai labai išnaudoja savo žmones. Jie ima po $6.00 už ausinę (išpažintį, confession), po $25.00 už šliubą, po $10.00 ir iki $25.00 už pakasynas. Prieš tai aš visada karštai protestavau ir protestuoju.

Iš šitokio aiškinimo matosi, kad B. visviena yra dvasioje katalikas: jis šalinasi nuo katalikų bažnyčios ne dėlei jos dogmų, bet tiktai dėl to, kad kuningai ima už savo patarnavimus daugiau, negu, pagal B. nuomonę, reikėtų imti.

„V. L.'' advokatas klausia:

Kl.: — Ar Westchesterio pavieto teisme, spalių mėnesyje 1904 metų, tamsta liudijai, kad esi sąnariu Pirmos Liuteronų Presbyterijonų Bažnyčios (First Lutheran Presbyterian Church)?

Ats.: — Taip.

Kl.: — Ar liudijai, kad iki tam laikui jokios kitos bažnyčios nepažinai?

Ats.: — Taip.

Kl.: — Ar tame pat teisme tamsta liudijai, kad matei sužeistą L. Ubart'ienę?

Ats.: — Taip.

Kl.: — Ar tamsta liudijai, kad po tam buvai užėjęs pas minėtą Ubart'ienę į jos namus ir matei ją sergant nuo sužeidimo traukinių kolizijoj?

Ats.: — Taip.

Kl.: — O 1906 metuose ar tamsta sakei New Yorko pavieto teisme, Baltimore & Ohio geležinkelio byloje prieš Baltrų Yankaus, kad minėtuoju traukiniu nevažiavai ir tos moters L. Ubart'ienės nematei?

Ats.: — Taip, sakiau.

Kl.: — Šiame pat teisme tamsta sakei, kad tamsta mokini lietuvius vakarinėje presbyterijonų mokykloje, ar tai tiesa?

Ats.: — Taip, tiesa.

Kl.: — Taip-gi ar tiesa, kad sakei, jog tamstą užlaiko ir mokslan leidžia presbyterijonai?

Ats.: — Taip, tiesa.

Kl.: — Ar tamsta pažįsti šitą kningelę? (Čia „V. L.'' advokatas parodo presbyterijonų išleistą Bagočiaus išverstą kningelę **„Tikras Krikščionis''**. Kningutėje ant kiekvieno puslapio yra daugybė etymologijos ir sintaksės klaidų, kurios yra pataisytos raudonu rašalu pagal dabar bendrai priimtą musų rašybą; pats teisėjas pastebėjo, kad ant kiekvieno puslapio yra keli šimtai paklaidų.)

Ats.: — Taip, pažįstu. Tai mano versta kningutė lietuvių kalbon.

Kl.: — Dėlko čia taip daug klaidų?

Ats.: — Aš tiktai išverčiau; korektų neteko man skaityti. Antra puse vertus, lietuviai neturi savo rašyboje vienodumo, kiekvienas rašo, taip, kaip jam patinka. Lietuviai ir gramatikos neturi (!!).

Kl.: — Kiek yra lietuvių kalboje laikų?

(Užklaustasis gana ilgai mislija.)

Ats.: — Trįs: dabartinis, praeitasis ir busimasis.

Kl.: — Apie ką rašoma toje kningelėje?

Ats.: — Apie krikščionybę, kaip parodo antgalvis.

Kl.: — Ar kalbama čie apie presbyterijonų bažnyčią?

Ats.: — Apie presbyterijonus čia nėra nė žodžio pasakyta.

(Kningutėje ištisai kalbama apie rymo-katalikų bažnyčios hierarchiją ir apie tai, kad tokiais pamatais, kaip katalikų bažnyčioj, paremta religijinė organizacija yra klaidinga; kad patsai žmogus yra tarpininkas tarp Dievo ir savo dušios, kad kiekvienas gali sau aiškinties šventraštį pagal savo geriausį supratimą ir svaiką protą.)

Kl.: — Ar tamsta 14 d. vasario 1906 metų New Yorko pavieto teisme liudijai, jog visas liudijimas prieš Baltirome & Ohio geležinkelį L. Ubart'ienės byloje buvo neteisingas?

Ats.: — Taip, liudijau.

Kl.: — Ar teisybė, kad tamstai buvo žadėta $150.00, jei Ubar'ienės byla bus išlošta?

Ats.: — Taip buvo kalbėta ir aš taip supratau.

Ats.: — Ar tamsta neišdavei Baltrui Yankaus kokio rašto, kuriam žadėjai liudyti prieš geležinkelio kompaniją?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Ar esi tikras, kad ne?

Ats.: — Taip.

(Po tulų kitų dar klausimų p. B. advokatas davė jam kelis klausimus sulig minėtos bylos:

Kl.: — Papasakok tamsta smulkiau, dėlko tamsta liudijai prieš kompaniją vienaip, o paskui pirmutinį liudijimą atšaukei?

Ats.: — Aš atvykau iš Rusijos budamas 18 metų amžiaus. Mano persitikrinimai sulig valdžios įstaigų ir kapitalistiškų kompanijų buvo visai ne tokie, kaip dabar: aš, atėjęs šion šalin iš Rosijos, kur priespauda ir persekiojimas, maniau gerai padarysiąs, jei pagelbėsiu biedinai moterei gauti keletą šimtų dol. iš kompanijos. Tas dalykas visai nesipriešino mano persitikrinimams, kokius aš tuokart turėjau. Paskui-gi, kada Pittsburghe susipažinau su rymo katalikų kuningu... ne, su katalikų kuningu Dielioniu, ir papasakojau jam apie savo liudijimus prieš kompaniją, tai jis man pasakė, jog tai yra labai negeras darbas, mano sąžinė niekad neturėsianti ramybės. Išklausęs jo ir persitikrinęs, jog ištikrųjų negerai padariau, neteisingai liudydamas, nuėjau į Balt. & Ohio geležinkelio detektivų ofisą Pittsburghe ir pasakiau, kame dalykas. Tokiu budu aš atitaisiau klaidą, kurią buvau padaręs Westchester pavieto teisme...

Kl.: — Kitaip sakant, tamsta atitaisiai savo klaidą, kaipo teisingas žmogus?

Ats.: —Taip.

„V. L.'' advokatas klausia:

Kl.: — Eidamas pas detektivus Pittsburghe, ar tamsta nemanei, jog esi detektivų sekiojamas už tai, kad neteisingai liudijai Ubart'ienės byloje prieš Balt. & Ohio geležinkelį?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Ar teisme, vasario 14, 1906, tamsta sakei, kad kun. Dielionis, tamstai iš kur tai sugrįžus namo, sakė, buk, tamstai nesant namie, buvo apsilankęs koks tai nepažįstamas žmogus ir klausinėjo apie tamstą. Tamsta-gi, manydamas, kad tai detektivo buta, tuojaus nuėjai į policiijos stotį pasiteirauti; nesužinojęs tenai nieko, ėjai į detektivų ofisą. Čia, bijodamas, kad jau jie turi žinias apie buvusį neteisingą liudijimą (perjury) prieš kompaniją, papasakojai, kame dalykas. Ar tamsta taip liudijai minėtame teisme?

Ats.: — Gal ne visai tais žodžiais, bet sulig paties turinio — taip.

Kl.: — Kuris-gi liudijimas yra teisingas? Ar tas, kuriame tamsta sakeisi važiavęs traukiniu ir matęs sužeistą Ubart'ienę, ar kitas, kur tamsta sakai, kad nevažiavai traukiniu ir tos moters nematei?

Ats.: — Teisingas buvo antras liudijimas.

Sekančiai klausinėta sulig to, ko ir kaip mokino Bag. lietuvius vakarinėse mokyklose.

Kl.: — Ko tamsta mokinai lietuvius vakarinėje mokykloje Pittsburghe?

Ats.: — Skaityti, rašyti, kartais, sykį į du mėnesiu, perskaitydavau jiems kelis sakinius iš Biblijos ir, remdamasis ja, mokinau žmones, abelnai imant, morališkumo.

Kl.: — Ar tamsta neskelbei presbyterijonų bažnyčios dogmų?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Ar tamsta pozavai kaipo visuomenės veikėjas (as a public man)?

Ats.: — Aš pats nepozavau, tačiaus mane tokiu laiko.

(Vėl Bagočiaus advokatas klausia):

Kl.: — Aiškindamas Bibliją, ar tamsta nekritikavai katalikų tikėjimo?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Kokią tamsta Bibliją skaitei žmonėms?

Ats.:—Berlino Bibliškos Draugijos išleidimą.

Kl.: — Ar tai nėra presbyterijonų kongregacijos išleidimas?

Ats.: — Ne, tai Bibliškos Draugijos išleidimas. Vienintėlis, kokį lietuviai turėjo ir turi.

Kl.: — Ar tikrai vienintėlis?

Ats.: — Tikriausia. Lietuviai neturėjo ir neturi kitokio išleidimo.

Kl.: — Ar tą pačią Bibliją ir rymo-katalikai vartoja?

Ats.: — Taip, tą pačią, nes, kaip sakiau, lietuviai neturi kitokios Biblijos.

Kl.: — Tai yra ta pati Biblija, kurią lietuviai rymo-katalikai ir į bažnyčią su savim nešasi ir bažnyčioje vartoja?

Ats.: — Taip, lietuviai rymo-katalikai tą pačią bibliją ir bažnyčiose vartoja.

Žinoma-gi yra, kad katalikams uždrausta vartoti kitoki Biblija, kaip tik vertimas pagal Vulgatą ir su Rymo-katalikų bažnyčios vyriausybės aprobata ir pritaikintu prie Šventraščio komentaru. Ir tai tokios Biblijos vartojimui geras katalikas turi gauti speciališką savo dvasiškio pavelijimą. Be to neteisybė yra, kad lietuviai neturėjo ir neturi savo kalba išleisto Šventraščio.

Nerokuojant kelių išleidimų Vyskupo Arnulpo Giedraičio versto Naujojo Testamento (1806, 1816 m.) Biblija lietuvių kalba buvo daug sykių leista, tai liuteronų, tai kalvinų vertimuose, ir tvirtinti teisme, po prisieka, kad Berlino leidinys yra tai vienintėlis (only one), kokį lietuviai kada yra turėję ir turi — tai jau daugiau, negu kalbėjimas apie tai, ko nežinoma.

Paskui „V. L.'' advokatas rodo Bagočiui fotografiją jo laiško, rašyto 1906 ar 1907 metais į J. O. Širvydą; laiške sakoma, kad Bagočius dirbąs spaustuvėje, drauge su tuo mokinąsis, už mokslą užmoką presbyterijonai; toliaus sakoma, kad, pabaigus akademiją, jis reikalausiąs, kad presbyterijonai leistų jį į gerą universitetą, o jei neleisią, tai busianti tinkama proga su jais persiskirti. Porą sykių pabriežiama laiške, kad jis (B.), nors tarnaująs presbyterijonams, mokinąs jų mokykloje, tačiaus dvasioje esąs karščiausis socialistas-revoliucijonierius ir kiekvienu savo žingsniu, daromu visuomenės dirvoje, rupinsis rengti kelią sociališkai revoliucijai. Tą vietą advokatas duoda pačiam B. versti, o abu advokatai ir teisėjas tėmija, ar teismui priduotasis „V. L.'' advokato vertimas yra teisingas. Vertimas sutinka. Paaiškėjus, kad laiške kalbama apie save tokioje prasmėje, kad išteisinti savo prigulėjimą prie presbyterijonų bažnyčios, ty. pardavimą savo įsitikrinimų, ir patėmijus, kad pasakyta, jog ir „mums'' galima panaudoti tokie įrankiai, kaip „tam tikras švarkas'', jei „musų priešai'' įvairių įrankių griebiasi tamsinti žmones. „V. L.'' advokatas suprato, buk po žodžiais „priešai'' B—ius mini presbyterijonus; Bagočiaus advokatas skubiai liepia įrašyti tai teismo protokolan.

Rodoma laiškas, rašytas Žemantauskui; laiške sakoma, kad „dabartinis **Susivienijimo Lietuvių Amerikoje stovis reikalauja, idant jo reikalus vestų žmogus su švariomis rankomis''**, o kadangi Bag. turįs „tąsynes'' su Bureau of Naturalizatiion, ir del tos priežasties negalįs pasirašyti ant Susivienijimo dokumentų ir čarterių, tad turėsiąs prezidento vietą pavesti vice-prezidentui p. Tareilai.

Kl.: — Ką reiškia tas laiškas?

Ats.: — Aš klausiau Sus. Sekretoriaus patarimo, kas man daryti, nesa tulų draugų pats ir kiti mano draugai buvom įskųsti Naturalizacijos biurui ukėsystės popierių klausime.

Kl.: — Ar tamsta turėjai pirmąsias popieras išsiėmęs ant kelių vardų?

Ats.: — Ne.

Kl.: — Ar tikrai ne?

Ats.: — Tikrai ne.

Kl.: — Ką reiškia žodžiai „dabar esmi po biela''?

Ats.: — Tai pasakyta toje prasmėje, kad turiu butinai stoti teisman.

Kl.:—Ar nebuvai suareštuotas?

Ats.: — Ne.

Neminint čielos eilės kitų klausimų panašioje prasmėje, prie pabaigos paminėsiu tik svarbesniuosius įspudžius iš šios dienos posėdžio.

Tardymas pertraukta 4:30 pavakariais ir tolimesnis bylos posėdis atidėtas iki 18 d. vasario mėnesio. Bagočiaus advokatas, pasitaręs su juom, kreipėsi į teisėją, kad bylą šiandien pat užbaigti. Teisėjas, — jis nesykį laike tardymų pratardavo vieną kitą juokingą žodį, kas labai įvairino teismo posėdį, — pasakė, kad jam miela bus išgirsti „V. L.'' liudininkus, kurie sekantin posėdi atvyks iš Pennsylvanijos, kad prirodyti Bagočiaus prigulmingumą prie presbyterijonų bažnyčios. Teisėjas maždaug šitaip išsireiškė:

— Aš ir dabar jau turiu savo opiniją apie jį, kaipo apie žmogų ty. apie jo budą (general character), o kada išgirsiu iš Pennsylvanijos liudininką liudijant, tai tuokart tikrai jau žinosiu, ką apie šį dalyką ir skundiką mislyti.

Po formališkam tardymui, bet teismui dar neišsiskirsčius, „V. L.'' advokatas parodė Bagočiui jo paties laišką (rašytą ant rašomosios mašinėlės), su kuriuo jis siuntė į redakcijas savo straipsnį „Ir Bagočiaus žodis''; tas laiškas buvo adresuotas į „Vienybę Lietuvninkų''. Teisėjas paklausė:

— Ar tamsta siuntei tokį laišką?

— Ne, aš nesiunčiau... Tai mano sekretorius.

— O ar čia tamstos pasirašyta?

— Taip, tai mano rankos parašas.

— Na, tai to ir užtenka! — užbaigė teisėjas.

Pirmą dieną tardymų, tai yra 8 d. vasario, su Bagočium teisme buvo keletas vietinių lietuvių, kurie, kaip tulų buvo menama, butų statomi liudininkais Bagočiaus pusės; tarp jų buvo A. Herman-Purvis, A. Stanelis, Vaičeliunas ir kt. Šitame posėdyje liudininkų nebuvo nei vieno. Publikoje buvo gana daug žinomų brooklyniečių ir newyorkiečių, iš kurių pažymėtini: V. Jankauskas, P. Mikolainis, A. B. Strimaitis, V. K. Račkauskas, J. O. Širvydas, A. Martus, P. Grigaitis, P. Čiurlionis, A. Ramanauskas ir kt.

(T. b.)

AMERIKOS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ KONGRESAS.

Įsteigtoji 1906 m. Amerikos Rymo Katalikų Federacija nėra suirusi. Jinai tebegyvuoja ir tebeturi kasoje $466.15. Jei pastarais metais jinai nerodė gyvybės ženklų, tai greičiausiai delto, kad nebuvo ką veikt. Bet tuo tarpu atsirado naujų reikalų, gimė naujų rūpesčių. Mokyklos, jaunimo organizavimas, katalikiškų pašalpinių draugijų suvienijimas, blaivybės platinimas, santykiai su kitomis partijomis, kova su taip vadinamu „nepriklausomuoju'' judėjimu, katalikiškos spaudos palaikymas, pratinimas lietuvių prie visuomenės gyvenimo ir tt. ir tt. — vis tai reikalai, kuriuos tegalima aptarti tiktai viename dideliame visų Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų suvažiavime. Paskutiniu laiku šitokio suvažiavimo reikalauja Amerikos lietuvių katalikų visuomenė vis garsiau ir garsiau. Suvažiavimo vieta nutarta Pittsburgas.

Todel, klausydami visuomenės balso ir susižinoję su pittsburgiečiais, męs, žemiau pasirašusi Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos Valdyba, šaukiame Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą į Pittsburgą, birželio 25 ir 26 dd. 1913 m.

Kaip ir pirmaisiais sykiais, teisės dalyvauti šitame Kongrese turės kuningai, po tris atstovus nuo parapijų ir po vieną atstovą nuo organizacijų ir šiaip jau įstaigų (laikraščių ir tt.).

Kiekvienas delegatas privalo pristatyti paliūdijimą nuo savo klebono.

Su tikra pagarba,

A. L. R. K. Fed. Valdyba:

Kun. Jos. J. **Kaulakis**, prez.,
B. V. Vaišnoras, kasininkas,
Kun. A. **Kaupas**, sekretorius.

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS . . .

Staiga pasijuto prie Dabkaus pilekalnio. Vienu akimirksniu sanvoka sugrįžo. Greitai nubėgo prie upės, susirado žvėjų valtį ir keliais šuoliais atsirado ant salos. Beklaidžiodamas po ją, užėjo ton pačion vieton, kurioje jo pribrendusi Marytės meilė pratryško gausiais pabučiavimais, kur jiedviejų jausmai nebylią priesaiką-sutartį tarp savęs padarė.

Nusišypsojo tokiu skaudžiu šypsojimos, tarsi vos gimusiąją meilės-laimės žvaigždutę nuosavia ranka neatsiektinon bedugnėn nustūmė; tarsi, nedavęs jaunos meilės žiedui visus lapelius praskleisti ir kvaptim-palaima paplisti, pats suvoktinai nuskynė tą gėlę ir padovanojo pirmutinajai laimei, kuri ją rytoj nešvariomis kojomis sutryps.

Atsisėdo ant kupsto ir pavedė aplinkui klaidžiomis akimis. Tyla ir romutis vandens zirzėjimas, žvaigždžių puošiamas, nevėrė jo akies, neskleidė smagių jo vaidentuvės sparnų, bet kitados jaučiamos grožės stebūklais, slogino dvasią ir širdin skaudulio nuodus leido.

Akįs pailso beribėse sutemose beklaidžiodamos; kūnas susmuko; dvasia tik raitės, kaip begalis žaltys, lyg tomis raitėnomis norėjo jį opjų-opjausion vieton pataikinti ir, kaipo netikusį, nudėti, nė pėdsakos iš jo būtybės dienų nepaliekant.

Nuovargis parkirto jį ir jis nusviro nuo kupsto karklų pakrūmėn. Žvaigždės tik žiūrėjo jo nuodėmingan veidan; tik vanduo nešė jo kalčią platųjin pasaulin; tik rasa, nuo karklų varvėdama, vėsino inkaitusį kūną ir mazgojo-plovė nuodėmę, lyg nuplautinąją...

7.

Diena prabilo paukščių balsais ir skaidriais saulės spinduliais. Atvėsusi, lyg atsilsėjusi, per naktį žemės krūtinė laisvai, ritmingai alsavo skįstučiais, akimi vos-vos pastebimais, nuo upės kįlančiais rūkais, kuriuos lengvu rausvumu nudažė pirmieji tekančios saulės spinduliai.

Nuo karklų varvančios rasos sušaldintas, pašoko Eimutis virpąs, dantis kalendamas. Plačiai atvėrė akis ir nustebo čia atsiradęs.

Bet vienu akimirksniu susiprato. Per miegus atsilsėjusi mintis kaip matant susigraibė, žaibo greitumo pralėkė atsitikimų dėjas ir, yt gyvatės ingeltas, susmuko Eimutis savyje, vidujinio skausmo replėmis savo darbą pradėjus.

Atsilsėjusi mintis, lyg liguistas žmogus, pamažu pradėjo veikti. Rankos savaimi žarstė sausų karklų plonytį atidrėgusio smėlio sluogsnį. Galva nusviro, akįs žiūrėjo žarstomąjin smėlin, bet nieko nematė.

Praėjusios nakties atsitikimai margu karavanu traukė pro vidujinį žvlegėsį. Tuo metu jo veidas perkūno greitumu mainėsi: — tai išblykšdavo, tai parausdavo, tai antakius sopulingai sutraukdavo, tai plačiai praplėsdavo akis. Paskui, tam karavanui praslinkus, sąmonė jau nieko nestengė atsiminti. Kaž-kokia tuštuma, kaž-koksai būtybės tarpas kaž-kieno ranka išbrauktas iš gyvenimo, lyg po chloroformu būtų išgulėjęs: — buvo jis — bet jo, kaipo sąmoningo sutvėrimo nebuvo.

Mintis, ilgai stengusis tą tuštybę užpildyti, turėjo peršokti per ją, kaipo realiniai nebuvusią ir nebudėjusiią. Ilgainiui, lyg pro tankius, tirštus rūkus, sąmonė pradeda skinties kelią suvoktinon būtybės erdvėn.

Jau užčiuoptinai pradeda justi, lyg ką matęs, lyg ką regėjęs ar sapnavęs būtų. Pro miegų uždangą, sąmonės pakeliama, matyti kaž-kokie reginiai, veikia kaž-kokie atsitikimai, ankštai-bendrą sąryšį tarp savęs ir tarp pastarosios dienos atsitikimų turį.

Galva pamažu kįla, akįs smenga tekančios ant horizonto saulės ritulin, po kūną, be nuolatinių virpėjimų, slankioja šaltos gyvatės, kol viršugalvio neatsiekia ir nepriverčia plaukų šaknų pajusti.

... Kristus... stovi surištomis rankomis, o budeliai muša jį... muša per veidą... iš vienos pusės... o jis atkreipja jiems antrąją... Jo akįs tokios ramios, veidas tylus, tik ir čia ir tęn ne šios žemės liūdėsis-pasigailėjimas, maldos žodžiai dangiškąjin tėvan... už kankintojus savo, nes jie nežino, ką darą...

Didelės ašaros, viena už kitos, rieda per jo skruostus ir suvelia smėlį mažutin kamuolėlin. Jis jų nejaučia, savaimi teka jos: — jąs pagimdė tolimasai, lyg iš sugriuvusios šventyklos atsikėlęs, kaž-kuomet ir kažkieno rankos nuverstas, sugriautas Kristus...

Kelias Jis jame be kančių, be gimdymo sopulių... Lūpos nešnabžda maldos žodžių — jos jų nebepamena... Iš giliausių dvasios pajautų versmių, lyg iš-po amžių dulkių sluogsnio, ašarų pavydale prisikėlė Tasai, Kurs artimo meilės mokino, Kursai net priešininke artimą skelbė...

Staiga jis pamatė tuos susivėlusius smėlio kamuoliukus, instinktiviniai pakėlė ranką prie akių ir, drėgnus skruostus užčiuopęs, gailiai nusišypsojo.

— Po piet šaukštai, — tarė pats savin, nesuvokdamas, nesuprasdamas tų ašarų prasmės, jų reikšmmės, jų tikrosios paėjimo priežasties.

Skaistusis Kristaus paveikslas, sąmonės suvoktinai neužgavęs, išsisklaidė rytinių rūkų tinklelyje, kaipo gražus, stebuklingas matymas.

Drėgna vis labjau purtė kūną, plaukai tiesiog šiaušės. Atsistojo, tingiai, lyg nenorėdamas, ištiesė sustingusius sąnarius ir, valtin įsėdęs, nuplaukė prie pilekalnio.

Dar kartą nusišypsojo, matomai gegužinę prisiminęs, ir tyliais, lengvais žingsniais nuėjo keliu.

Išeinant iš miško, kuo nesusidūrė su raitu Vladu.

— Žmogau! — sušuko tasai.

Eimutis stabterėjo, pažvelgė jin ramiomis akimis, bet nėvienu žodžiu neprasitarė.

— Kur tu buvai? — klausė Vladas.

Jis tik pečiais trukterėjo, lyg nieko pasakyti neturįs.

Vladas nušoko nuo arklio ir atsistojo ant tako priešais jo, pastebėjęs buvo, jog Eimutis nelabai nor su juo kalbėties.

— Visą naktį tavęs jieškau, — aiškinos Vladas. — Marytė stačiai iš proto eina, — pridūrė.

— Bereikalo, brolau! — atsakė Eimutis.

— Kas bereikalo?

— Bereikalo varginais ir gyvulį kankinai.

— Marytė viską man papasakojo tavęs sugrįžtant nesulaukus. Visi namai budi ir laukia tavęs.

— Bereikalo... — kartojo Eimutis nupuolusiu, bet stebėtinai minkštu balsu.

— Na, sėskis ant arklio ir jok greičiau namo! Visas šlapias, dar nusprogsi.

— Gerai būtų...

— Kraustykis balnan, — liepjančiu tonu tarė Vladas.

— Nereikia, aš pėsčias pareisiu. Jogk tu, — priešinos Eimutis.

— Lipk-gi, susimildamas, greičiau — skubino jį Vladas, prie arklio privedęs.

Pamažu užlipo balnan Eimutis, nė kilpų nesugavo kojomis — jis jų nė negaudė. Kaip Vladas užmovė, taip buvo gerai. Veiklusis to žmogaus būdas, dvasios suirutei užėjus, lyg kaž-kur dingęs buvo: — niekame neapsireiškė, niekame nesistengė savęs parodyti.

— Jogk greitai, dar pora varstų ligi namų.

— Suskubsiu ir žingine.

Vladas buvo pavaręs arklį, bet pastebėjo, kad nė arklys negali greiitai iš nuovargio bėgti, nė Eimutis neišsilaikys balne.

Ir taip tylėdamu abu, vienas raitas, kitas pėsčias šale, traukė ant namų.

Kada Eimutis inėjo trobon, pirmutinė sutiko jį Marytė, puolė stačiai prie tėvų ant jo krūtinės ir gailiomis džiaugsmo ašaromis prabilus, ketinusi buvo pradėti jį barti, kad taip ilgai negrįžo, kad neištesėjo savo žodžio, kad tiek nerimasčio ir kančių jai per tai suteikęs buvo, bet nėvieno žodžio negalėjo pratarti.

Tėvai nustebusiomis akimis žiūrėjo ton scenon, retkarčiais savin pažvelgdami ir lyg akimis apie tai kalbėdami ar tardamiesi, kas daryti.

(T. b.)

J. WEYSSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

liomis lūpomis, nuo kurių varvėjo seilės. Pavaldiniai ir podraug džiaugdamiesi iš savo pavaldinystės prūsų šunįs buvo ištikimi — puikiausia priemonė seimininkauti pelkėse.

Nors „orlietis risakas'' buvo tiktai nuvarytas kareivių kuinas, tačiau užsiliko dar jame geros risčios atminimai ir vežimėlis greitai dardėjo. Bet kelias buvo tris sykius daugiau, ne kad kai ponas Benediktas sakė, nors ir trumpino jį rūpestingai sumaniomis pasakomis. Vos valandą prieš saulėlaidį atvyko medėjai minėton vieton, išlipo iš vežimėlio, išsiėmė šautuvus iš makščių ir nuėjo pėsti retan beržynėlin, užstojanti iš tos pusės Šepetą. Beržynėlis augo ant sausokos žemės kupros lyg ant kokio kolo apjuosdamas milžinišką Šepetą. Prieš amžius ištiesų buvo tai ežero krantas, apaugusio šiandien beribe samanų bei smulkių krūmokšnių skranda.

Nesigailėjo Mikolas atvykęs čionai prieš naktį nes pirmą kartą teko pamatyti jam nuo augštesnės vietos to ploto samanynas. Istriži saulės spinduliai varsavo raudonai paprastai geltoną ir supelėjusių samanų, liguistų pušelių bei sukumpusių į krūmus. beržų vos gyvų iš balos negaivių sulčių plotą. Dar kaž-kas aiškiai skelbės, mėlinai bei raudonai, kai išsiskėtę milžiniškų polipų čiuopliai, arba dėmės ant kevalo vienos pusę žemės užgulusios bjaurybės — taai išsidraikiusių tarp krūmų uogų vandenynas. ai išsidraikiusių tarp krūmų uogų vandenynas. Vietomis, arčiau krašto, salelės paaugusios augštesniais alksniais ir beržais drąsino įsileisti ton peldį viešpatijon, skelbė dar galima būsią šiaip taip ęnai susigraibyti. Bet toliau, kur vos akis siekė, rūnojo beribė tuštuma, šiurpulius gaminanti. Ar-gi ęnai veistųs kokie bjaurųs šliaužiai? Ar tęnai nuvykę žmonės sugrįžtų? —

Tuotarpu ponas Benediktas, mojuodamas iškelta ranka ant raisto beribės, skelbė ramiu medėjo ilkiu:

— Ot ton pusėn, už dviejų, trijų varstų gilyn— pardvų karalystė. Nuvyksiva tęnai rytoj, tiktai iš kitos vietos. Šiandien eiti raistan bateliuose ir tokiomis puikiomis, kai tamstos, kelinėmis — nė matyti negalima! Bet mudu ir pakraštyje ką-nors rasiva.

Ir ištiesų, šunįs pildydami savo pareigas, iškėlė tervinų lizdą. Iš keturių šūvių krito trįs, likę nuskrido neatsiektinan raistan. Paskatinti medėjai krėtė beržynėlį, šlapdami šęn bei tęn kojas kai tik kiek žemiau nusileisdavo, nešaudydami rėksnių, nors kas valanda pakildavo tai iš-po vieno, tai iš-po kito šuns nosių; vos iš malonės bei išdidžiai stabteldavo ant tokio menko paukščio.

Cezaris įsileido tankiausian beržynan ir dingo. Neklausė šaukimo ir negrįžo.

— Turbūt kietai užsikabino — atsiliepė Talmontas. — Ką-gi? eisiva? Tik jau saulė leidžiasi, o ligi Červinskio dar penki varstai klaidaus kelio.

Kol galvojo, iš beržyno tankumyno pasigirdo atkaklus, storas Cezario lojimas. — Talmontas sustojo, kai inkastas, paklausė valandėlę nubaldamas. — Ir atsiliepė užkimusiu šnabždėsiu:

— Turbūt briedis? — — Ne kas kito, tiktai briedis! — Ponas Rajecki! kulkas į vamzdžius! tikriausia stambus žvėris...

Ir pasileido tekinas ant triukšmingo šuns lojimo. Siekė kišenėn, išėmė iš vamzdžių šratų šovinius, inkišo kitus ir bėgo lyg koksai malūnas audros nuo pamatų nukeltas. Rajeckis išpradžių bėgo paskui, bet susiturėjo. Neturėjo šovinių su kulkomis, o kad ir būtų turėjęs, nebūtų galėjęs dėti šautuvan, kurio vamzdžiai gale susiaurinti buvo.

Tuotarpu tankiame beržyne, šale šuns balso, pasigirdo sunkus, lygus tupsėjimas ir šakų laužymas. Visas tas triukšmas tūlą valandėlę ėjo nematomas ant raisto, tik štai sumirgėjo, pasirodė, išlėkė aikštėn briedis-raguotis. Sužibo balta dėmė didelėje kaktoje, prieštvaninės struktūros, ir vilko išsidraikiusiais ragais dikčiai beržo šakų. Ant saulės rodės šuva pavijąs briedį, bet kai pribėgo abu raistą, nepaprastas atsitiko dalykas: regimai sunkus gyvulys nėrė minkštu raistu kai vieškeliu, kryžiuodamas sieksniniuose šuoliuose paskutines kojas su pirmutinėmis, lengvas-gi šuva bėgo kaskartą sunkiau, nuklimpdavo baloje ir briedis paliko jį toli užpakalyje savęs.

Suzvimbė iš beržyno Talmonto kulka — briedis nė nekrūptelėjo, nė nestabtelėjo. Dailusis žvėris nėrė per raistą, istrižai atsitolindamas nuo medėjų, lyg kad rodydamas savo risčią, su kuria jokio arklio — net risako risčia negali lyginties.

Talmontas sugrįžo Rajeckin visai atviron vieton.

— Ot priepuolis! — šaukė karščiuodamasis — kad būčiau šuns žiūrėjęs, kai tas pėdomis sekė, briedis mūsų būtų buvęs!

— Gal jam teko kokia kulka? — tarė Mikolas savimi netikėdamas.

— Neteko — atsakė nusiminęs ponas Benediktas — jei būtų gavęs, tuoj būtų pradėjęs zovada lėkti. Toks jau jo paprotis. — Ir kaip čia būtum jį nuvertęs? trįs šimtai žingsnių!

— Tai kam tamsta šovei?

— Taip sau, del garbės, tokio tūzo nepridera be šūvio paleisti.

Lygioje ir žemais krūmokšniais paaugusioje erdvėje briedis, nors ir greitai bėgo, ilgai dar buvo matomas. Dingo tiktai jo kojos ir lyg būtų plaukęs per milžinišką raistą paskutiniuose saulės nusišypsojimuose, rudai mirgėdamas pro rudus krūmus — juo toliau — mažiau matomas — rausvas...

— Ot kad neria tokia bestija! — džiaugės ponas Benediktas — pūdų penkiolika, o kaktoje kokiu du pūdu vienose lopetose! O pamatysi tamsta, kai tęn lengva eiti, kur jis neria sau, kai kokia vovėrė! Užstosi žmogus neatsargiai ant tos skrandos, ligi pažastų nusmuksi. Tiesa, jam gera: kanapos plačios, kai priekalas... O koks jis meistras mauti!

Palydėjo jį pasiilgusiomis akimis, kol matyti galėjo. Rajeckis gerėjos iš dailės atžvilgio, Talmontas daugiau iš gamtinio, bet abu, prigimtu medėju giliai atjautė tos neapimamos laukinės erdvės grožę bei galybę, kuri tyčiojos iš žmogaus viešpatavimo, ir sumanaus žvėries, kuris joje viešpatavo. Pasitenkinę reginio grožybe atleido likimui, kad nedavė jiedviem jo nušauti.

Cezaris grįžo nuvargęs, dumblinas, nusimnimu pavaldiningose akyse. Vokiečių vižlas nuginė žvėrį ir dar skalindamas! — Bet, kadangi pirmą kartą savo gyvenime susekė briedį, kad tuo nepaprastu atsitikimu galėjo užmiršti visą savo mokslą, nusidėjimas dovanota. Ir medėjai, gražiu medžioklės reginiu paglamonėti, turėjo šiai dienai pakaktinai. Sugrįžo vežiman ir Šepetos krantais pasiekė prieš naktį patogią Červinskio sodybą, prikiūtusią ant kalnelio.

Žymus tai buvo žmogus tas girininkas, o ypač painią turėjo tarnystę. Kadangi Šepetos dalis priklauso valstijai, Červinskas buvo valdininkas ir todel nešiojo kepurę žaliu apvadu, vadinosi dar-gi Červinskij. Bet podraug buvo atstovas keliolikos kitų aplinkinių gyventojų Šepetos rėžių savininkų, ir kaipo privatis girininkas vadinosi Červinskis. Pagaliaus kaipo savininkas žemės netolimame kaime, drauge su visu kaimu turėjo kūro bei ganyklos servitutą Šepetoje, naudojosi tomis tiesomis kaipo Širvintas. Tris tuos kailius dėvėjo ir mainė labai lengvai dar-gi kuomet užeidavo tokia teisinė painija, kad valdininkas Červinskij skirdavo servitutinę dalį valstiečiui Širvintui. Didžiausiu pamėgimu dėvėjo vidurinį — Červinskio kailį — ir jautėsi bajoras esąs.

Tokią puikią teisinai-ekonominę tvarką sutvėrė praamžinoji tradicija: Šepeta, nuo pasaulio pradžios nematuota ir nedalinta, prigulėjo visiems ir visiems jos užteko. Kas norėjo, pjovė čia retą žolelę, kirto liesą medį, uogavo nepabaigtinas uogas, o ypač medžiojo miriadus besiperiančių čia paukščių. — Červinskis reikalavo tiktai vieno — kad panorėjęs pasinaudoti raisto turtais kreiptųsi jin ir gautų iš jo „razriešenie''. Valdė visų keturių Šepetos vėjų raktus ir saugojo juos.

Gyvai apsidžiaugė iš Talmonto apsilankymo, garsaus girininko ir iš Južintų pono, Mikolo Rajeckio, pažinimo. Mėgo žmogus prakilnesnę draugiją. Priėmė juos kaipo gerus svečius; apie „razriešenie'' nė kalbos nebuvo; pats pasisiūlė į vadovus po Šepetą, kurią gerai pažinojo; lygiai gerai žinojo pavojingąsias bei paukščiais turtingąsias vietas.

Ponas Benediktas gerai pažinojo Červinskį ir jo silpnumus, naudojosi jais pasilinksminimui. Žinojo, jog girininkas, kuris kariūmenėje tarnavo ir pasaulio galą apėjo, nepaprastai jautrus buvo prie prietikių su „augštai stovinčiais'' žmonėmis. Nesigailėjo tad ponas Benediktas jam gubernatorių, generolų ir kuningaikščių, o Červinskis reginai nekvailas, savo skustu veidu ir kancelistos pastova, rijo tuos pašnekėsyje išdraikytus titulus naivu pamėgimu raukdamas ilgą nosį, lyg koksai tabokos mylėtojas, kai kad ją uosto.

— Kai aš praėjusią savaitę medžiojau Biržų miškuose su gubernatoriu, sako jis man: „ne metas dabar miške, aš dabar tetervinų bei pardvų pamedžiočiau, bet tik kad jų ligi kelių būtų.'' O aš jam sakau: tuomet reikia ponui gubernatoriui Šepeton. — Aš jį atvešiu tau, ponas Červinski, po sekmadienio.

Girininkas išsitiesė kareiviškai:

— Tai jau ponas man dvi dieni anksčiau raštelį atsiųsk, jei malonė, jei nebūtų jokios žinios iš pačio Prevoschoditelstva. Liepčiau lieptus baloje užmesti. Būčiau tai ir ponams padaręs, bet nežinojau ar atvažiuosite.

(T. b.)

AITVARAS

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tąsa.)

Iš skaitymo psychologijos žinoma, kaip daug ir kaip giliai veikia skaitymas ne vien į suaugusius, bet ypač į vaikus. Iš prigimties prie dailės, kūdikišku protu įsivaizdintinas, linkęs, vaiko protas per visą laiką jieško reginių, kurie jo estetinin supratiman bei nujautiman pratartų ir snūduriuojančias dvasines jėgas jame sužadintų. Dailu juk tai, kas suteikia tam tikrą psychinio pasitenkinimo ryšį, ir visupirmiausia, daili jėga įvairiausiuose savo apsireiškimuose. Prisiminę Byroną, suprasime kodel galingieji jo typai taip smarkiai traukė savin ir gamino norą būti bent į juos panašiais. Todel jo veikalai savo metu sutvėrė visą sriovę kaip raštijoje, taip ir visuomenėje ir ta sriovė minima ligi šiandien raštijos historijoje kapo baironizmo periodas.

Laukti kol vaikas pats rūpinsis patenkinti snūduriuojančias jėgas, kol jis pats stengsis atsiliepti į turtingo savo vidujinio pasaulio pareikalavimus, visviena kaip ir nieko nedaryti, kaip jo teisoti reikalavimai trukdyti. Auklėtojai bei tėvai privalo atidžiai sekti visus vaikų vidujinio pasaulio apsireiškimus ir savu laiku juos patenkinti, kad pats vaikas nebūtų priverstas atsakos iškilusioms paklausoms jieškoti ir mintimi klaidžioti.

Tinkamai sutvarkytas vaikų naminis skaitymas žymiai palengvintų sunkųjį vaikų auklėjimo uždavinį tėvams. Ir tokin vaikų skaityman reikia nustatyti teisinga pažiūra. Juk aišku, kad kokių tikslų nesiektų žodinis dailės tvarinys, priemonė tiems tikslams atsiekti tegali būti — iššaukti skaitytojuje paveikslus, įsivaizdinimus, supratimus, prietikius tarp šių pastarųjų ir, galų-gale, emocijas. Paprastai manoma, kad ir tylomis, kad dailės tvarinio skaitymas baigiasi estetinio efekto ingijimu. Faktiškai gi tasai efektas nėra vienintėlė skaitymo pasekmė: — ne tiktai galimas, bet neišvengtinos, skaitymą lydinčios pasekmės, ir šių pastarųjų reikšmė dažnai būna nesulyginamai svaresnė už efekto pasekmes.

Rimtai skaityman atsinešant galima juo papildyti tie žymųs neprietekliai, kurie iš mokymo bei auklėjimo šiandieninės systemos iškila. Tautiniai-patriotinio auklėjimo tikslams atsiekti būtinai reikia vaikai gimtųjų rašytojų veikalais auklenti, reikia pagaminti ištisa tautos rašytojų biblioteka vaikams pritaikinta. Su visomis tautinėmis būdo ypatybėmis vaikai turi susipažinti išmažens, kad tosios ypatybės savaimi ineitų jų dvasion be jokių persilaužymų, kad tuo būdu, prigimties keliu, būtų auklenama vaikuose tautinė fiziognomija.

Ir ne vien tautinio auklėjimo tikslais reikia pasirūpinti naminiu vaikų skaitymu. Rimti auklėjimo principai reikalauna, kad priaugąs žmogus būtų vispusiškai išlavintas, kad jis iš mažens ingytų inprotį viską savo manymų bei supratimų kriteriumi mastuoti bei nusverti. Per skaitymą rimtai bei pedagoginiai sutvarkytą, išsidirbs kritiškumas, kurio mūsų dienomis taip trūksta. Iš pedagoginiai išauklentos jaunuomenės galima susilaukti rimtų darbininkų, nes jie išmažens bus rimtą pradinio gyvenimo mokyklą praėję. Jauna siela tai trapus augmenėlis, kuris atsargiai ir tinkamai ne tik auginti, bet ir auklenti reikia.

3.

Rimtai bei nuosekliai sutvarkytas vaikų skaitymas žymiai atsiliepia ant viso vaikų mokymos. Juk tikrasai mokymos ne tame, kaip jau buvo minėta, kad kuodaugiausia žinių ingijus. Galima juk daugybės visokių dalykų žinoti, bet nežiūrint to galima būti neapšviestu žmogumi. Galima perskaityti šimtai kningų, bet nė ant nago juodumo iš to nepragudrėti. Viskas priklauso nuo to, kaip tos žinios inimtos, kaip perdirbtos, kaip jos tarp savęs susitvarkė ir kaip po jų intekmės keičias ir tverias asmuo, atsimaino visas žmogus ir jo atsinešimas į aplinkinį gyvenimą. Žinios, kad ir turtingiausios, taip atmainingai žmogun neveikiančios, nesuteikiančios energijos bei gyvumo valiai ir jausmams — nereikalingos, nes tai dvasinis nuomaris. Vertenybę turi ne tas, kas mirtingo, bet kas gyvo, kas augštesniesiems gyvenimo tikslams tarnauja.

Galima plačiausioje žinybų sritėje dirbti ir atsidėjus dirbti ir prie viso to maža naudos galima atnešti ir tai per nemokėjimą sukoncentruoti jėgų ant ko-nors vieno ir per neužtektinai intensivį jų lavinimą. Iš kitos pusės, galima, kad ir vienoje kokioje šakoje dirbant, taip išlavinti ir išmiklinti visos dvasinės jėgos, pastabos, žvalumas, jautrumas ir drauge su tuo išdirbti sąvoką viskam, kad net nauju darbu užsiėmus lengva bus jame susigraibyti.

(T. b.)

Vai, tu, strazdeli, mano paukštuži,
kodel tu giedi taip griaudžiai?
Ką man tu lemi, ką man tu sakai,
ką man tu buri taip skaudžiai?

Žinau — sesulė mano pražuvo,
smėlis jai akis užklojo
ir šaltas vėjas jos meilias gėles
jau po laukus išnešiojo...

Vai, kaip man skaudu! Širdis nerimsta...
Perstok, strazdeli, giedojęs!
Ir taip jau spaudžia mane likimas —
žinai, aš vargšas artojas...

Zigmas Gaidamavičius.

Vėjužėlis smarkiai pučia,
vėjužėlis kaukia;
o jaunoji mergužėlė
manęs, berno, laukia;

laukia, sėdi ji pas langą
gailiai ašaroja;
žiūri, žiūri į kelelį —
niekas juo nejoja...

Nežinau, vai, kas daryti,
kaip pas ją man lėkti:
ji taip toli, vai, taip toli —
n galiu pasiekti...

Vėjužėlis smarkiai pučia,
vėjužėlis kaukia...
E, aš josiu pas ją josiu,
nors ir audra lauke!

Zigmas Gaidamavičius.

„RYGOS NOUJIENOMS''.

„Rygos Naujienos'' — geros ir blogos —
Delko jųs lankot vargšų pastoges?
Juk geriaus būtų lankyt salionus,
Gulint ant šilko, regėti ponus...

Šiandieną turčiai jumis kankina;
Peikia, kolioja, — kaip katras žino...
Kam jųs su vargšais meiliai draugaujat,
Kam tiesą skelbiat, kam jiems tarnaujat?

Juk gerai žinot, kad sunkiai kenčia,
Kas už kentančius save pašvenčia...
Daug nukentėjo — amžinai žuvo —
Laikraščiai, kningos, kurie pirm buvo...

Manau... neilgai už mus kovosit...
Varguoliams laisvės šauksit-jieškosit...
Pasmaugs jus greitai kraugeriai ponai,
Ir parizėjai „šventieji'' monai...

A. J. Našlaitis.

Musų Kalendoriai.

II. Amerikos Lietuvių Kalendorius 1913. Sutaisė ir išleido J. Ilgaudas. Chicago, Ill. Antri metai. Pusl. 128. Kaina 25c.

Kalendorių serijos pas mus ineina madon. Ir šisai kalendorius žadasi eiti kasmet. Pernai jisai buvo daug liesesnis ir menkai kuo skyrėsi nuo paprastos agitativinės (už socializmą) brošūrėlės. Šiemet turi visai kitokią išvaizdą: daugiau yra statistiškų žinučių, ir skaitomoji medžiaga brandesnė. Iš geresnių straipsnių galima šiuos paminėti: Svarstomosios rinkimų ir žmonių savyvaldos reformos Suv. Amer. Valstijose, Pačtinės bankos, Turėk savo siekį (šis ypač geras), Kodel viskas brangsta, Nauda iš mokslo.

Du dalykai pagailėtini. Pirmas: veik visai nėra statistikos iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. Antras: amerikoniškasis komercializmas įstūmęs apgarsinimus į straipsnius.

Kalendorius — vertas nusipirkti.

Vargomatis.

III. Lietuvos Ūkininko Vilniaus Kalendorius. Aštunti 1913 metai. Vilnius 1913. Pusl. XXXII+144. Kaina 25.

Šitas jau aštunta-metis kalendorius mūsų visuomenei gana gerai pažįstamas ir žmonių mylimas už jo švarią išvaizdą ir labai prieinamą prastutę lietuvišką kalbą. Žinoma, jisai leidžiamas tik Did. Lietuvos gyventojams; bet ir amerikietis lietuvis nesigailės už jį čvertuką užsimokėjęs, nes ras čionai kai-kurias reikalingas statistikos žines, taipgi dailų nok žmogau kur tavo laimė guli, Lietuvos senovė, rinkinėlį populiariškų straipsneliių, iš kurių šiame kalendoriuje yra paminėtini: Šis-tas apie dobilus, Kaip pažinti minirališkų trąšų gerumą, Kodel pavasarį karvės taip dažnai serga, Pienininkystė, Žinok žmogaus kur tavo laimė guli, Lietuvos senovė, Visuomenės srovės Vakarų Europoje, Jeranimas Savanarola, Napoleonas, Jaunimo skyrius, Ar gali iš negyvo gyvas atsirasti, Oru lakiojimas, Didžiausių valstijų valdymo būdai, ir kt.

Savo estetišku švarumu ir įvairumu turinio šisai kalendorius dar neužsileidžia nė vienam liet. kalendoriui kokius teko matyti.

Vargomatis.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintįs.

(Kritikos bruožai.)

(Tąsa.)

Iškur sugaudė Kuprevičius visas tas žinias? Iškitur negalėjo tokių dievobaimingų gudrybių prisiklausyti, kai tik iš „dvasiškųjų tėvelių''. O šie, nerimdami kailyje iš pykčio ant francūzų už atskyrimą bažnyčios nuo valstijos — atsimokėjo tuo, jog paskelbė francūzai liciperą su velniukais garbinsią. Užteks prisiminus klerikalinę spaudą apie bažnyčios atskyrimą nuo valstijos Francūzijoje, kad nekiek trūktų tokiai pats išvadai ir visų tų bejėgių klegėsių padaryti. — Kitkas, tai jau savotiškosios Kuprevičiaus fantazijos, bažnytinių dulkių gerokai užvilktos, kurs gausius vaisius tamsybei bei prietarams produktus atneša.

— Tu nežiūrėk, kad jie taip gražiai lietuviškai šneka. Velnias moka ir abraickai. Jis ir kaip gėgutė pakukuos ir į gyvatę įlys arba ateis pas tave, kaipo vokiečiukas gražiai apsitaisęs. (250).

Socialistui suteikta viršprigimtinė jėga. Kam? — Kad labiau elektrizuoti tamsusis protas, kad kartais, išgirdęs agitatorių, neintikėtų jo žodžiais, kaipo pragaro galybės pasiuntinio. Kad socialistų agitacija atnešė milžinišką naudą dvasinei lietuvių kaimiečių revoliucijai, apie tai vėliau pakalbėsime, dabar tik pabriešime tai, jog minios kledėsis, keno reikia sufanatizuotas, suglumijo net ramųjį ir taikųjį kun. Gumbelevičių:

...— Avinai, jųs, avinai! Ar-gi jųs manote Dievą nuveikti? Ciesoriai, karaliai nenuveikė... kokių galiūnų nebuvo... priešinosi bažnyčiai, o tačiau turėjo pasiduoti... Karalystės krito, o bažnyčia, kaip stovi, taip stovi! Ir jųs, avinai, dabar norite sugriauti. Kvaišeliai!... (270—271).

Ramus, taikus, paskutines dienas baigdamas, senelis nesugebo atskirti visuomenės agitatorių rolės nuo jų užpuldinėjimų ant kuningijos, ant dabartinės bažnytinės tvarkos ir suvedė viską ant tyrai religijinio klausimo — ant prasimanyto, ar išgązdintame bei suelektrizuotame prote — prie bažnyčios sugriovimo. Kiti taip ir suprato — kuningus šaudysią, bažnyčias degisią, o tokių faktų Lietuvoje nebuvo, tik tuo žaista, kad liaudis po savo pusės turėti ir kokioje atrama duoti. Tokia atrama ir buvo duota apsilankiusiam Karklynkiemyj agitatoriui.

Kuprevičia — tasai pilnateisis chamas, oficiliai bajoras, tritiruoja parapiją, niekina patį klebona ir drauge su Marcelka, kun. Gumbelevičiaus šeimininke, varto visą parapiją. Chamizmo intekmė eina iš tenai vison parapijon, vieton kultūrinių pavyzdžių. Chamas tvirtai įsigyvendino tūlose klebonijose ir tiktai to chanizmo pakentimas tegalėjo privesti prie urėdninko įsiponavimo klebonijoje. Scena su moteriške, atnešusia mišioms piningų (339—341) savo šlykštumu pralenkia visokią kritiką; už 18 rublių pardavusi karvę, vargšė neša 5 rublius mišioms! Kodel? — Dvasiškiai inpratino liaudį būti paklusnia, kad jiems gera būtų. Bet kokioje šviesoje tokiu savo „kultūriniu'' darbu jie parodė patį Dievą liaudžiai — delto jiems galvos nesopa. Neveltui liaudis priėjo prie paskutinio dvasinio absurdo, už kurio jau net vergo dvasios permaža. Iš Dievo gerojo, mielaširdingojo, visą atleidžiančio bei visus priglaudžiančio — mūsų kuningija pagamino liaudžiai Dievą-kraugerį, Dievą-kazoką.

Padvėsė gyvulis — Ponui Dievui ant garbės; nusilaužė žmogus ranką — Ponui Dievui ant garbės; mirė vienintėlis kūdikis — Ponui Dievui ant garbės; visos nelaimės, visi smūgiai bei kirčiai — visa tai Ponui Dievui ant garbės, nes „neištirti Jo šventčiausios valios keliai''...

Kad nors truputėlis iš viso to būtų paliekama žmogui! Visuomeniai-pedagoginis kuningijos veikimas iš šito atžvilgio — ištisa dvasinė mūsų liaudies demoralizacija, jos visų pasiryžimų stabdymas ir vedimas jos prie fatalizmo.

Ačiu tiktai anai „raguotai'' lietuvio dvasiai, ačiu anai dvasios revoliucijai, už kurią daugiausia ačiu reikia tarti mūsų social-demokratijai — lietuvis atkuto, prasiblaivė ir nors jis dar ir šiandien klaidžioja, tačiaus yra jau tokių užčiuoptinųjų faktų, kurie liūdija, jog jis ilgainiui pats save susiras ir prasiskins kelią pažangon, nežiūrint visų tų pinklių, kurios jam pakeliui užtaisomos.

Bludas tokią daugybę suteikia medžiagos mūsų nudieniam kultūriai-tautiniam klausimui gvildenti; taip prispirti verčia visas brangenybes išnaujo apkainuoti ir nusverti ir drauge tokiu baisiu slogučiu užgula protaujančio lietuvio dvasią, taip karčiai rauda del mūsų kuningijos (senosios bei vidurinės kartos) chamizmo — jog nenoromis paprasta mano recenzija virto ištisu straipsniu, toli už recenzijos ribų išeinančiu. Sunku susivaldyti, kuomet kuoaršiausią mintį kas viešai pajudina ir prisispyręs reikalauna jon reaguoti, jos nepamiršti ir aikštėn iškelti tai, kas meno formoje paduota visai lietuvių visuomenei.

(T. b.)

D-RAS J. BASANAVIČIUS.

KAIP MAN NEBUVO LEMTA DŪMOS ATSTOVU TAPTI.

Kelioms dienoms praėjus, aš maniau reikalinga nusiųsti kun. Vailokaičiui tokį laišką kurį rugsėjo 8 (21) dieną jam nuleidau:

„Jei mane Bartininkuose pavietan išrinks, duosiu Jums žinią. Mano kandidatūrą galėsite apskelbti, bet ne Redakcijos, tik „Rinkimų Komiteto'' vardu, kaiptai visur yra daroma. Jei tokio komiteto dar nebūtų, turite jį pridurmai organizuoti; jis turi akciją vesti, o laikraštis gali būti tik jojo organu, kuriame komiteto nutarimai skelbjama. Komitetui pridera turėti subkomitetus, arba nors agentus valsčiuose resp. parapijose, pavietuose, kur už jo statomąjį kandidatą turį būt agituojama. Jeigu šito sulig šiol nepadaryta, Jųs galite lengvai kampaniją pralaimėti: kovos laikraštyje agitacijai neužtenka. Jeigu tektų mano kandidatūrą statyti, turi būt, kaip jau rašiau, pabriežiama, kad aš n'esu esančiųjų kovojančių partijų žmogus, bet visai neutralis.''

Tuo tarpu „Šaltinio'' redaktorius kun. J. Vailokaitis jau rugsėjo 11 (24) dieną, kada apie rinkimų pasekmes Bartininkuose dar nebuvo žinoma, savo laikraščio 38-me numeryje apskelbė mano kandidatūrą, padėdamas šalyje manęs ir kun. Laukaičio. „Statome — girdi — du šiuodu veikėju kandidatais į atstovus, nes dar nežinodami valsčių ingaliotinių rinkimų pasekmių, negalime nuspėti, kaip gal išeiti. Gali dar — girdi — daug kas atsimainyti paskutinėje valandoje''.

Perankstybą mano kandidatūros paskelbimą, kaip ir kun. Laukaičio šalyje pastatymą kun. Vailokaitis paaiškino dar štai kokiu laišku, rugsėjo10 (23) d. Seinuose rašytu:

„Kadangi „Šaltinio'' numeris būtinai turi būti spaudinamas panedėlyje, o rinkikai būtinai norėjo žinoti, kas statoma vietoje Bulotos, tai nutarėme skelbti tamstos kandidatūrą net neturėdami paskutinių žinių apie išrinkimą arba neišrinkimą iš valsčiaus į apskritį. Suredagavome tokiu būdu, kad Tamstai negalėtų išeiti kompromitacija. Kad galutinai nežinome, kaipi gali išeiti, paskelbėme greta su Jūsų kun. Laukaičio kandidatūrą. Straipsnyje paaiškinome, kad daroma tatai delto, jog sunku įspėti, kaip gali reinkimai eiti.

„Kol kas kandidatūros skelbiamos tiktai „Šaltinio'' vardu, bet pasitarus su Komitetu. Mūsiškis Komitetas viešai nesirodo. Anais rinkimais taip-pat tiktai „Šaltinis'' skelbė nuo savęs kandidatus. Pagaliaus tai yra reikalinga dar šiuo atžvilgiu, kad išvengus Tamstai nemalonumų, jei kartais nebūtų įvykę rinkimai Bartininkuose. Redakcija juk gali ir nesiklausus skelbti pagal jos nuožiūros tinkamus žmones į atstovus. Taigi delei mūsų paskelbimo be tikros žinios, kaip užsibaigė rinkimai, Tamstos kandidatūra, rodos, negalės susikompromituoti.''

Prieš pačius rinkimus Bartininkuose „Šaltinio'' redakcija pasiuntė telegrama Keturvalakių vikarą kun. Švedą, kursai, rinkimų dieną Bartininkuose atvykęs turėjęs agituoti, kad mane žmonės į pavietą rinktų, ką tas ypatingu būdu ir atliko, nors toks jojo įsikišimas į rinkimus buvo visiškai nereikalingas.

Sekmadienyje prieš rinkimus Bartininkų klebono Vaičaičio buvo iš sakyklos pasakyta, kad ant rytojaus mažažemiai, susiėję, rinktų nuo savęs rinkėjus į pavietą — „gerus'' katalikus, kaipo „Šaltinio'' buvo įmokyta. Todel kitą dieną tarp susirinkusiųjų mažažemių ir agituota už „gerų'' katalikų rinkimą, būtent Bartininkų kurpjaus Venslovo ir tūlo Klinkos, kursai procecijų laiku neša kryžių ir renka bažnyčioje piningus. Už rinkimą pastarojo „gero'' kataliko ir prieš mane agitavęs tuomet ypač tūlas Sausininkų tamsuolis Lukoševičius ir keli kiti. Bulvičiaus suagituotieji prieš mane žmonės kovoję įvairiais argumentais. Vieni buvo paleidę rinkėjų minion gandą, būk aš norįs atplėšt nuo Lenkijos Suvalkų guberniją; dar kiti rėkavę: „nereik mums d-ro Basanavičiaus — ir taip jau negalime užlaikyt septynių valsčiuje mokyklų; jei jį išrinksime, jis mums čia „gyvą velnią'' tokių mokyklų intaisys''... Nežiūrint tačiau panašių obskurantų rėkavimo, ir šį

(T. b.)

APYSKAITA

TMD. ĮEIGŲ IR IŠEIGŲ NUO 1 RUGSĖJO 1912 M. IKI 1 SAUSIO 1913 M.

ĮEIGOS.

Diena	Kp. No.	RUGSĖJO.	$. c.
3	25	Shenandoah, Pa., per J. A. Bylą	11.40
4	11	Baltimore, Md., per S. Urlakį	8.25
5	28	Chicago, Ill., per R. Zaurą	7.60
,,	Pav.	Reinerton, Pa., A. Žukauskas	.15
,,	Pav.	Cliffside, N. J., per M. Mažeiką	.30
,,	119	Kenosha, Wis., per K. Braževičių	.15
7	122	New Philadelhpia, Pa., per St. Bulotą	2.00
9	Pav.	Philadelphia, Pa., A. P. Pelitskis	1.35
,,	119	Kenosha, Wiss., per K. Braževičių	.75
10	52	Rochester, N. Y., per E. Strolį	6.15
,,	119	Kenosha, Wis., per K. Braževičių	.15
,,	47	Cleveland, Ohio, per J. Montvilą	35.40
11	Pav.	Chicago, Ill., Jurgis Gaubas	.75
,,	37	Chicago, Ill., per F. A. Jozapaitį	.45
,,	22	Chicago, Ill., per Iz. Pupauskį	1.45
,,	34	Lewiston Me., per Pr. Kaulakį	1.05
,,	100	DeKalb, Ill., per J. K. Guoką	.60
12	81	So. Boston, Mass., per M. Mockapetrį	28.10
,,	85	Brockton, Mass., per S. Klimaitį	9.60
,,	113	Kensington, Ill., per K. J. Valį	1.50
13	4	Philadelphia, Pa., per V. Daukšį	9.45
14	Pav.	St. Bonaventure, N. Y., per A. Tamoluną	.45
,,	21	Lorain, Ohio, per J. Putirską	.60
16	43	New York, N. Y., per K. J. Intą	1.35
,,	Pav.	Philadelphia, Pa., W. Miller	1.15
,,	33	So. Cricago, Ill., per M. Garmų	5.60
,,	118	Cicero, Ill., per M. A. Šarką	.60
,,	Pav.	Holyoke, Mass., V. Kelmelis	.15
17	23	New Britain, Conn., per M. Naimoną	4.00
18	131	Stamford, Conn., per T. Laukevičių	2.90
,,	117	Rockford, Ill., per P. P. Petrėną	3.00
19	127	East Chicago, Ind., per M. Tijušą	2.00
,,	85	Brockton, Mass., per St. Klimaitį	3.00
19	41	Newark, N. J., per M. Ambrozevičių	1.20
,,	135	Cincinnati, Ohio, per A. Gladkevičių	1.45
20	5	Waterbury, Conn., per J. Žemantauską	9.60
,,	58	Grand Rapids, Mich., per L. Braškį	5.30
,,	Pav.	Berlin, Ont., Canada, C. Paulius	.10
,,	74	Philadelphia, Pa., per C. J. Mekšrą	2.15
,,	Pav.	Glasgow, Scotland, per J. Varną	2.52
23	Pav.	Springfield, Ill., A. Čekanauskas	.15
24	11	Baltimore, Md., per S. Urlakį	5.40
,,	Pav.	No. Wilmington, Mass., J. Deltuvas	1.15
25	117	Rockford, Ill., per P. Petrėną	10.00
,,	90	Batavia, Ill., per J. Judikaucką	.30
26	56	Scranton, Pa., per J. Petrikį	1.35
27	56	Chicago, Ill., Mot. Bleizgis	10.00
,,	Pav.	Northampton, Mass., K. Zalėškevičius	.15
,,	55	Cambridge, Mass., per J. Tamulyną	1.60
30	87	Cheltenham, Pa., per F. Jurgaitį	2.10
,,	Pav.	San Francisco, Cal., J. Dečkus	.15
		SPALIO.	
2	117	Rockford, Ill., per P. P. Petrėną	2.00
3	Pav.	Danbury, Conn., K. Verbylienė	.15
,,	112	Hammond, Ind., per A. Serbentą	3.00
4	14	New Haven, Conn., per J. F. Juozuną	.40
,,	100	DeKalb, Ill., per J. K. Guoką	.60
,,	3	Brooklyn, N. Y., per K. Jankevičių	5.50
,,	56	Scranton, Pa., per J. Petrikį	.60
,,	133	Carnegie, Pa., per A. Jankauską	1.80
5	Pav.	St. Bonaventure, N. Y., J. Svirskas	.15
,,	74	Philadelphia, Pa., per C. J. Mekšrą	2.15
,,	Pav.	Grand Rapids, Mich., J. Garnupis	.15
7	Pav.	Portland, Ore., M. Janukaitis	.15
,,	85	Brockton, Mass., per S. Klimaitį	8.50
8	138	East Arlington, Vt., per A. Pašakarnį	3.00
9	Pav.	Minneapolis, Minn., per A. Masioką	.30
10	Pav.	Portland, Ore., Pr. Venskus	.15
,,	Pav.	Coaldale, Pa., kun. P. Gudaitis	.15
,,	Pav.	Kensington, Ill., J. Tyškevičius	.15
12	Pav.	Grand Rapids, Mich., K. Vienažinskis	.15
12	50	Worcester, Mass., per F. Tumosą	41.00
,,	Pav.	St. Bonaventure, N Y., A. J. Senkevičius	1.15
,,	24	Pittston, Pa., per J. Kazakevičių	8.60
14	28	Chicago, Ill., per R. Zaurą	14.90
,,	5	Waterbury, Conn., per J. Žemantauską	1.45
18	24	Pittston, Pa., per J. Kazukevičių	.30
,,	5	Waterbury, Conn., per J. Kazakevičių	.30
19	Pav.	St. Bonaventure, N. Y., J. Paškauskas	1.15
,,	139	Aurora, Ill., per Pr. Petraitį	6.00
,,	Pav.	Orchard Lake, Mich., J. S. Martišiunas	1.00
,,	Pav.	Orchard, Mich., J. S. Martišiunas	1.00
,,	103	So. Manchester, Conn., per A. Zokaitį	1.90
,,	Pav.	East St. Luis, Ill., Iz. D. Milius	1.75
21	74	Philadelphia, Pa., per J. Juodžiukyną	15.00
,,	46	Seattle, Wash., per J. Martinkaitį	2.10
,,	58	Grand Rapids, Mich., per L. Braškį	2.50
,,	113	Kensington, Ill., per K. J. Valį	22.75
22	1	Minersville, Pa., per J. Ramanauską	.15
,,	131	Stamford, Conn., per T. Laukevičių	3.00
23	52	Rochester, N. Y., per E. Strolį	5.50
25	137	Buenos Aaires, Argentina, per A. Juščių	1.75
,,	30	Gardner, Mass., per P. J. Mackevičių	5.40
26	138	East Arlington, Vt., per A. Pašakarnį	1.15
28	36	Northwood, Mass., per P. Kudirką	2.40
,,	3	Brooklyn, N. Y., per K. Čiuberkį	10.05
30	117	Rockford, Ill., per P. P. Petrėną	2.00
31	84	Kingston, Pa., per A. J. Kadišių	5.00
,,	50	Worcester, Mass., per F. Tumosą	18.80
		Lapkričio.	
2	47	Cleveland, Ohio, per A. Montvilą	10.75
,,	121	Racine, Wis., per B. Putrimą	3.45
4	54	Chicago Height, Ill., per M. Remeiką	2.55
5	28	Chicago, Il., per R. Zaurą	4.80
,,	12	Berlin, Germany, per M. Posingį	5.61
6	112	Hammond, Ind., per A. Serbentą	2.41
7	113	Kensington, Ill., per K. J. Valį	4.35
8	141	Bellshill, Scotland, per P. Gerulį	5.74
11	129	Cedar Point, Ill., per K. Šnuolį	1.00
,,	59	Hartshorne, Okla., per N. Vengrinauską	7.40
12	20	Cleveland,Ohio, per J. Plerpą	3.25
14	27	Chicogo, Ill., per J. Gotelį	3.85
15	117	Rockford, Ill., per P. P. Petrėną	2.00
18	142	Chicago, Ill., per M. Šliką	26.70
,,	22	Chicago, Ill., per Iz. Pupauskį	2.00
19	131	Stanford, Conn., per T. Laukevičių	.45
20	122	New Philadelphia, Pa., per S. Bulotą	2.40
,,	143	Poolville, N. Y., per J. Leoną	10.00
,,	109	Cuddy, P., per Pr Meškauską	3.60
22	136	London, England, per Dr. V. Martišių	6.33
27	13	Valparaiso, Ind., per A. Linkų	.15
,,	74	Philadelphia, Pa., per C. J. Mekšrą	2.10
		Gruodžio.	
2	28	Chicago, Ill., per R. Zaurą	5.40
3	34	Lewiston, Me., per P. Kaulakį	2.00
4	113	Kengsinton, Ill., per K. J. Valį	4.60
5	144	Amsterdam, N. Y., per J. Sagaitį	28.00
,,	Pav.	Bridgeport. Conn., Pr. Degutis	.60
6	Pav.	Ansonia, Conn., J. Tareila	.15
11	139	Aurora, Ill., per Pr. Petraitį	2.00
,,	65	Chicago, Ill., per J. Zacharauską	9.00
,,	81	So. Boston, Mass., per M. Mockapetrį	7.09
12	5	Waterbury, Conn., per J. Žemantauską	1.00
19	70	Wilkes Barre, Pa., per J. V. Stankevičių	3.90
,,	145	Tamaqua, Pa., per St. Miliauską	15.00
20	146	Šiauliai, Lietuva, per N. N.	8.75
23	33	So. Chicago. Ill., per M. Garmų	1.20
,,	Pav.	Toronto, Out., Canada, F. Syrus	.60
,,	118	Cicero, Ill.. per M. A. Šarką	6.35
26	145	Tamaqua, Pa., per St. Miliauską	2.00
,,	22	Chicago, Ill., per Iz. Pupauskį	5.80
27	9	Pittsburgh, Pa., per A. Vainorių	2.40
28	50	Worcester, Mass., per Pr. Tumosą	13.70
30	145	Tamaqua, Pa., per St.. Miliauską	1.75
31	118	Cicero, Ill., per M. A. Šarką	1.15
,,	28	Chicago, Ill., per R. Zaurą	4.80
,,	58	Grand Rapids, Mich., per L. Braškį	2.60

Nuo 1 rugsėjo 1912 m. iki 1 sausio 1913 m. inėjo	655.00
Atėmus 10% į geležinį kapitalą	65.50
Liekasi TMD. bėgantiems reikalams	589.50
Dieną 1 rugsėjo 1912 m. bėgantiems reikal. buvo	651.97
Labu	1,241.47
Nuo 1 rugsėjo 1912 m. iki 1 sausio 1913 m. išmokėta	674.21
Liekasi bėgantiems reikalams	567.26
Geležiniame kapitale 1 rugsėjo 1912 m. buvo	773.97
Nuo 1 rugs. 1912 iki 1 saus. 1913 į gelž. kapt. inėjo	65.50
Nuošimčių už sudetus pinig. Bankoj 1 liep. 1912 įėjo	12.93
Labu geležiniame kapitale yra	852.40
Bėgantiems reikalams yra	567.26
Sausio 1—1913 m. Labu TMD.piningų turi	1,419.66

IŠEIGOS.

Rugsėjo.

9	B. K. Balevičiui, Chicago, Ill., už padirbtus sulyg užsteliavimo 250 TMD. ženklelius	175.00
16	J. J. Paukštys and Co., Brooklyn, N. Y., už audimo apdarus 1459 egz. „Paskaitų''.	142.25

Spalio.

4	J. Simanavičiui, Plymouth, Pa., algos kaipo kningiui $15.00 ir randa vietos užlaikymui TMD. kningų $15.00 už birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesius 1912 m.	30.00

Gruodžio.

10	J. Žemantauskui, Waterbury, Conn., už krasos ženklelius ir expressą.	5.60
,,	J. Simanavičiui, Westmoor, Pa., algos kaipo kningiui, randa už kningų vietą ir kningų expedicija siunčiant jąs naujajam kningiui į Chicago, Ill.,	64.10
10	J. J. Paukštis and Co., Brooklyn, N. Y., už krasos ženklelius ir darbą prie expedicijos „Paskaitų''.	24.15
11	Pranui Butkui, Chicago, Ill., užmokėta gelžkelio bendrovei už parvežimą TMD. kningų iš Plymouth, Pa., ir parvežimą nuo stoties.	83.52
30	Dr. A. Garmus, Bern, Switzerland, už rankrašti „Motina''.	149.59

Nuo 1 rugsėjo 1912 m. ikil sausio 1913 m. išmokėta 674.21

TMD. išdininkas

A. J. Povilaika.

SKAITLIUS NARIŲ TMD. I-MĄ SAUSIO 1913 M.

Kp No.	Iš kur	Pilnų	Susp.	Naujų priraše	'12
1	Minersville, Pa.	2	3		
2	Union City, Conn.	27	8	3	
3	Brooklyn, N. Y.	93	30	26	
4	Philadelphia, Pa.	5	9	5	
5	Waterbury, Conn.	144	8	47	
7	Lawrence, Mass.	14	38	13	
8	Mahanoy City, Pa.		15		
9	Pittsburgh, Pa.	30	2	11	
11	Baltimore, Md.	48	17	14	
12	Berlin, Germany		9		
13	Valparaiso, Ind.	33	5	14	
14	New Haven, Conn.	22	11	1	
17	So. Omaha, Neb.	16	2		
20	Cleveland, Ohio.	30	6	7	
21	Lorain, Ohio	4		1	
22	Chicago, Ill.	42	24	7	
23	New Britain, Conn.	35	10	12	
24	Pittston, Pa.	12	3	2	
25	Shenandoah, Pa	12	15		
26	Thorp, Wis.	3	1		
27	Chicago, Ill.	16		2	
28	Chicago, Ill.	171	37	101	
30	Gardner, Mass.	6	3	1	
31	Johnston City, Ill.	14	4		
32	Plymouth, Pa.	16	1	4	
33	So Chicago, Ill.	31	7	9	
34	Lewiston, Me.	29	3	7	
36	Norwood, Mass.	11	3	1	
37	Chicago, Ill.	22	8	5	
41	Newark, N. J.	19	1	10	
43	New York, N. Y.	18	7	7	
46	Seattle, Wash.	15	5	3	
47	Cleveland, Ohio	61	24	4	
48	Los Angeles, Cal.	11	3		
50	Worcester, Mass.	69	11	45	
51	Elizabeth, N. J.	9	7		
52	Rochester, N. Y.	36	11	7	
53	Clinton, Ind.	23	8	10	
54	Chicago Heights, Ill.	4	5		
55	Cambridge, Mass.	6	2	2	
56	Scranton, Pa.	1			
58	Grand Rapids, Mich.	32	20	10	
59	Hartshorne, Okla.	11	4	2	
61	Dayton, Ohio	10	5		
62	Roslyn, Wash.		17		
64	Portage, Pa.	2	1		
65	Chicago Ill.	10	5	2	
67	Du Bois, Pa.		8		
70	Wilkes Barre, Pa	9	11	3	
72	Bristol, Conn.		2		
74	Philadelphia, Pa.	38	21	23	
78	Westville, Ill.	7			
80	Syracuse, N. Y.		5		
81	So. Boston, Mass.	67	11	22	
84	Kingston, Pa.	8		2	
85	Brockton, Mass.	29	15	13	
86	Wilburton, Okla.	6	6		
87	Cheltenham, Pa.	21	2	6	
88	Tacoma, Wash.		8		
90	Batavia, Ill.	5		2	
91	Pottsville, Pa	5	6		
95	West Scranton, Pa.		2		
97	Freeland, Pa.	1	10	1	
98	Des Moines, Iowa.		5		
99	McKees Rocks, Pa.		11		
100	De Kalb, Ill.	21	3	9	
102	Philadelphia, Pa.	5	3		
103	So. Manchester, Conn.	25	5	6	
108	Duquesne, Pa.		5		
109	Cuddy, Pa	2	10	2	
112	Hammond, Ind.	6	1	1	
113	Kensington, Ill.	40	9	26	
137	Buenos Aires, Argentina	11		11	
114	Chicago, Ill.		7		
116	Newark, N, J.	12	4		
117	Rockford, Ill.	33		20	
118	Cicero, Ill.	22	4	10	
119	Kenosha, Wis.	24	4	2	
120	Donora,Pa.	6	7	1	
121	Racine, Wis.	17	10	6	
122	New Philadelphia, Pa.	30	1	17	
123	Fribourg, Suisse	11	2	5	
127	East Chicago, Ind.	47	2	25	
128	Homestead, Ind.	20	3	2	
129	Cedar Point, Ill.	14		5	
130	St. Charles, Ill.	26		15	
131	Stamford, Conn.	14		10	
132	Benton, Ill.	6	2	6	
133	Carnegie, Pa.	11		8	
134	Batavia, N. Y.	5		5	
135	Cincinnati, Ohio.	9		8	
136	London, England	11	1	13	
138	East Arlington, Vt.	7		4	
139	Aurora, Ill.	10		8	
140	Tilsit, Prūsuose	18			
141	Belishell, Scotland	7		5	
142	Chicago, Ill.	27	1	24	
143	Poolville, N. Y.	10		10	
144	Amsterdam, N. Y.	28		28	
145	Tamaqua, Pa.	18		18	
146	Šiauliai, Lietuvoj	17		17	
	Pavienių	66	33	30	
	Labu	2,057	658	824	
	Suspenduotų	658			
	Labu pilnų ir suspenduotų	2,715			

Pasarga. Čion suspenduotais nariais parokuoti tie, kurie yra skolingi ne daugiaus kaip 60 c.

TMD. Sekretorius,
J. Žemantauskas

PRANEŠIMAI.

So. Akron, Ohio. Šiuomi noriu pranešti, kad lietuviai nevažiuotų jieškoti darbo į Akron, Ohio, nes čia dabar prasidėjo didis guminėse dirbtuvėse streikas ir manoma, kad greitu laiku visų dirbtuvių darbininkai bus priversti išeit ant streiko.

Čion sustreikavę darbininkai pareikalavo, kad miesto mayoras palieptų paskirtame laike uždaryti smūkles, kurios per didelį pasistengimą naujai susitvėrusios I. W. W. Unijos ir tapo uždarytos, o paskirti unijos vyrai dabar daboja, kad pasigėrę streikieriai nevaikščiotų gatvėmis ir kad smūklininkai nepardavinėtų svaigalų uždarymo laike. **J. S. S.**

New Britain, Conn. „Vien. Liet.'' N7 buvo paminėta, kad Stasys Dambrauskas pabėgo su Šv. Andriejaus Draugystės piningais. Šiomis dienomis jis likosi sugautas Wyoming, Pa. ir pristatytas į New Britain, Conn. Teismas bus kitą mėnesį; dabar gi S. D. pasodintas Harfordo kalėjime po $1,500 kaucija.

KELETAS ŽODŽIŲ Į STREIKIERIUS.

Brooklyn, N. Y. — Keletą sykių patėmijau laikraščiuose rašo vietiniai streikuojantįs siuvėjai, jogei aš su savo darbininkais gana aštriai apsieinąs, ir kad aš, girdi, „visai persimainęs, kaip užstojo streikas''. Suprantama, kad streikui prasidėjus, darbininkų ūpas labai įsitempė ir jie dažnai meta kaltę visai ant nekaltų žmonių, kaip ir šiuo kartu atsitiko.

Jeigu jau kalbėti apie šitą streiką, tai jis eina ne prieš kontraktorius, kokiu iš daugelio ir aš vienu esu. Streikas eina priešais „warehouses'', kurios lygiai neduoda „pardono'' kontraktoriams, kaip ir darbininkams. Jeigu kalbėti apie mano ypatą, tai aš visai nesijaučiu savyje jokios permainos, — kokis aš buvau pirma, tokis esu ir dabar.

Tiesa, čionai išėjo ir tūlas nesusipratimas. Mat, kada mano darbininkai visi išėjo ant streiko, tai man visai nieko nesakė, ko jie reikalauna. Teisybės žiūrint, jie tuomi sulaužė kontraktą, kurį buvau padaręs su unija čieliems metams, o da tik pusė metų praėjo, kaip pasirašėm. Todel veikiai sušaukiau savo darbininkus ir klausiu: kodel jųs taip padarėt ir ko dabar reikalaujate? Delegatas man tuojaus išaiškino, ko jie nori. Matydamas, kad man tuo tarpu negalima šituos reikalavimus išpildyti, ašen tą čionai ir pasakiau, prie to pridūriau, kad jeigu jau išeina ant streiko, tai kad visi sueitų dirbtuvėn ir atsiimtų savo žirkles ir kas katro yra, — nes aš nebūsiu atsakyme, jeigu perilgą laiką kas kieno galėtų prapulti. Taip viską ir padarėm. Tarp manęs ir mano darbininkų nebuvo jokio aštrumo.

Bet vėliaus išgirdau rūgojimus už tą nelemtąjį „injunction'', kurią aš darbininkams parodžiau. Matomai, jie pamįslino, kad aš patsai vienas tą „injunction'' išsirūpinau. Tuom tarpu prasidėjus siuvėjų visuotinam streikui New Yorke ir Brooklynę šitą injunction išleido Augščiausiojo Teismo teisėjas, Samuel Greenbaum, ir išsiuntinėjo po visas šapas, kaipo persergėjimą lygiai kontraktoriam, lygiai darbininkams, kad nedaleistų suručių ir muštynių priežasties, nes už tą reikės prieš valdžią atsakyti. Tą popierių aš ir parodžiau, perspėdamas, kad streiko laiku būtų atsargesni, nes kartais gali ir nekaltas žmogus per neatsargumą pakilūti į policijos rankas ir nukentėti, — kaip su daugeliu paskiaus ir atsitiko. O tie „injunctions'', ar aš būčiau rodęs ar nerodęs, vistiek buvo valdžios liepimu prie visų šapų išklijuoti ir da šiandien tebestovi.

Parodęs darbininkams teisėjo Greenbaum drausmę, aš jau nekviečiau savo darbininkų, kad eitų atgalios į darbą, tiktai atvirai pasišnekant priminiau, kad Cohen Goldman and Co. gal jau pradės dirbti su streiklaužiais. Šita „warehouse'' yra kurios darbą ir aš dirbaus ir turėjau darbe 3000 surdotų kaip prasidėjo streikas. Kompanija da nuo pradžios streiko ir mane vertė, kad aš atidaryčiau šapą. Bet aš mačiau, kad bus negalima su streiklaužiais dirbti, todel aš nieko iš to nedariau ir pasakiau: čia šapoje yra jūsų darbas, jeigu jųs norite, tai užbaigkite patįs jį dirbti.

Taip ir padarė. Vasario 5 d. kompanija paėmė savo darbą ir pastatė savo darbininkus. Aš tuom tarpu į jų biznį visai nesikišau ir nuo tos dienos net nei šapoje nebuvau. Tai visa „istorija''.

Tačiaus vėliaus išgirdau, jogei mano darbininkai paleido paskalą, būk ašen „atidaręs šapą ir su streiklaužiais pradėjęs dirbti'', ir verčia bėdą ant manęs, kad būk delei mano priežasties kai-kuriems reikėjo pestungėje pasėdėti. Lyg tai aš tęn juos būčiau į kalėjimą sukišęs.

Kaslink to tariamojo „darbininkų išnaudojimo'', tai sena pasaka. Kokiu būdu aš galėjau juos išnaudoti? Juk kiekvienas darbininkas yra liuosas. Jeigu jam pas mane buvo negerai arba jam išrodė, kad permaža mokestis, tai turėjo tiesą eiti kitur, kur jisai gali gauti daugiau už savo darbą. Aš ypatiškai linkiu darbininkams, kad jie laimėtų streiką, — nors, po teisybės, nelabai galima tikėti, kad šiuo kartu jie viską gautų, ko dabar reikalauna, nes tuom tarpu gana sunkiai stovi šita išdarbystė.

M. W. Bush (Bučinskas).

LIETUVIŲ MOTERIŲ ATSIŠAUKIMAS.

Rezoliucija, priimta per viešą susirinkimą salėje Lietuvių Mokslo Draugystės Pittsburge, vasario 13 d. 1913 metų.

Męs, Pittsburgo ir aplinkinės Lietuvės, susiėjusios ir apkalbėjusios santikius gaspadinių su burdingieriais, kad tie santikiai yra blogi, daranti skriaudą ir neteisybę kaip mums, taip ir mūsų šeimynoms, o ypač mūsų vaikams.

Ta skriauda yra tokia, kad paverčia mus į tikras verges; mūsų vyrus paverčia į apsileidėlius ir nekartą į girtuoklius; mūsų nekaltus vaikelius paverčia į visokius nedorėlius ir nenaudėlius.

Supratusios viso svieto moterių pasipriešinimą visokiems išnaudojimams ir skriaudoms ir pripažinusios tą jų pasipriešinimą už gerą ir teisingą, męs šiuomi atsišaukiame į visas mūsų seseris lietuves, ragindamos prisidėti prie pagerinimo savo gyvenimo.

Męs negalime vienos tą padaryti pasekmingai, todel atsišaukiame į visas Amerikos lietuves-moteris, ypač tokias, kurios turi uždarbiauti laikydamos burdingierius, kad kiekvienam mieste ir miestelyj moters vienytųsi del išreikalavimo geresnių sąlygų, geresnio atlyginimo už sunkų darbą ir žmoniškesnio apsiėjimo su mumis ir mūsų vaikais.

Kviečiame drauge su mumis vienytis ir tartis, kaip tai atsiekus.

P. S. — Susirašinėti dabar prašome šiuo adresu:

Lietuvių Gaspadinių Unija,
2400 Fifth ave., Pittsburgh, Pa.

VIEŠAS ATSIŠAUKIMAS Į DARBININKUS.

Brangųs draugai-darbininkai! Jau 6 savaitė, kaip Rochester'io, N. Y. rūbsiuviai išėjo ant streiko, kovodami už pagerinimą savo gyvenimo sąlygų; būdami nežmoniškai išnaudojami nuo savo darbdavių ir neturėdami kovai kito įrankio, męs buvome priversti išeiti ant streiko, nes kitaip kapitalistai atsisako išpildyti mūsų reikalavimus. Nėsant unijos, darbdaviai ypač nemano skaityties su darbininkais — jiems ne galvoj, kad darbininkai velka baisų jungą. Supratę tą savo padėjimą ir unijos reikalingumą, męs pasiryžome kovoti, iki liks išpildyti mūsų reikalavimai.

Kur yra unija, tai streikieriai iš jos gauna nors šiokią-tokią pašalpą. Pas mus nėra unijos — taigi visa viltis gauti pašalpą nuo savo draugų-darbininkų iš šalies. Nužemintai meldžiame jūsų susimylėti ant mūsų badaujančių ir šaltį kenčiančių — išgirskite verksmus mūsų vaikų ir moterių, kurie kenčia alkį... Esame apverktiname padėjime, o streiko galo dar nesimato. Policija ir kapitalistai eina išvien ir dabar laike streiko visokiais būdais kankina darbininkus; apart alkio ir šalčio reikia pernešti smūgius, visokius paniekinimus ir kalėjimo bausmes; tankiai kankinamos visai nekaltos moterįs ir merginos.

Rochester'yje streikuoja apie 18,000 rūbsiuvių; tame skaitliuje — apie 300 lietuvių. Daugelis iš jų yra labai liūdname padėjime.

Todel dar sykį meldžiame unijų, Susivienijimo kuopų, draugysčių ir pavienių ypatų **nepamiršti** mūsų vargdienių ir savo centais sušelpti mus.

Laimėję kovą, reikalui esant, męs jums pasistengsime atsilyginti. Tik pasiskubinkite su aukomis, nes laike prisiųstos aukos sustiprins mūsų dvasią ir duos progą pasekmingai kovoti. Kada pakitalistai pamatys, kad už mus užstoja ir šelpia visa darbininkų minia ir plačioji visuomenė, jie turės nusileisti; mažiau tada mus persekios ir kankins policija, kuri taipgi matys mumyse spėką. Taigi, draugai, šelpkite mus šioj sunkioj kovoj — kovojame juk už visų darbininkų reikalus; mūsų laimėjimas — bus kartu ir jūsų laimėjimas.

Siunčiant piningus, išpirkite Money Order'į ant išdininko vardo, o laiškus siųskite raštininkui. Išdininkas yra užstatęs $500 kaucijos.

Pirm. G. Zimnickas,
108 Thomas str., Rochester, N. Y.
Rašt. J. D. Bendokaitis,
1 Hopeman pl., Rochester, N. Y.
Išdin. J. Mocejunas,
10 Dudley st., Rochester, N. Y.

RŪBSIUVIŲ STREIKAS.

Philadelphia, Pa. Vasario 18 d. išryto prasidėjo čia visuotinas rūbsiuvių streikas. Iki vakarui buvo išėję 12,000 visokių tautų siuvėjų.

(Platesnės žinios bus paduota sekančiame „V. L." num.)

ATSIŠAUKIMAS BROOKLYNO STREIKIERIŲ Į VISUOMENĘ.

Męs, Brooklyno rūbsiuviai-lietuviai jau per aštuones savaites vedame aštrią kovą už duonos kąsnį su mūsų išnaudotojais-darbdaviais; męs jau pirmiau šaukėmės į visuomenę ir į draugus-darbininkus, ir mūsų balsas buvo išgirstas —męs apturėjome pašalpą, už ką visiems tariame širdingą **ačiu**. Atėję mums pagelbon, jųs sutvirtinote mūsų dvasią, jųs nedaleidote mums ir mūsų šeimynoms kęsti bado, jųs, galop, parodėt, kad jums rūpi darbininkai, kad jųs stovite su darbininkais ir pasižadate juos šelpti didžiausiam reikalui esant.

Taip, męs su jūsų pagelba galėjome atsilaikyti 8 savaites, bet, draugai, atminkite kiekvienas, kad per tiek laiko tokiai didžiai miniai reikėjo daug piningų, kad nors šiek-tiek palaikyti savo gyvenimą; visi sutaupytieji skatikai, jau dabar yra praleisti užtai ir streikierių dabartinis padėjimas yra sunkesnis. Nekurios šeimynos su mažai kūdikiais visai neturi jau duonos kąsnio. Pas uniją ateina motinos su savo vaikučiais prašyti pagelbos — verkia motinos, verkia maži kūdikiai, neturėdami kuom maitinties.

Neturint užsimokėti nuomos už kambarius, daugumai iš streikierių priseina gyventi ant lauko, nes jie su visais daiktais lieka prašalinami iš stubų. Sunku yra vargšui-darbiningui kovoti prieš tuos žiaurius kapitalistus.

Mūsų priešai pamatė, kad, nors darbininkai kenčia badą, vienok jie yra pasiryžę negrįžti darban be išlaimėjimo, iki nebus išpildyti visi jų reikalavimai. Kapitalistai dabar svarsto, kaip galutinai pasielgus su darbininkais, vienok jie kol-kas nenusileidžia.

Gerbiamieji draugai-darbininkai ir visuomene! — atkreipkite atidžią į mūsų tą sunkią ir aštrią kovą, aukaukite ir šelpkite, kiek galėdami mus-badaujančius rūbsiuvius, nes jūsų aukos duoda mums didžią paramą ir tvirtina mūsų energiją; aukaukite kiekvienas pagal savo išgalės, siųskite kuogreičiausiai aukas, nes laike prisiųstas centas turi didesnę vertę, negu po laikui šimtas jųjų. Baigiasi mūsų spėkos, jau neturime kuomi laikyties!

Kaip visiems jau yra žinoma, nuo pradžios streiko, t. y. nuo 30. gruodžio pereitų metų iki 17 d. vasario 1913 m. gauta iš visuomenės 2,375 dol. 51c. Iš generališkos valdybos — 2,500 dol. Išviso pašelpos — 4,875 ir 51 c.

Streikuojančių yra virš 2,000 lietuvių, taigi ant kiekvieno streikuojančio aplamai imant, išpuola po 2 dol. su centais; iš šito visuomenė gali suprasti, kad iš tų centų pragyventi aštuones savaites streikieriams yra negalima; daug, žinoma, kenčiama vargo; vienok tos aukos yra vienintėlis mūsų ramstis, kuris palaiko mus nuo bado ir sutvirtina mūsų dvasią. Pašelpa būtinai reikalinga ir męs tvirtai tikime, kad visuomenė, gerai tą suprasdama, pasistengs ir ateityje mus sušelpti.

Presos komitetas:
Jos. Lapinskas,
Juozas Čižius,
V. Šibunauskas.

New Yorko žinios.

¶ **Rūbsiuvių streikas.** Nekurie dirbtuvių savininkai mano greit atidaryti dirbtuves, o vietoj sustreikavusių rūbsiuvių moterių, prie darbo paimti juodasias, kurių pasitikima galima bus gauti kiek reikiant.

Rūbsiuvių unija yra pasiryžusi smarkiai kovoti su tuom, jei tą sumanymą stengtųsi ištiesų pravesti; nutarta sudrūtinti sergėtojų eiles.

Daugelis iš darbdavių išreiškia nuomonę, kad vargiai būtų priimti prie darbo visi streikuojanti darbininkai, jei ir įvyktų susitaikinimas, nes sezonas fabrikantams yra jau pražuvęs.

¶ **Ateities stebūklai.** Nesenai į Rockefeller'io institutą ant 66 gt. atėjo puikiai apsirengusi moteriškė ir prašė gydytojų... indėti jai naujus, sveikus smegenis ir permainyti jos būdą. Ji, girdi, esanti mokytoja, jos nervai esą galutinai sugadinti, ji pati labai nukankinta, ir, žinodama apie instituto chirurgiškus stebūklus, atėjo ieškoti čia pagelbos. Ji nori turėti „jaunučius" smegenis ir veiklesnį ir simpatiškesnį būdą.

Gydytojai, žinoma, atsisakė išpildyti tą jos reikalavimą; bet tuoj jie pašaukė karietą iš psichiatrijos ligonbūčio ir „nervuota" mokytoja liko tęnai nugabenta; mat, panorėjo gydytojai ištirti jos senuosius smegenis.

¶ **Nauja mokykla.** Barono Hiršo namuose — 222 E. 64 gt. liko atidaryta amatų mokykla, kur mokinama visai dykai. Tęnai mokinama: įvairus namų darbai, spaustuvės darbai, tepliorystė ir kiti amatai.

¶ **Atsiminė.** New Yorko „sveikatos" komisionierius Ernest'as Lederle sumanė ateinantį pavasarį atsakančiai „išklynyti" miestą. Padedant miesto valdybai, mokslainėms ir visiems gyventojams, manoma **apgerbti** gatves, visus užkampius, kiemus, sklepus ir tt. Tur-būt jau p-nui „sveikatos" komisionieriui perdaug jau pradėjo erzinti nosį įvairųs nuo nešvarumų kvapsniai, kurie jaučiasi ant gatvių ir visuose užkampiuose, kad ėmėsi mąstyti apie švarumą.

¶ **Dviračiu aplink pasaulį.** Šiose dienose čion pribuvo iš Charbino A. Pankratov'as, kuris yra pasiryžęs dviračiu apvažiuoti aplink visą pasaulį (žinoma, per Atlančio ir Ramiojo vandenynus jis su savo dviračiu važiuos laivu). 1911 m. apleidęs Chirbiną, A. P. aplankė jau visas Europos valstijų sostines, o nekuriose vietose skaitė viešas lekcijas. Iš New Yorko jis „joja" į Chicago, paskui — San Francisco, o iš tęn per Japoniją atgal į Mandžuriją.

¶ **Didžios aukos.** An. Cornegie, žinomas Amerikos millionierius prie paaukautų anksčiau $15,000,000 mokytojų naudai pridėjo dar $1,125,000; paskutinioji auka eis ant pensijų mokytojams įvairių mokyklų.

¶ **Darbininkių klubas.** Greitu laiku New Yorke atsidengs klubas, skiriamas to miesto darbininkėms. Nesenai poni Vinčester tam tikslui paliko $15,000. Tame klube darbininkės mergaitės galės laikyti susirinkimus, paskaitas, pasilinksminimus ir tt.

¶ **Padegėjų trustas.** Dabar eina tardymas 30 apsaugojimo draugijų agentų ir apkainuotojų, kaltinamų surengime padegimų New Yorke su tikslu gauti apsaugos premijas. Teismo tardytojai tvirtina, kad padegėjai buvo susispietę į tam tikrą trustą ir vedė tą savo darbo pagal išdirbimo plano.

¶ **New Yorko policijos viršininkas** reikalauja padauginimo policistų skaitliaus ant 5,000 žmonių. New Yorke vienas policistas išpuola ant 507 žmoniių; Londone ir Paryžiuj — ant 333 žm.; Amsterdame — ant 386 žm.; Chicagoj — ant 464 žm.; Philadelphijoj — ant 400 žm.; Michigane — ant 446 žm. Laike 1912 m. New Yorke policija suareštavo 170,375 žm. Policijos viršininko pavaldystėj dabar skaitoma 10,371 policistas.

Vietinės Žinios

— **Rūbsiuvių kova.** Vasario 21. anksti ryte, netoli Kenyon Manufacturing Co. namo ant Atlantic ave., ištiko susirėmimas tarp einančių darban streiklaužių ir streikierių; keletas darbininkų liko sužeista ir keturi suareštuota; jie laikomi po kaucija $2,000.

Naktį vasario 25. streikieriai užpuolė ant Kenyon Co. vežimo, kuriame važiojami streiklaužiai; liko išmušti vežimo langai ir apdraskytas patsai vežimas, už ką tapo suareštuota keletas darbininkų.

Taipgi vasario 21. streikieriai užpuolė ant Smith and Co. namo ant Bedford ave ir Broadway ir išdaužė langus; čia taipgi buvo keli suareštuoti ir nugabenti į „atsekančią" tam vietą. Tą pačią dieną buvo susirėmimai streikierių su streiklaužiais dar keliose vietose — liko taipgi keliolika suareštuota, kaip vyrų taip ir moterių Tas aiškiai parodo, kad streikieriai yra varginami, visokiais būdais norima jiems užkenkti, daromos net provokacijos, kad tik galėtų juos apkaltinti, ir kiek galint aštriau nubausti. Tokis provokacijos darbas apsireiškė, kaip girdėjome New Yorke laike vieno susirinkimo, kur buvo paleistas šūvis iš revolverio.

Sunki yra ta darbininkų kova, bet esant vienybei ir energijai, ji turi būt išlaimėta.

— **Grūmojimas.** Williamsburgo kvartale, apgyventame italionais, šiose dienose trūko bomba, nuo kuo liko apardytos dvi krautuvi; arti gyvenantieji žmonės buvo baisiai pergąsdinti šita eksplozija. Bombą buvo parengę „groserninkui" P. Monte, kuris atsisakė pedėti paskirtoj vietoj $2,000 „Juodosios Rankos" Šaikos naudai.

ŠTAI IR LIETUVOJE.

Šiuomi išreiškiu širdingą ačiu „V. L." administracijai už parūpinimą man taip gero laivo, kuriuomi teko man važiuoti iš New York'o į Antverpeną. Kelionėje ant „Lapland" (laivo vardas), nežiūrint ant vandenyno neramumo reikėjo būti tik 8 paras.

Dar, parvažiavęs Lietuvon, nepaėmiau į rankas amerikoniško lietuviško laikraščio, todel visai nebežinau apie amerikiečių judėjimą. Vienok sužinoti tą visą būtų labai geistina, nes turiu vieną draugą, kurs būtinai mano keliaut Amerikon.

Rašinėti šį-tą į „Vien. Liet." greit manau pradėti — noriu kiek apsiprasti ir atsigėrėti Lietuvos gražumais.

Siunčiu visiems savo draugams bei pažįstamiems **grynai** lietuviškas labas dienas.

Su pagarba: **Antanas Šileika.**
Juodagonių kaim., Kauno gub.

STREIKIERIŲ ŠELPIMO KOMITETO ATSKAITA.

Iš Toronto Ont Canada.

Per F. Syrusą ir J. Barzdaitį aukovo S. Šurinskas, S. Milišauskas po $1.00. J. Gričius 50c., P. Gudelis, M. Daraškevičius, M. Čepaitienė, J. Kvietkauskas po 25 c. S. Kvietunaitis 15 c. sykiu $3.65.

Iš Maspeth, N. J. P. Palubinskas aukavo $3.00, B. Tudim 25 c. Sykiu $3.25.

Sekr. A. Lelis.

Stamford, Conn.

Aukavo šios ypatos: J. Glamba $5.00 J. Mozuraitis, D. Majauskas, S. Gerulaitis, J. Palkimas, P. Bukevičius, A. Pilipčikas, P. Stočkus, A. Skupis and Co., J. Žilinski — visi po $1.00

P. Valinčius, K. Čerkauskas, P. Šaltmeris, K. Zubavas, F. Naikelis, C. Levonavičius, — visi po 50 c.

S. Tekorius, J. Vaismantas, J. Geldauskas, J. Bartninkas, S. Vaičukevičius, O. Pačikonienė, J. Kairis, L. Babinas, J. Kišonis, S. Daukšis, M. Laukaitis, T. Laukeviče, S. Šivokas, M. Tarulis, F. Pocevičiutė — visi po25 c.

O. Endriuškevičienė 20 c. P. Dievukaitis 15 c. J. Damiotas, F. Palkinas, A. Žimkus — visi po 10 c.

Viso suaukuota $21.40.

East Millinocket, Me.

Money orderį prisinčiam ant sumos $4.00.

Aukavo šios ypatos: V. Olseika 50 c. J. Gendvill, J. Tulerkis, A. Taunis, S. Klepeckas, K. Stankaitis, A. Jurčas, K. Jurčas, P. Bredis, K. Bredienė, K. Šalkauskas, J. Račkauskas,, P. Mošvidas, A. Kragas — visi po 25 c.

J. Goris 20 c. A. S. Meška 3 c. St. Banis 2 c. Viso $4.00

Jersey City, N. J.

S. J. K. Draugystė paaukavo $15.00 ir pavieniai W. Deksnis 50 c. A. Strolis, J. Zikonis, A. Aukštaičius, A. Šnilaika, D. Pilka, A. Meškauskas, M. Skučius, visi po 25 c. Viso $2.00; su Draugystės $17.25.

Pirm. J. W. Buchinsky,
Sekr. A. Lelis,
Kas. P. Mačys.

New Britain, Conn.

Aukavo šios ypatos: J. Skritulskas, V. Žemantauskas po $2.00; J. Tutlis, P. Pilkonis, kun. J. Zebris po $1.00; V Mosteckas, J. Pečiukonis, P. Rynn, A. Zaukus, F. Faltinaitis, V. Drobnis po 50 c.; J. Juknelis, A. Mišlauskis J. Visiolga, J. Žukauskas, A. Barisas M. Norkun, J. Adams, J. Macijauskas, S. Kucerevsky, A. Kazlauskas, J. Šuopis, V. Vinikaitis, J. Coat, J. Maksimovič, J. Kordokas, J. Mažeika, S. Eisenberg, J. Maloška, A. Pilvelis po 25c. S. Jaglauskas 20 c.; Z. Bakanas, J. Janceviče, J. Roškevičius, A. Mikalauskas po 15 c.; D. Strusas, J. Budreky, A. Kazlauskas, M. Bubit, P. Riktoraitis, P. Vatkevič, D. Gorfon, A. Vadelis, po 10 c.; P. Baukus, M. Masichato, J. Vaitulionis, A. Stoniulis, P. Jakimavič, J. Gevita, W. Driliukevič, F. Matulevič,, W. Maszluk, J. Kreselis po 5 c. F. Vieta 1c. Viso $16.86.

Waterbury, Conn.

Aukavo šios ypatos: J. Jasiulionis ir J. Stokes po $5.00; J. Lasky, J. Kudirka, J. Griškauskas po $2.00; Kun. P. Siaurusaitis, G. Ališauskas, M. Kankas, J. Panarausky S. Butkus Co., V. Vilkauskas, F. Jusaitis, J. P. Vaislauskas, B. J. Buskus, J. Naujokas, V. Aliti, J. Jokša, J. P. Danisevicz, J. Šobrinsky, J. Žemaitis, M. Virbila po $1.00

W. Skuopas, K. Balčiunas, W. Gaukas, A. Povilaika, M. Dvileckis, F. Dapsid, Mrs Urba, W. Brilius, A. Zanaucize, J. Grego, A. Venskunas, M. Anaitis, J. Baltrašis, A. Mažeika, J. Žukauskas, J. Delinski, Žemantauskas, K. Budris, J. Kazemekas po 50c.

J. Ramanauskas, P. Kelpšas, K. Macinauskas, A. Staniulis, F. Udilon, G. Staugaitis, A. Trečiokas, J. Šilinskas, J. Poderis, W. Povilaitis, J. Lepušinsky, V. Jenušaitis, F. Gailis, G. Meinius po 25 c.;A. Radauska, J. Saliunas po 20 c.; K. Peza, A. Venslovas po 15 c.; J. Šilkas, J. Mašulaitis, A. Klevas, V. Marcinkevič, A. Grinciunas, F. Ginbukas, M. Jakubauskas po 10 c.; J. Tamošaitis 5 c. Sykiu $45.45.

Brooklyn, N. Y.

„**Lietuvos Sūnų Draugystė** nutarė paaukauti $50.00, bet į Streikierių Komitetą kol-kas prisiųsta tik $25.00.

Šelpimo Komitetas:
Pirm. J. W. Buchinsky,
Sekr. A. Lelis,
Kas. P. Mačys.

Šv. Jurgio Draugystė. Brooklyn, N. Y Varde streikierių išreiškiam širdingiausią ačiu už Jūsų gausią auką — $100.00 ir prisiunčiame kvitą ant Draugystės vardo.

Taipgi klausiame, ar Jųs pagarsinsite į laikraščius ar męs? duokit žinot.

Pirm. J. W. Buchinsky,
Sekr. A. Lelis,
Kas. P. Mačys.

Šv. Jono Draugystė, Brooklyn N. Y. Varde streikierių išreiškiame širdingą ačiu už Jusų auką $5.00 ir prisiunčiame kvitą ant Draugystės vardo. Taipgi klausiame, ar Jųs pagarsinsite į laikraščius ar męs? duokit žinot.

Šelpimo Kamitetas:
Prez. J. W. Buchinsky,
Sekr. A. Lelis,
Kas. P. Mačys.

Prašau draugų Šelpimo Komiteto pagarsinti į laikraštį „Vien. Liet.".

Sekr. A. Matulevičius.

Šv. Juozapo dr-tė iš Brooklyn,o paaukavo $50.00.

PASKUTINĖS IMTYNĖS KOLIŠEUME.

Romos išdidumo dienose, kuomet ji viešpatavo ant viso svieto, o jos imperatorius gyveno Baltojo marmuro palociuje, arba net gryno aukso name, Koliseum buvo didžiausias teatras, kadais statytas ant žemės rutulio. Iki šiam laikui stovi jis aplūžęs ir apgriuvęs; bet tie griuvėsiai yra įspūdingiausi pasaulyje.

Tamsiose Romos dienose, kuomet jos garbė pradėjo nykti, kuomet jos priemiestyj buvo nukryžiuoti Petras ir Povilas, mažas krikščionių būrelis slapstėsi po žemės urvus, idant išvengti kankinimų ir mirties. Ir dabar galima apžiūrėti katakombas, kuriose Kristaus pasekėjai kavojosi nuo Nerono, to tikro žmogžūdžio, kuris gyveno auksiniame name. Sako, kad užsidegus Nerono namui, sutirpęs auksas tekėjo Romos gatvėmis.

Tose tamsiose dienose didžiame baltame Koliseume, talpinančiame 40,000 ypatų dėjosi stebėtini dalykai. Visa Roma čia rinkosi pažiūrėti, kaip dideli ir žiaurųs žvėrįs drąskė vienas kitą į šmotus. Čia išeidavo gladiatoriai, stambųs ir tvirti vyrai, ir grumdavosi, pakol vienas jų nebūdavo nugalabytas. Čia krikščionįs buvo metami liutams ant sudrąskymo ir suėdimo. Nei jokia vieta pasaulyje nėra mačiusi tokių nožmių regyklų, kaip šita.

Pamažu, vienok, krikščionybė pradėjo imti viršų; o galop ir pats imperatorius priėmė krikštą. Tuomet šie begėdiškieji darbai apsistojo ir Koliseum liko cirku. Visgi vėliau žmonės pradėjo pasigesti tų regyklų ir geidė, kad jos būtų atnaujintos. Per 400 metų augo krikščionybė ir tuo tarpu Romai pradėjo grumoti baisi nelaimė. Alachas, gotų karvedis, dūko Romos apskričiouse. Ir tik ačiu narsiam generolui ir jo karreiviams, kuris sumušė gotus, pavojus tapo prašalintas. Didis džiaugsmas buvo tą dieną Romoje ir žmonės subėgo į Koliseumą, kad pasveikinti narsų generolą. Prasidėjo nuostabus lošimas — lygiai, kaip senuose laikuose. Netikėtai iš siauro praėjimo, vedančio į areną, išsmuko gladiatorius su kalavija ir ragotine. Žmonių džiaugsmui nebuvo galo.

Bet tuo tarpu atsitiko keistas dalykas. Ant arenos vidurio pasirodė nuplikęs, basas, senas žmogus. Jis šaukė, kad sustabdytų kraujo praliejimą. Minia klykė, kad sustotų pamokslą sakęs ir prasišalintų. Gladiatoriai pastūmė jį į šalį, bet senis vėl atsistojo į judviejų tarpą. Pasipylė akmenįs iš intužusių žmonių tarpo. Gladiatoriai trenkė jį žemėn, ir tokiu būdu žuvo senis prieš Romos gyventojų akis.

Jis buvo vienas iš tų pustelninkų, kuriems, nusibodus matyti svieto nedorybes, ėjo gyventi į kalnus. Jo vardas buvo Telemachus. Atėjęs Romon aplankyti šventas vietas, jis pamatė žmonės, plaukiančius į Koliseumą ir pasirįžo sustabdyti kraujo praliejimą, nors tam reiktų paaukauti savo gyvastį.

Jis mirė, bet jo darbas tapo atliktas. Doresnieji romėnai buvo baisiai sujudinti pustelninko užmušimu ant arenos ir daugiau jau nebuvo pjovynių didžiame teatre. Tai buvo paskutinės imtynės Koliseume. Suliet. **Pr. Gudas.**

NUVYTĘS LAPELIS.

Štai jau nuvyto tas lapelis,
Nors žalus medis jo tėvelis,
Nors meiliai ošia tęn tėvynė,
Nors laisto rasa sidabrinė...

Jau ko jis nuvyto tarp žaliųjų
Savo brolelių mylimųjų?
Jau varsa akių nevilioja,
Jau ore kvapą neplėtoja...

Gal kirmins anksti jį pergriaužė,
Gal vėjai-audros jį nulaužė?
Sunku žinot, nuo ko jis žuvo...
Vienok pirmajam mirti kliuvo...

A. J. Našlaitis.

Laiškai Iš Lietuvos.

ŠAULIAI, KAUNO GUB.

Gruodžio 20. (s. k.) pas mus buvo surengtas vakaras naudai neturtingų studentų, pabaigusių Šaulių gymnaziją, „Varpo" draugijos salėje. Scenoje buvo pastatyta operettė „Adomas ir Jieva", o paskui buvo rodomi gyvi paveikslai-vaidelytės. Artistai roles atliko gerai, patsai veikalas „Ad. ir Jieva" davė daug teisingų pavyzdžių, kiek vyrai nukenčia per moteris. O gyvi paveikslai padarė labai malonų įspūdį ant visų žiūrėtojų, nes ant scenos galėjo matyti senovės lietuvių karštą mylėjimą tėvynės ir tikėjimo.

O vaidelytėms dainuojant pritarė senelis kanklininkas, kuris labai gerai buvo nugrimiruotas. Ant veido bruožai ir nuliūdimas, žili ant galvos plaukai ir palinkęs liemuo tiesiog priminė baudžiavos laikų vargdienį.

Publikos buvo daug, nes visi atjautė studentų naudai rengia-

mam vakarui. Tiktai vienas nemalonumas iš studentų pusės — „Mazurą'' net du žygiu šoko, tartum, kad nėra gražių tautiškų šokių. Tas išėjo delto, kad „Varpo'' valdyba visai nesikišo į vakaro tvarką. **Stepas Mingilas.**

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L.'' skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavote paraginimą, malonėkite atnaujinti, nes kitaip būsime priversti sulaikyti laikraščio siuntinėjimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortele, šis numeris yra siunčiamas paskutinis, iki atnaujinimo.

Pasarga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausiai vardas, pavardė ir gatvės arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsite daugelio nesusipratimų.

„Vien. Liet.'' Adm.

Severos Skilvinis Bitteris

(Severa's Stomach Bitters)

yra nesulyginamas vaistas nuo vidurių silpnumo ir nuo grumuliavimo betvarkės.

Priduoda sveiką apetitą,
Iššaukia išplaukimą sokų.
Prašalina negrumuliavimą.
Grąžina normališkas įiegas.

Puikus sustiprinantis vaistas nusilpnėjusioms ypatoms.

Prekė $1 už butelį.

Severos Balsamas Plaućiams

(Severa's Balsam for Lungs)

išlaikė ilgametinį bandymą, daugiaus negu trečdalį šimtmečio. Imkit jį, kada'tik reikalaujat vaistų nuo

Kosulio, Peršalimo,
Užkimimo,
Falšyvo krupo,
arba Gerklės kataro.

Prekės 25 ir 50 centų.

Aptiekose. Reikalaukit Severos. Jeigu aptiekorius jų neturėtų, reikalaukit stačiai nuo mųsų. Reikalaudami gydytojo, verto užsitikėjimo patarimo, rašykit pas:

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei metų $1.00.

Rasyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.

SUMUŠTAS VYRAS.

Jeigu neturite užsitikėjimo savimi energijos ir jiegos, jųs esate sumušti dar kovai neprasidėjus. Męs turime susitikti ne su viena kova gyvenime ir privalom būt prie jų prisirengę. Mūsų kūne eina nuolatinė kova tarp sveikatos ir ligos. Jeigu męs desperuosime, tas mums nepagelbės, bet jeigu kovosime be baimės, tai visados yra viltis išlaimėjimo. Pirmiausiai privalome atkreipti atidžią į mūsų vidurių virškinimą, kuris privalo būt sureguliuotas. Geriausis vaistas tam yra Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras, kuris išvaro iš mūsų kūno visus nevalumus ir kuris stimuliuoja ir sustiprina visus organus. Jis labai naudingas visose pilvo ir vidurių ligose. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Pamėginkit Trinerio Linimentą nuo reumatizmo.

NAUJI RAŠTAI.

„Vadovas'' N54.

„Jaunimas'' sausio mėn. 1913 m. N. Švieskimės ir švieskime! Parašė A. R.; pl. 20. „Birutės'' išleiidimas. Tilžėje 1912 m.

„Teisybė'' N1 (spalis-lapkr.-gruodis 1912 m.)

„Lietuvių Žurnalas'' N2.

„Draugija'' N71—72.

„Špitolninkas'' N2.

„Laisvoji Mintis'' N35.

Sniegas. Stan. Przybyszewski. Drama 4-se veiksmėse; vertė V. Akelaitis. Chicago, Ill. Spauda ir lėšomis „Kataliko'.

Žydas statinėje. Juokingas perstatymas vienoje veikmėje. Iš lenkiško vertė Jurgis T. Kaina 10 c. Chicago, Ill. Spauda ir lėšomis „Kataliko''.

Užkerėtas Jačkus. Vieno veiksmo juokinga komedija, paimta i Lietuvos kaimiečių gyvenimo. Parašė S. Kaimietis. Kaina 15 c. Chicago, Ill. Spauda ir lėšomis „Kataliko'' — Chicago,

Sekančios kningutės išleistos lėšomis „Lietuvos'' — Chicago, Ill.

II. 1913 m.

..**Katriutės gintarai.** Triveiksmis vaizdelis su dainomis ir šokiais. Halina; išvertė M. Grigonis.

Guminiai batai. Farsa viename akte. Parašyta Monley'o Pike ir **Nuo ausies lig ausies.** Chociszewski. Vieno veiksmo komedija; vertė vaidevutis.

Draugas Marco Praga. Vieno veiksmo drama; vertė A. Matulis.

Lizdas naminio liuto. Br. Vargšas. Drama trijose veiksmėse.

Linksmos dienos. Dviejų veiksmų iš liaudies gyvenimo vaizdelis su dainomis ir šokiais. Pagal K. Lukaševič parašė M. Grigonis.

..**Migla.** Z. Przybylski. Vieno veiksmo komedija; vertė A. Matulis.

Pinigų nėr. J. S. Turgeniev. Vaizlis iš jauno dvarininko gyvenimo; vertė M. Grigonis.

„**Kataliogas**'' „**Lietuvos**'' kningyno, išleistas vasario mėn. 1913 m.

KRASOS DĖŽUTĖ.

F. Veličkai: — Tamstos žinutė pasirodė pasenėjusi, o kaslink streiko bėgio tai prisiųsta buvo truputį pirmiau kita korespondencija; taigi Tamstos nedėsime.

J. G. Stuobriui: — Tamstos laiškopranešimo nedėsime, nes tai iškiltų tik bereikalingi ginčai. Toj korespondencijoj nieko nėra blogo, o jei perdaug kas pagirta, tai ką daryti. Labai blogas dalykas, kad korespondendentai nepadoda tikras žinias, nenupiešia tikrą dalykų stovį.

Gailučiui: — Tamstos straipsnoli netalpinsime — jis perskiętas ir skaitytojams beveik nesuteiks jokios naudos. Priegtam labai suveltos mintįs ir tankiai negalima sučiupti, kame dalykas.

P. T. Grigaliunui, Mot. Virbickui, Lietuvos Kareiviui, K. Dagiui, J. Lekavičiui, A. Čekanauskui, Tęn buvusiam — Jųsų korespondencijos tilps sekančiame „V. L.'' num. — ačiu.

J. Kerdiejui: — Tamstos straipsnį gavome — sunaudosime.

M. J. Povėsiui: — Tamstos korespon den. — straipsnis bus sunaudotas, kaipo platesnis aprašymas New Haven'o lietuvių.

Zigmui Vitkauskui: — Ačiu už straipsnį — Kritiką „Mūsų Kalendoriai'' — tilps sekančiame „V. L.'' num.; kritikos bruožai pageidaujami — rašykite, bet ir apie straipsnelius bei žinutes nepamirškite.

St. Mingilui: — Tamstos raštelius gavome — sunaudosime.

K. Gurauskiui: — Tamstos rankraštį „Šėtonas'' gavome — peržiūrėsime ir paskui duosime platesnį atsakymą laišku. „Meilę'' taipgi gavome, apie ką buvo krasos dėžutėj pranešta **M. U.**

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Jono Sprainio. P eina iš Tauragės, Raseinių pav., Kau no gub. 3 metai kaip Amerikoje; pirmiaus gyveno New York, dabar, girdėjau būk Philadelphijoj, Pa. Jisai pats, ar kas apie jį žinote, malonėkite pranešti sekančiu adresu:

Sims Franis,
256 Grand str., Brooklyn, N. Y.
(10)

Pajieškau savo dėdės Juozapo Holleko. 3 metai atgal gyveno Valparaiso, Ind., o dabar nežinau kur; jis pats ar kas kitas meldžiu duoti žinią ant šio adreso:

Jonas Jurgelaitis,
1319 Boismenue ave., E. St. Louis, Ill.
(9)

Prašau atsišaukite.

Kostantinas Kulvinskas pajieškau Petro Akelaičio, paeinančio iš Jevaravo gminos, Marijampolės pav., Suvalkų gub., kaimo Iglaukos. Mudu drauge pribuvome į Ameriką 17 vasario ir pas jį liko mano valiza. Kas api jį žino, ar jis pats teiksis pranešti sekančiu adresu:

4 Madison ave., Maspeth, L. I. N. Y.
(9)

Pajieškau Jurgio Brazaičio. Paeina iš kaimo Kuktų, gm. Jevaravo, pav. Marijampolės, Suvalkų gub. Jau apie 20 metų kaip Amerikoj; jeigu kas apie jį žino, malonėkit duoti žinią sekančiu adresu

Juozas Burdulis,
1 Power str. Brooklyn, N. Y.
(9)

Pajieškau Jono Zaliecko. Paeina iš kaimo Norvertavo, gm. Padovinio, pav. Kalvarijos, Suvalkų gub. Girdėjau, kad gyvena Pittston, Pa.; jeigu kas apie jį žino, malonėkit pranešti šiuomi adresu:

Juosas Burdulis
1 Power str., Brooklyn, N. Y.
(9)

PAJIEŠKAU DARBO!

Pajieškau darbo bučernėj, esu **geras** darbininkas, turiu gerą praktiką, **turiu** gerus paliūdijimus nuo seniaus, **kur** dirbau, dirbu visą bučernės darbą. **Kam** reikia atsišaukite:

Ant. Wilkas,
Tel. 6569 Main, 57 Hudson ave.,
Brooklyn, N. Y.
(9)

KELIAUJANTI AGENTAI.

Mūsų keliaujanti agentai:
J. DIGRYS,
K. WILKEVIČIUS,
P. PILĖNAS

Lankosi po Pennsylvaniją valstiją; galite pas juos užsisakyti „Vien. Liet.'' ir senieji skaitytojai atnaujinti prenumeratą ir pasiklausti visokių informacijų apie mūsų biznį.

J. J. Paukštis Co.

Po Mass. ir Conn. vastijas lankosi mūsų agentas JONAS KERDIEJUS. Užrašo „Vienybę Lietuvninkų'' ir platina mūsų kningas; galite užsisakyti.

J. J. Paukštis Co.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda saliunas, geroj vietoj, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Biznis eina gerai. Priežastis pardavimo—ėjimas į kitą biznį. Kreipkitės sekančius adresu:

Mikolas Eidukinas,
117 Greenpoint ave., Blissville, L.I.N.Y.
(9)

„ŠVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekė tik 75 c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKSTĮ & CO.**

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

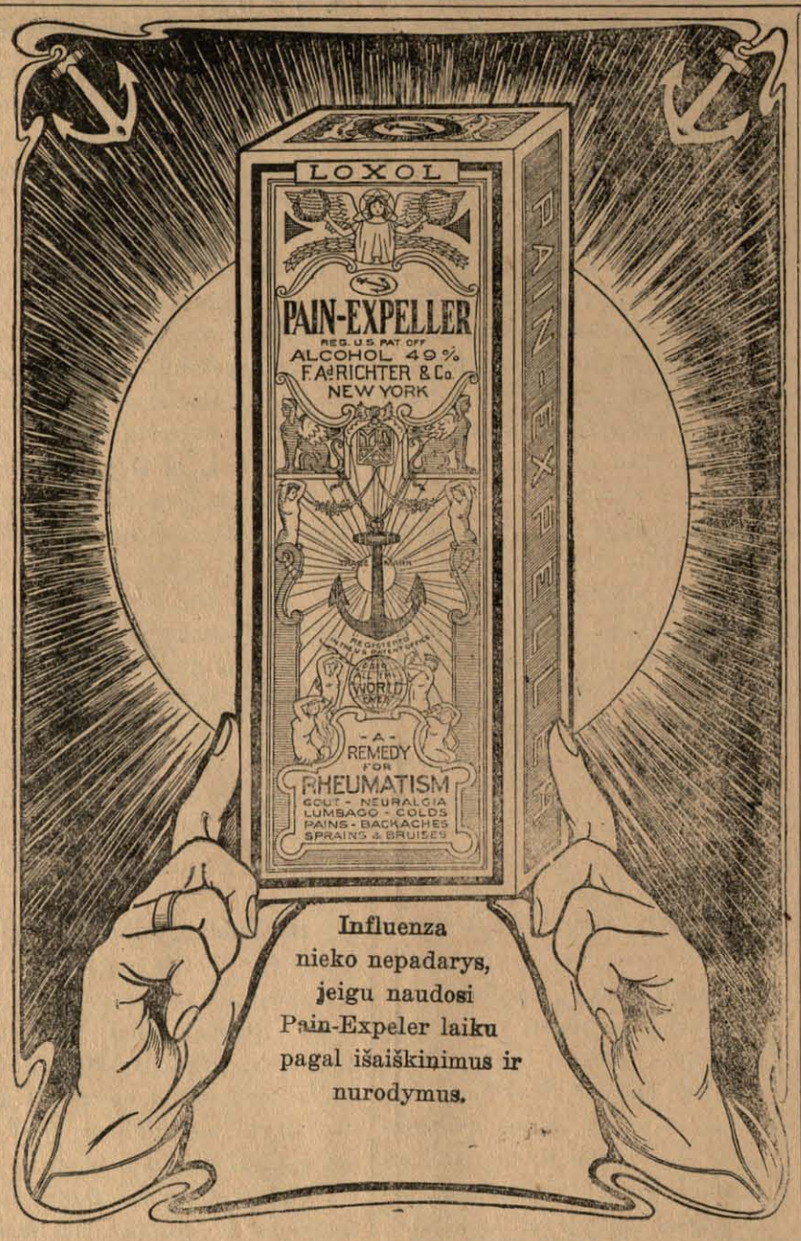

Influenza nieko nepadarys, jeigu naudosi Pain-Expeler laiku pagal išaiškinimus ir nurodymus.

Liudas Gira.

Žalioji Pievelė.

Eilių rinkinys.

Prekė 65 c.

200 ŽAIDIMŲ

kambaryje ir tyrame ore.

Su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimais.

Jaunuomenei dovanėlė.

Sutaisė **Matas Grigonis.**

Prekė 75 c.

GAUNAMOS PAS:

J. J. PAUKŠTIS, & CO.

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Naujas išradimas!

Laikrodėlis elektrikinis, kišeninis; tamsoj gali matyti adynas, budintojas iš miego; gali pribudinti. Labai naudingas del darbininkų mainose dirbančių. Viršai metaliniai juodi, viduriai drestyti, vertės 15 dolerių ir retežėlis vertės 8 dolerių, garantuotas ant 25 metų. Sykiu laikrodėlis ir retežėlis už 15 dol. Prisiųsk 10 dolerių tai gausi laikrodėlį ir retežėlį, o kaip paimsi prisiųstus daiktus, tada man prisiųsi 5 dol.

J. Schidlofsky Room 204
28 Main St. Brockton, Mass.

McCADDIN HALL

So. 2nd and Berry street Brooklyn N. Y.

Nedelios vakare Kovo [March] 9. 1913. 8 val.

Vokališkai Muzikališką

KONCERTA

Duoda Prof. A. SALMAGGI artistas Bostono ir Phila. Operos Co

Dainuoja:
L. B. MARELLI, sopranas
T. F. SCHARETTI, tenoras
J. J. GIEGŽNAS, tenoras (pirmą kartą dainuoja)
P. G. DeMAZZONE, baritonas
A. V. KURTI, pianistas.

Maestro A. Salmaggi Simfonijos orchestra vadovauja ir solo dainuoja!

Tikietai: 50 c., 75 c., $1.oo. Box $2oo.
Tikietų kasa atidaryta nuo 1 val. po pietų.

Tikietai gaunami pas:
J. Treigį 500 Metropolit. Av., „Vien. L.'' Red. 120 Grand str. ir pas V. Daunorą 229 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

VISŲ ATIDŽIAI!
Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

Mūsų uždavinys	.90
Slaptinga žmogaus didybė	.30
Mirtis ir kas toliaus	.25
Gimdymo slėpiniai	.40
Žmonijos kelias	.20
Visatos saranga	.20
Likimo kilmė	.40
Apšvietimas	.30
Kur protas? (vieno veiksmo komedija)	.25
Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija)	.20
Jonuks mergų bijąs (dviejų veiksmų komedija)	.20
Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas)	.20
Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas)	.45

Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:

J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA PIGIAI!

Didelis drapanų štoras, sykiu ir kostumeriško kriaučiaus dirbtuvė: 3 mašinos su visokiais įrankiais; intaisyta kuopuikiausia, vieta apgyventa tarp lietuvių ir biznis abiejose įstaigose eina gerai. Žinoma, męs prilaikom savo krautuvėje visokių tavorų, kaipo tai: vyriškų ir moteriškų siutų, kartunų net šilkinių ir vilnonių, visokių tavorų, kokių reikalingi del šeimynų. Pilna krautuvė visokių tavorų. Norim greitu laiku parduoti, todel, kad žadam važiuoti į Lietuvą. Norintieji daugiau apie tai žinoti, rašykite sekančiu adresu:

Joseph Butwill,
27 Spring str., Union City, Conn.
(13)

„BROOKLYNO ir NEW YORKO aplinkinėj lietuvių" kostumierskas kriaučius

Petras Shertwites,

Siuvam drapanas ant orderio del vyrų, moterų ir merginų. Pavasarinis sezonas jau prasidėjo, ant ko turim atsakančias materijas su naujausiom madom. Bandyk sykį, o busi kostumeris ant visados.

TĖMYKITE MUSŲ ADRESĄ!
370 BEDFORD Av., Brooklyn N.Y.
tarpe So. 4-tos ir 5-tos gatvių.
Pagal Lietuvių Ukėsų Klubo Ruimus.
Su pagarba **Petras Shertwites.**

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery''.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.

Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. Jankauckienė

Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.

Specialistas širdies ir plaučiųligų.

OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuvių Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veselioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telefoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaipo kaulinio, muskulinio, sciatikos teip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siunčia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. Teippat ir jųs galite gydyt savo Rumatizmą su mano gyduolėm ir buti vienas iš daug šimtų, tų kurie pasigelbėjo nuo tos didelės ligos, kuri teip tankiai žmonias naikina ir kartais numarina. Skaitydami apie mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbime ir išsigydymą mano vaistuose.

Vaistai kaštūoja vieną dolerį ($1.00), o su prisiuntimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,

151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knyga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, kiernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Visu Atydai.

Pirmieji lietuviški rekordai Amerikoje Columbijos Co. Tinka ant kiekvieno gramafono. Galite gauti sekančias daineles: Saltyšius, Tėvyne, Jieva, Kur bakužė samanota, Žvirblelis, Sukruskime broliai, Tekėjo saulelė, Stumbriškių Polka, Amerikoniškas Nacionalinis maršas ir kitokių.

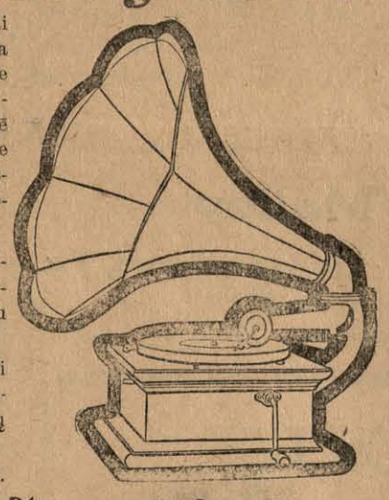

Dabar geriausia proga nusipirkti gramafoną, nes mes parduodam už $19.50, kur pirmiau prekiavo $35.

Teiposgi pas mus galima gauti visokios rušies ir didumo gramafonus ant išmokesčio po 50 centų ant savaitės.

Kreipkitės laišku arba ypatiškai.

Greater New York Phonograph Company

308-310 Grand Street. New York City.

Teleph. 3425.

NEBO

Korkiniais galais CIGARETAI

Maišyto Turkiško Tabako Cigaretai

10 už 5c

Parduoda Visi Perkupčiai

Geriausi Visame Pasaulije

P. LORILLARD CO. 1760 ESTABLISHED

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos pilieciu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, nepriguimybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra **25c.** Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA N. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

DOVANA!! DOVANA!!

sveikata ir drutumas bei naujausio mokslo knyga apie sveikatą ir t. t.

„Daktaras"

TA KNYGA yra aprašyta su naujausio mokslo išrad mu ir geriausio budu gydymo ir įvairių paslaptybių teip žingeidžių, kurios kiekvienam žmogui reikalingos; ko kitose knygose negalite rasti, kas yra patilpę rankvedyj **"DAKTARAS"**.

ŠITA KNYGA labai plačiai apkalba apie vyrų paslaptybes ir jų ligas. Apie moteris teipat n. mažai kalba.

TA KNYGA "DAKTARAS" išaiškina vardus visokių ligų, kaip jos prasideda; kaip išrodo, kaip išsigydyti ir kaip ant tolian apsisergėti. **LABAI AKYVA!**

ŠIOJ KNYGOJ "DAKTARAS" aprašo daug paslaptybių, apie geriausius smagumus ženybinio gyvenimo ir kada geriausiai apsivesti ir **VYRAMS ir MOTERIMS. TIK VISKĄ DAŽINOSI** kaip šitą knygą perskaitysi, kas neatbutinai naudinga, kaip seniems teip ir jauniems-ženotiems ir nevedusiems **vyrams** ir **merginoms.**

KIEKVIENAS SKYRIUS šitos knygos yra labai žingeidus, o nemokantiems skaityti tai mokantis kuris dar neturi šios knygos su didele akvata perskaitys tiems garsiai kad galės daug visko prisikiausyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori buti sveikas ir laimingai gyventi.

KNYGA "DAKTARAS" yra paveikslais iliustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, atidengiant paslaptybes. Ji reikalinga kaip sveikiems teip ir sergantiems. Tik perskaičius tą knygą atrasite viską, ko čion negalima parašyti ir dažinosi visą teisybę.

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodijama skaityti apie nervų, kraujo, inkstų, romatizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchitis ir limpančias ligas; teip-pat apie moterų nesveikumus ir kitas visokias ligas kaip išsigydit ir t.t., teipat sėklos nubėgimus nuo saužagystės ir t.t.

JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai vartoti kokias nors liekarstas ar kreiptis prie gydytojo, reikia butinai perskaityti **"DAKTARAS"**.

ŠITOJ KNYGOJE "DAKTARAS" netik pamokina kur ir kaip išsigydyti, kaip buti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsisergėti.

NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad prašant lietuviams ją išleido Philadelphios M. Klinikas, delei labo visuomenės, tad kiekvienas ją apturės, kuris tik prisiųs kelias stampas už prisiuntimo kaštus. Apturėsi tuojaus, tik visada reikia rašyti adresas teip:

The Philadelphia Medical Clinic

1117 Walnut Street, Philadelphia, Pa.

Philadelphios Med. Clinikas, vyrų ir moterų, visokias ligas greit ir nuodugniai išgydo be peilio, be humbugo operacijų, be "su tikromis geroms liekarstoms. Atsilankyk arba lietuviškai parašyk apie savo nesveikumus.

Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtn. vak. nuo 6 iki 8 val.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) **$1.00**

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... **15c**

Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... **10c**

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... **35c**

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis

Box 62 New York City

AR GALI ATSAKYTI ANT ŠITŲ KLAUSIMŲ?

Ar esi lietuviu?
Ar esi sveikas ant kūno ir dvasios?
Ar priguli į savitarpinę pašalpos draugiją.
Ar skaitai kokį lietuvišką laikraštį?
Ar manai kada nors sirgti ar mirti?
Ar esi vedęs?
Ar tavo moteris ir vaikučiai priklauso prie kokios-nors pašalpinės organizacijos?

Jeigu eis lietuviu, o neturi aprūpinęs save ir savo moters bei vaikelių, jeigu mįsliji sirgti, tai nelauk ilgiau, dabar tau lakas apsirūpinti, pakol esi sveikas tau ir laimė tarnauja. Rašykis prie **Susivienijimo Lietuvių Amerikoje,** o tavo laimė nepražus, SLA. moka ligoj pašalpą r atsitikus mirčiai išmoka apsaugą tavo likusiai šeimynai.

Kreipkis prie savo mieste gyvuojančios SLA. kuopos viršininkų, o jeigu kuopos nesiranda, rašyk tiesiog Centro Sekretoriui klausdamas informacijos, kaip prisirašyti prie SUSIVIENIJI LIETUVIŲ AMERIKOJE šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

Telephone 2880-M Stagg.

M. P. Gennes

pardavėjas siuvamų mašinų.
(Singer Seving Machine Co.).
594-96 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviški Disc Rekordai

Rekordai ant abiejų pusių grainami, indainuoti ir ingrainti per garsingus Europos ir Amerikos lietuviškus artistus, tinka ant Victor, Columbia ir kitokių gramophonų. Prisiųsk už 2 c. stampą, tai gausi rekordų ir kitokių instrumentų katalogą. Adresuok:

K. J. Krauchelun Co.,

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos t i k r a i geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams $2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York $3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo

108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

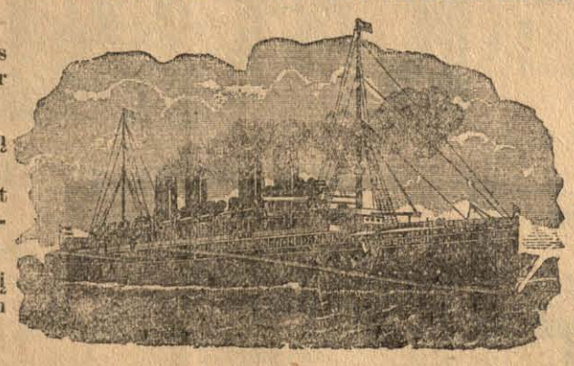

Padarom aktus rejentainus dėlei žemės ir kitokių priklausančių savasčių. Tą viską darom su Konsulio palindijimu.

Užsiimame provomis Europiškomis ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieškom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis ir K. Brazys,

120=124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50 Ant pusės meto $1.25 Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1.
Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 į Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

ATIDARYTA

Didžiausis pasaulėje teatras.

Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags" (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika pristatyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neišpasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip augščiausias lošimo namas New Yorke ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su atlankymu visokių žeme su paitaikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations" (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. *Address,*

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašines. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

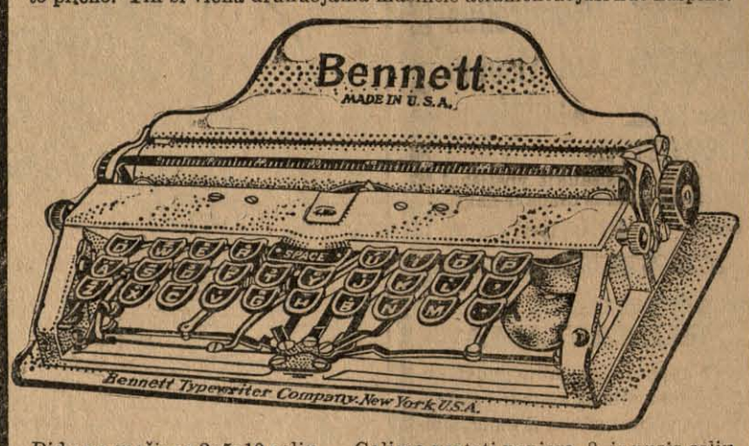

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litarus ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Iszgydytas iš 10 metinės Rupturos.

John J. Evans, iš Wapwallopen, sunkiai dirbantis kalvis parako fabrike, apsako atsitikimą, kuris visus užinteresuos.

Perėjo keturi metai Apriliuje, š. m., kada atsišaukiau pas Daktarą O'Malley į Wilkes-Barre, ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su didele nebegale galėjau baigt savo darbą. Gydytojai kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didelė kvailystė mislinti, jog Ruptura duosis išgydinti be operacijos (aš esmiu priešingas tokioms operacijoms). Po perskaitymui apgarsinimo laikraštije Berwick, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydys mane iš kentėjimų, bet nenorėjau į tai įtikėt.

O dabar nežinau kaip išreikšt save dėkingumą už tai, jog esmiu dabar suvis sveikas be jokios operacijos. Nuo keturių metų nenešiojų jokį diržą, norint gana sunkiai dirbu, o už ką pirmiausia padėkavoju Dievui, o po tam Dr. O'Malley.

Dirželiai niekad neišgydys Rupturos. Kožnas vyras, moterė ar kudikis gali buti išgydyti nuo Rupturos (išsiveržimo) be skausmo ir periškados per mano Kemišką-Elektro Methodą. Aš esmu vienatinis Specialistas ir galiu gvarantyti jog tave išgydysiu iš Rupturos. Mano spasabas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie ką šimtai ypatų jau persitikrino, per ką turi pilną tvirtybę prie manęs, atsiųsk 2c. markę, o gausi knygutę su abrozeliais aprašant mano budą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokėt, tai duosiu ant išmokesčio. Prekė užganėdinanti.

Prisiųsk pačtinę markę už 2c, o apturėsi daktarišką knygutę su abrozėliais už dyką,

Dr. Alex. O'Malley

158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Tėmyk! Tiktai Groblevskio

Žmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų, — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neiškskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Teisingiausia

Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES
ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS
į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS,
Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
317--319 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 Williamsburgh

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8 d. į Rotterdamą		11 dienų į Liepojų		Išplaukimas iš New Yorko.			
III klasa	$33	III klasa	$35	Russia	Feb. 8th	Kursk	Feb. 22nd
II ,,	45	II ,,	50				
I ,,	60	I ,,	70				

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
,,	Bell 47
Residence	Peoples 1100

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

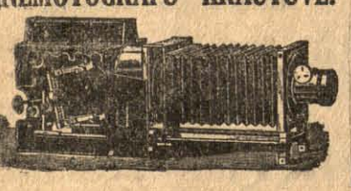

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1,000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuvyškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimd šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos kaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raćiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

---

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams **$2.00,** pusei metų **$1.00**

Kanadoj ir Meksike:—

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:

Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

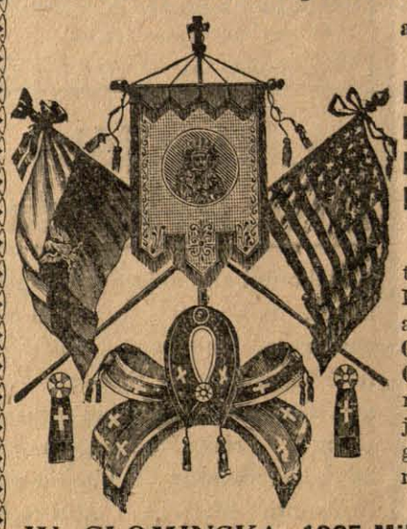

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

ATYDAI KRIAUCIU!!!

Lietuviška knyga, kirpimui vyriškų drabužių, su 25 braižiniais ir 15 paveikslų. 50 pusl. Prekė **$2.50.** Tokia pat knyga—moteriškų drabužių. Prekė **$2.50.**

Užsakant abi sykiu, prekė $5.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Neturėjimas drauge šių knygų,—reiškia nustumimą nuo savęs geresnio uždarbio ir pasekmės pramonystėje.

Duodu Lekcijas Kirpimui.

Pinigus siųsti per „Money Order". Reikalaujant atsakymo visados priglausti už 2c. Stamp

J. TOPILIS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.